

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تجزیه و تحلیل

آثار اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها

بر درآمد روستاییان

اشرف سجادی

غیرقابل استناد (زمستان ۱۳۹۳)

فهرست برگه

تجزیه و تحلیل آثار اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها بر درآمد روستاییان / مجری: اشرف سجادی. - تهران: وزارت جهاد کشاورزی، مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، ۱۳۹۴.

۸۲ ص. جدول، نمودار.

نمایه ها:

درآمد/ روستاییان/ سیاست های اقتصادی/ هدفمندسازی/ یارانه.

مشخصات:

عنوان: تجزیه و تحلیل آثار اجرای قانون هدفمندسازی یارانه ها بر درآمد روستاییان

مجري: مهندس اشرف سجادی

همکاران: دکتر محسن ابراهیم پور، دکتر نورالدین رضوی زاده

ناظر علمی: دکتر علی کیانی راد

کد پژوهش: ۹۳-۳-۱-۳۵

کارشناس هماهنگی: اکرم بهاری

مسئول انتشار: فرهاد بلاذر

مدیر گروه پژوهشی توسعه روستایی و نظام های بهره برداری: دکتر محسن ابراهیم پور

ناشر: مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی - مدیریت خدمات پژوهشی

سال / شماره انتشار: ۱۳۹۴-۱۳۳۳

قیمت: ۱۲۰۰۰ ریال

نشانی: خیابان کریمخان زند - انتهای آبان جنوبی - خیابان رودسر - پلاک ۵

تلفن: ۰۴۲۹۱۶۰۰۰ - ۸۸۸۹۲۳۹۶ مستقیم

نمبر: ۰۸۸۹۲۴۰۱ - ۰۸۸۸۹۶۶۶۰

پیشگفتار

یکی از شاخص های اندازه گیری حد متناسب جمعیت و سطح رفاهی نسبت هزینه های خوراکی است. شاخص های غذا، تغذیه و خوراک به منظور تحلیل روندها و چشم انداز تعادل و فشار جمعیتی در گستره ایی از آنالیزهای دموگرافیک با رویکرد های آبراهامز و نئو مالتوزینی تعریف و اندازه گیری شده اند ابراهامز در تبیین مراحل توسعه کشاورزی در اروپا، چین، هند و ایران تعاملات تاریخی و روابط بین جمعیت و غذا را که منجر به تبدیل بیشه زارها به اراضی کشاورزی، کاهش طول دوره های آیش، رشد اراضی آبی، ضرایب نفوذ مکانیزاسیون و افزایش عملکرد در هکتار گردید در مراحل بحرانی طبقه بنده نموده است، کمبود غذا (ناشی از هر عاملی اعم از جنگ و گریز ها، خشکسالی ها، آفات و بیماریها، بلایای طبیعی) در طول تاریخ و بروز قحطی در بلند مدت مدلول هایی باستان شناسانه و تاریخی ندارند، اما بحران های کوتاه مدت که با افزایش جمعیت یا قحطی علیت وجودی بوده اند را جوامع و انسانها با نواوری در کشت و زرع و توسعه فن آوریها تبدیل به فرصت نموده اند و به قول گود ووین همواره خط معیشت بالاتر از نیاز جمعیت بوده است. در تحلیل مالتوس و نئو مالتوزینی بزرگترین تهدید کننده بشریت همانا میل طبیعی بشر به زاد آوری تلقی شده است و رشد جمعیت را موجب گسترش سوء تغذیه، بیماری و نابودی بشریت تحلیل نموده اند و در سالهای اخیر نیز بر این باورند که کره خاکی تحمل بیش از ۵۰ میلیارد نفر را ندارد و رشد جمعیت باید متوقف شود و یا با توسعه یا با فاجعه. جمعیت و غذا دو شاهین ترازو هستند و تعادل پایدار و بلند مدت کار کردن حیاتی دارد. شواهد تاریخی و باستانشناسی نشان داده که پیدایش کشاورزی و افزایش بازدهی و مازاد تولید کشاورزی هم موجب شهرنشینی و هم عامل وجودی فعالیت نیروی انسانی در بخش های غیر کشاورزی (صنایع دستی، تجارت، آموزش، هنر...) گردید و انسانها پس از فراغت از تامین غذا به ابداع و نوواری در زبان، خط و همه آموخته ها و اندوخته های بشری پرداختند بر اساس برآوردهای صورت گرفته در کشور چین تا سالهای ۱۹۰۰ بیش از ۹۴ درصد هزینه ها را خوراک تشکیل می داده است. در کشور ما نیز تا دوره مشروطیت عمده ترین سهم را خوراک داشته است. در سالهای پایانی حکومت قاجاریه جمعیت روستایی و عشايری بالاتر از ۸۰ درصد بود ولی مازاد تولید را تیولداران و ملاکین در شهرها مصرف کرده اند. در شرایط بسیار دشوار که در کتاب حکایت دختران قوچان به نمونه های آن پرداخته شده است حتی اغلب کشاورزان در تامین قرص نانی در مانده بودند و در کتب خانواده اعلم و مناسبات ارضی در ایران و تاریخ اجتماعی ایران به فقر و گرسنگی قاطبه مردم و مرگ و میر

های توده ای ناشی از آن پرداخته شده است. قحطی ناشی از جنگ جهانی دوم نیز بسیاری از ایرانیان از گرسنگی و سوء تغذیه جان سپردند فارغ از بحران های مقطوعی و یا سپیده دم های فراوانی غذایی که بسیار دیر پا و زود گذر بود، تا اوایل قرن اخیر سهم خوراک در خانواده ها بالاتر از ۹۰ درصد بوده است ۱۰ درصد نیز صرف پوشک و سایر بود. اما به موازات کشف اولین چاه نفت در مسجد سلیمان، مناسبات نوین و مدرنیته در ایران و در پی اصلاحات ارضی هم تولیدات کشاورزی از ۶ میلیون تن در سال ۱۳۳۹ به ۲۴ میلیون تن در سال ۱۳۵۴ رسید و هم نیروی انسانی شاغل در بخش های غیر کشاورزی افزایش یافت به موازات توسعه و شهرنشینی سهم امور آموزشی، بهداشتی، تفریحی و سایر از هزینه ها افزایش یافت و در طبقات متوسط به بالا به ۷۰ درصد رسید. در کشورهای توسعه یافته نیز بیش از ۷۰ درصد درآمد خانوار یا پس انداز و یا صرف هزینه های غیر خوراکی می شود. در کشور ما نیز سهم هزینه های غیر خوراکی از حدود ۱۰ درصد به ۶۰ درصد افزایش یافته است. در مناطق توسعه یافته تر مانند تهران و اصفهان متوسط هزینه های خوراکی به حدود یک سوم تنزل یافته است و نمایانگر آن است که با فرض ثابت بودن سایر عوامل مناطق توسعه یافته ای هستند اما در مناطق کمتر توسعه یافته مانند سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویر احمد، چهار محال بختیاری و، لرستان و ایلام حدود نیمی از هزینه ها و حتی در سیستان و بلوچستان بیش از نیمی از هزینه های خانوارهای روستایی صرف مواد خوراکی و دخانی می گردد. در سلسله مراتب نیازهای زیستی نیز غذا و خوراک از امور حیاتی است و امور بهداشتی، آموزشی، امنیتی، شغلی در مراتب ثانویه قرار دارند بر این مبنای استانهایی که سهم هزینه های خوراکی بالاتر است، امید به زندگی، میزان سواد و شاخص های تحصیلی، شاخص رفاهی و دسترسی ها پایین تر و کمتر و میزان محرومیت، مرگ و میر بالاخص در زنان، سوء تغذیه و جمعیت روستایی بیشتر و بالاتر است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	خلاصه مدیریتی
۲	- مقدمه
۳	- خلاصه یافته ها
۵	- توصیه های سیاستی
۶	فصل اول: کلیات
۶	مقدمه
۸	بیان مسئله
۹	اهمیت و ضرورت تحقیق
۹	سوالهای تحقیق
۹	اهداف تحقیق
۹	فرضیات تحقیق
۱۰	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۰	الف) مبانی نظری
۱۴	ب) پیشینه تحقیق
۱۴	مطالعات خارجی
۱۵	- مطالعات داخلی
۱۷	فصل سوم: روش تحقیق
۱۹	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل نتایج
۶۰	جمع بندی
۷۲	فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات
۷۲	نتیجه
۷۲	پیشنهادات
۷۳	منابع
۷۶	پیوست ها
۷۷	ABSTRACT

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۱-۴ - رشد متوسط هزینه خوارکی و غیر خوارکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱	۲۰
جدول ۲-۴ - رشد متوسط هزینه خوارکی و غیر خوارکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۸۹-۱۳۸۸	۲۳
جدول ۳-۴ - رشد متوسط خوارکی و دخانی و غیر خوارکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۸۷-۱۳۸۶	۲۶
جدول ۴-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۲۸
جدول ۵-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۳۰
جدول ۶-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۳۲
جدول ۷-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۳۴
جدول ۸-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۳۶
جدول ۹-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۳۸
جدول ۱۰-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۴۰
جدول ۱۴-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۴۲
جدول ۱۵-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۴۴
جدول ۱۶-۴ - متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه	۴۶
جدول ۱۷-۴ - سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از یارانه ها برای کل کشور به تفکیک استان	۴۸
جدول شماره ۱۸-۴ - سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها	۴۹
جدول ۱۹-۴ - درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها	۵۲
جدول ۲۰-۴ - درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها	۵۴
جدول ۲۱-۴ - ضریب جینی و سهم هزینه ناخالص سرانه در سال ۱۳۹۱ در ۳۱ استان و کل کشور : مناطق روستایی	۵۶
جدول ۲۲-۴ - مقایسه میانگین درآمد روستاییان قبل هدفمندی یارانه ها و بعد از هدفمندی یارانه ها با آزمون T (PAIRED-SAMPLES T TEST)	۵۸
جدول ۲۳-۴ - عوامل استخراج شده همراه با مقادیر ویژه درصد واریانس و درصد واریانس تجمعی	۵۹
جدول ۲۳-۴ - عوامل استخراج شده همراه با مقادیر ویژه درصد واریانس و درصد واریانس تجمعی	۵۹
جدول ۲۴-۴ - عامل ها مربوط به درآمد و رفاه به همراه بار عاملی	۵۹
جدول ۲۴-۴ - عامل ها مربوط به درآمد و رفاه به همراه بار عاملی	۶۰
جدول ۲۵-۴ - رشد متوسط خوارکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در قبل از قانون هدفمندی یارانه ها و بعد از هدفمندی یارانه ها	۶۱
جدول شماره ۲۶-۴ - متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سالهای مختلف	۶۴
جدول ۲۷-۴ - درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها	۶۶
جدول ۲۸-۴ - طبقه بندی سطح رفاه کل کشور به تفکیک استان بر اساس شاخص انگل	۶۸

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۱-۱- رشد متوسط غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱..... ۲۱	۲۱..... ۱۳۹۱-۱۳۹۰
نمودار ۲-۴- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱..... ۲۱	۱۳۹۱-۱۳۹۰
نمودار ۳-۴- رشد متوسط غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹..... ۲۴	۱۳۸۸-۱۳۸۹
نمودار ۴-۴- رشد متوسط رخوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹..... ۲۴	۱۳۸۹-۱۳۸۸
نمودار ۴-۵- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور در سال ۱۳۸۷-۱۳۸۶..... ۲۷	۱۳۸۷-۱۳۸۶
نمودار ۴-۶- متوسط درآمد خانوارهای استانهای کشور در سال ۱۳۹۱..... ۲۹	۱۳۹۱
نمودار ۴-۷- متوسط درآمد خانوارهای استانهای کشور سال ۱۳۹۰..... ۳۱	۱۳۹۰
نمودار ۴-۸- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۹..... ۳۳	۱۳۸۹
نمودار ۴-۹- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۵-۱۳۸۶..... ۳۳	۱۳۸۶-۱۳۸۵
نمودار ۴-۱۰- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۸..... ۳۵	۱۳۸۸
نمودار ۴-۱۱- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۷..... ۳۷	۱۳۸۷
نمودار ۴-۱۲- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۶..... ۳۹	۱۳۸۶
نمودار ۴-۱۳- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۵..... ۴۱	۱۳۸۵
نمودار ۴-۱۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۴..... ۴۳	۱۳۸۴
نمودار ۴-۱۵- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۳..... ۴۵	۱۳۸۳
نمودار ۴-۱۶- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۲..... ۴۷	۱۳۸۲
نمودار ۴-۱۷- شماره : سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها..... ۵۰	۵۰
نمودار ۴-۱۸- درآمد واقعی روستاییان بعد از هدفمند مندی یارانه ها..... ۵۳	۵۳
نمودار ۴-۱۹- درآمد واقعی روستاییان قبل از هدفمندی یارانه ها..... ۵۳	۵۳
نمودار ۴-۲۰- ضریب جینی و سهم هزینه ناخالص سرانه در سال ۱۳۹۱ در ۳۱ استان و کل کشور : مناطق روستایی..... ۵۸	۵۸
نمودار ۴-۲۱- متوسط درآمد استانهای کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سالهای مختلف..... ۶۵	۶۵
نمودار شماره ۴-۲۲- : سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها..... ۶۹	۶۹

چکیده

در کشورهای در حال توسعه به علت وجود سطح وسیعی از اقشار آسیب پذیر که دارای درآمد کمی می‌باشند یکی از وظایف مهم دولت‌ها تامین حداقل مایحتاج عمومی مردم با قیمت‌های مناسب و با توجه به سطح درآمد عمومی مردم می‌باشد. قانون هدفمندکردن یارانه‌ها در دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید. مهمترین هدف این طرح تجزیه و تحلیل آثار اجرای قانون هدفمند سازی یارانه‌ها بر درآمد روستاییان بوده است. داده‌های تحقیق مبتنی بر برخی اسناد و داده‌های متوسط هزینه‌های خوراکی و دخانی و غیر خوراکی و متوسط درآمدخانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۱ می‌باشد بر اساس آمار استنبطی و محاسبه ضریب انگل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. جامعه آماری تحقیق، خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان می‌باشد. نتیجه بررسی‌ها نشان می‌دهد که در اثر اجرای قانون هدفمند سازی یارانه‌ها رفاه و کیفیت زندگی و درآمد روستاییان بهبود نیافته است.

کلید واژه‌ها:

یارانه، درآمد، روستا

خلاصه مدیریتی

- مقدمه:

حمایت‌های دولتی در ایران از دوران صفویه به صورت تخفیف‌های مالیاتی و سیستم‌های توسعه زراعت در دوران قاجار را که در آن بذر و مساعده به متاجر پیش‌بینی شده بود آغاز شد (رحیمی، ۱۳۷۵). اما با دخالت مستقیم دولت در عرضه و تقاضای تولید از سال ۱۳۱۱ شروع شد که با تصویب قانونی جهت تاسیس سپیلو در تهران، به منظور خرید و ذخیره گندم توسط سازمان غله برای مقابله با کمبودهای احتمالی، آغاز شد. از آن زمان حمایت‌های مستقیم دولت آغاز و هر سال افزایش یافته است (نجفی، ۱۳۷۶)

پس از انقلاب در بهمن ۱۳۵۷، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در نتیجه ادغام مرکز بررسی قیمت‌ها با سازمان حمایت تشکیل شد. پس از آن به علت محدودیت‌های اقتصادی ناشی از جنگ تحملی و تحریم اقتصادی، زمینه عرضه متناسب کالاهای اعم از تولیدات داخلی و وارداتی دچار نوسان شد و امر قیمت گذاری کالاهای وارداتی و اقلام ضروری داخلی بصورت گسترده از سال ۱۳۶۰ توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان به مرحله اجرا درآمد. در فاصله ۱۳۶۴ تا ۱۳۶۰ امکان واردات کالاهای اساسی افزایش یافت و با سهمیه بندی کالاهای از طریق سیستم توزیع کوپن، از روند صعودی قیمت‌ها کاسته شد. اما طی سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۷ در نتیجه لزوم استفاده از ارز صادراتی و آزاد قیمت بسیاری از اقلام تولید داخلی حدود ۲ تا ۳ برابر سالهای گذشته افزایش یافت و به علت محدودیت نظارت دولت، رشد شاخص بهای عمده فروشی بیشتر از رشد تغییرات رسمی نرخ کالاهای گردید و پرداخت یارانه‌ها هر سال نسبت به سال قبل بخش بزرگتری از بودجه دولت را به خود اختصاص داد. نسبت یارانه‌پرداختی به بودجه کل کشور از ۱.۷ درصد در سال ۱۳۵۶ به ۲.۵۶ درصد در سال ۱۳۷۰ و سپس به ۳.۶ درصد در سال ۱۳۷۱ و ۳.۹ درصد در سال ۱۳۷۲ افزایش یافت. این روند همچنان ادامه داشت تا اینکه در سال ۱۳۷۷ به ۲.۶ درصد در سال ۱۳۷۸ به ۲.۵ درصد، در سال ۱۳۷۹ به ۲.۲۹ درصد و در سال ۱۳۸۰ به ۲.۳۳ درصد کاهش یافت (نجفی و دیگران، ۱۳۸۳) تا اینکه در سال ۱۳۸۸ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به تایید شورای نگهبان رسید این قانون از دو ماهه آخر سال ۱۳۸۹، به اجرا در آمده است.

هدف اصلی هدفمند کردن یارانه‌ها، ارائه کالا و خدمات به افراد و گروه‌های نیازمند است. پرداخت یارانه به شیوه فعلی که به صورت غیر مستقیم به عموم خانوارها تعلق می‌گیرد نه تنها نقشی در تعديل تفاوت درآمد گروهها ندارد بلکه گروههای مرتفه بیشتر از گروههای پایین درآمدی از پرداخت یارانه غیر مستقیم بهره

مند می شوند. هدف تحقیق حاضر نیز اجرای قانون هدفمند کردن یارانه چه اثراتی بر درآمد روستایی داشته است می باشد.

- خلاصه یافته ها:

- نتیجه بررسی ها نشان داده است که در سالهای قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها سهم بیشتری از درآمد خانوارها صرف هزینه مواد خوراکی می شود. که این امر می تواند نشانگر اهمیت خوراک به عنوان یک کالای موثر در بقا و ارتقای سطح سلامت خانوارها باشد. در عین حال با لابودن این هزینه ها در مناطق روستایی می تواند دلالت بر وجود محدودیت های هزینه ای خانوارهای جهت توجه به سایر نیازهای خانوارها باشد تخصیص این سهم از هزینه های مصرفی خانوارها به خوراک موجب مغفول ماندن سایر نیازهای خانوار از جمله آموزش و بهداشت و تفریح می شود.

- نتیجه بررسی ها نشان داده است که بیشتر استانها در قبل از قانون هدفمندی یارانه درآمد شان پایین بود بعد از هدفمندی یارانه ها درآمد افزایش اندکی داشته است رشد درآمد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۱ در تما م استانها چشمگیر تر است. استان های هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد در سالهای قبل از هدفمندی یارانه ها و بعد از قانون هدفمندی یارانه ها کاهش درآمد داشتند این نمادی از شیوع فقر در این استانها تلقی می شود.

- طبقه بندی استانها بر اساس سطح رفاه(شاخص انگل) خانوارهای روستایی دارای رفاه مطلوب در سال ۱۳۸۶(اصفهان و تهران) به یک استان (تهران) در سال ۱۳۸۸ تنزل یافته است، افراد برخوردار از رفاه متوسط ۲۹ استان قبل از قانون هدفمندی یارانه ها به ۲۸ استان بعد از قانون هدفمندی یارانه ها تنزل یافته است، در مقابل خانوارهای روستایی برخوردار از رفاه نامطلوب از یک استان (سیستان و بلوچستان) بعد از هدفمندی یارانه ها به دو استان (سیستان و بلوچستان و هرمزگان) افزایش یافته است.

- درآمد واقعی سال ۹۱ برای کل کشور (۴.۷۶-درصد) نسبت به سال ۹۰ (۳۲.۷۵ درصد) کاهش یافته درآمد استان تهران با (۱۲.۲۶ درصد) بیش از سایر استانها بوده است. و استانهای، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان گیلان، لرستان، مازندران مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد درآمدشان کاهش یافته است. همچنین درآمد واقعی برای کل کشور ۱۳۸۹ با نسبت به سال ۱۳۸۸ (۱۰.۲-) کاهش یافته است مقایسه استانها نشان می دهد که در سال ۱۳۸۹ استانهای خراسان جنوبی و کهگیلویه و بویر

احمدبیشترین درآمد را داشته اند و استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اصفهان، ایلام، بوشهر، تهران، چهار محال بختیاری، خراسان شمالی، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد درآمد کاهش یافته است این نشان از وحامت اوضاع اقتصادی خانوارهای روستایی می‌باشد. درآمد کل کشور در سال ۱۳۸۷ با (۳.۲۹-درصد) نسبت به سال ۱۳۸۶ با (۲۳.۹۰-درصد) کاهش یافته است استان لرستان با نسبت به دیگر استانها درآمد بیشتر داشته است و استانهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، تهران، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد درآمد شان کاهش یافته است این وحامت اوضاع اقتصادی خانوارهای روستایی را نشان می‌دهد.

- کم ترین و بیش ترین ضریب جینی در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان به ترتیب مربوط به استان های ایلام (۰.۳۵۹۶-درصد) و استان مرکزی (۰.۳۵۹۶-درصد) است. سهم دهک اول از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان اصفهان (۰.۲۶۶-درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۰۵۴۶-درصد) بیش ترین بوده است. سهم دهک از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان ایلام (۰.۱۹۰۵-درصد) کم ترین و استان گلستان (۰.۲۹۲۳-درصد) بیشترین بوده است. سهم بیست درصد فقیر ترین جمعیت در استان مرکزی (۰.۰۶۸۸-درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۱۱۹۴-درصد) بیش ترین مقدار بوده است. کم ترین سهم ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۳.۴۹-درصد) و بیشترین سهم ده درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان اصفهان (۱۰.۶۷-درصد) بوده است. کمترین سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۶.۳۹-درصد) بوده است. کمترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۱.۹۹-درصد) و بیشترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۳.۶۹) می‌باشد

آزمون t-student تفاوت میانگین درآمد روستاییان را قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها با ضریب همبستگی ۰.۷۵، سطح معنی داری ۹۵ درصد و $Sig=0.000$ مورد تایید قرار می‌دهد.

- تحلیل عاملی روی شاخص های درآمدی و رفاهی به منظور تقلیل ماتریس داده ها و امکان مقایسه وضعیتهای برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها مدل های متعدد تحلیل عاملی عملیاتی گردید و در نهایت با تقلیل ماتریس داده ها به ماتریس 4^{**} و انجام آزمون معناداری تفاوت بین سطوح برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها در سطح ۹۹ درصد معنادار گردید.

پرداخت یارانه به شیوه فعلی که به صورت غیر مستقیم به عموم خانوارها تعلق می گیرد نه تنها نقشی در تعديل تفاوت درآمد گروهها ندارد بلکه گروههای مرفره بیشتر از گروههای پایین درآمدی از پرداخت یارانه غیر مستقیم بهره مند می شوند. بررسی داده ها نشان از و خامت اوضاع اقتصادی خانوارهای روستایی در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها می دهد. بنا بر این می توان گفت که بعد از هدفمندی یارانه ها کیفیت و رفاه و درآمد واقعی خانوارهای روستایی به علت گرانی و تورم تنزل یافته است.

توصیه های سیاستی:

- ارزیابی شاخص توسعه انسانی در مناطق روستایی کل کشور به تفکیک استان از سال ۱۳۹۲-۱۳۸۰
- مقایسه تطبیقی آثار قانون هدفمندی یارانه ها در زندگی مردم در شهر و روستا در کل کشور به تفکیک استان ۱۳۹۲-۱۳۸۶ که در این تحقیق فقط خانوارهای روستایی کل کشو در نظر گرفته شده است.
- سنجش کیفیت زندگی در مناطق روستایی (استان هرمزگان، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویر احمد)
- با توجه نقش اشتغال در کاهش نابرابری های اقتصادی، اجتماعی روستایی کشور و نیز تعديل مهاجرتهای روستایی، گسترش فرصتهای شغلی در مناطق روستایی ضروری می باشد.

فصل اول: کلیات

مقدمه:

در کشورهای در حال توسعه به علت وجود سطح وسیعی از اقشار آسیب پذیر که دارای درآمد کمی می‌باشند یکی از وظایف مهم دولت‌ها تامین حداقل مایحتاج عمومی مردم با قیمت‌های مناسب و با توجه به سطح درآمد عمومی مردم می‌باشد. در همین راستا در ایران اوایل دهه پنجاه را می‌توان نقطه عطفی در پرداخت یارانه دانست، زیرا با افزایش بهای نفت در بازارهای جهانی و افزایش درآمد ارزی و ملی کشور، دولت به پرداخت یارانه بیشتر اقدام نموده و علاوه بر گندم به کالاهایی دیگر همچون قند و شکر، چای، برنج، شیر، روغن نباتی نیز یارانه تعلق گرفت (رحیمی و رازینی، ۱۳۷۴). پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با شروع جنگ و اعمال تحریم اقتصادی بر کشور، عرضه کالاهای تولید داخلی و وارداتی به شدت کاهش پیدا کرد و مازاد تقاضای به وجود آمده سطح عمومی قیمت‌ها را بالا برد. از این رو لازم بود تا نقش دولت در زمینه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و بویژه در زمینه‌های نظارت و کنترل بر شبکه توزیع، قیمت‌گذاری کالاهای و حمایت از گروه‌های کم درآمد و آسیب پذیر در مقابله با فشار تورم و جبران کمبودها افزایش یابد. لذا در سال‌های اولیه دهه ۱۳۶۰ با طرح سهمیه‌بندی کالاهای اساسی و پرداخت یارانه و نظارت بر توزیع و قیمت کالاهای از سوی دولت، تورم مهار شد. با این حال با سقوط قیمت نفت در بازارهای جهانی در سال ۱۹۸۶ میلادی و کاهش در آمدهای ارزی دولت، از یک سو و افزایش نقدینگی و کسری بودجه دولت از سویی دیگر، روند افزایش سطح عمومی قیمت‌ها رشد بیشتری پیدا کرد. این افزایش قیمت‌ها و پی آمدهای ناشی از آن بار مالی مضاعفی را بر دولت تحمیل نمود لذا برای از بین رفتن کسر تراز پرداخت‌ها و افزایش کارایی در اقتصاد، لازم می‌نمود که نقش دولت در فعالیت‌های اقتصادی کاهش یابد بنابر این به همراه سیاست آزاد سازی و تعدیل اقتصادی، بررسی اثر حذف یارانه‌ها و جانشین ساختن آن با نظامی که بار مالی کمتر و رفاه بیشتر داشته باشد، مطرح گردید (نیکوکار، ۱۳۸۱). در جریان اعمال سیاست‌های اقتصادی بخش‌های مختلف جامعه (صرف کنندگان، تولید کنندگان و دولت) به یک اندازه تحت تاثیر این سیاست‌ها قرار نمی‌گیرند و اثرات به جا مانده از این سیاست به ماهیت بخش و چگونگی تعامل با سایر بخش‌ها بستگی دارد (نیازی، ۱۳۷۵). با وجود آنکه به نظر می‌رسد نیروهای بازار به بهترین نحو می‌توانند رفاه اقتصادی و اجتماعی را تامین کنند اما تکیه صرف بر نظام بازار از یک طرف موجب رها شدن بی‌قید و شرط بازار محصولات کشاورزی خواهد شد که نتیجه آن آسیب پذیری بیشتر تولید کنندگان خرد و دهقانی است و از طرف دیگر حرکت کالاهای و خدمات و محصولات کشاورزی را با نارسایی بیشتری رویرو خواهد کرد (اکبری و

بخشوده، ۱۳۷۹). در کشورهای رو به توسعه، توزیع نا مناسب درآمد سبب تراکم امکانات و ثروت‌های جامعه در گروه کوچکی از طبقات بالا درآمد می‌شود. علاوه بر این به خاطر پایین بودن درآمد سرانه ملی در این کشورها، گروه کثیری از اقشار مردم دچار فقر اقتصادی می‌باشند. این قشر فقیر توان تامین معیشت خود را نداشته و چنانچه قیمت کالاهای اساسی به صورت تعادلی تعیین گردد، فقر و گرسنگی بخش عظیمی از مردم جامعه را تهدید خواهد کرد که این امر خود می‌تواند با نا آرامی‌های سیاسی دامن زده و روند توسعه این کشورها را مختل سازد (ستاری یوز باشکنندی، ۱۳۹۰). با اجرای "طرح حذف یارانه‌های سوخت" در کشور اندونزی، بهای انواع سوخت در آن کشور به طور متوسط تا ۲۸/۷ درصد افزایش یافت. این امر تبعات فراوانی در بودجه ریزی سال ۲۰۰۸ دولت اندونزی به همراه داشت و سبب بروز مضلات دیگری چون ادامه افزایش قیمت‌ها و ایجاد چالش‌های جدی تری چون کمبود مواد غذایی، افزایش فشارهای اقتصادی بر خانواده‌های فقیر شد و در نهایت اندونزی به رغم برخورداری از ذخایر عظیم نفتی، پس از اجرای طرح حذف یارانه‌های سوخت کشور وارد کننده به صادر کننده سوخت تبدیل شده است این امر فشار روزانه بیشتری را بر مردم آن کشور تحمیل می‌کند. از دیگر کشورهایی که طرح حذف یارانه‌ها را در بخش‌هایی از اقتصاد خود به اجرا در آورده و تحت تاثیر آن دچار مشکلات عدیده‌ای در اقتصاد کلان خود شد، کشور بنگلادش است. آن گونه که حذف یارانه‌های غذا در این کشور در سال ۲۰۰۸ منجر به وارد آمدن فشار سنگین اقتصادی بر خانواده‌های محروم و اجبار آنها حتی به فروش مایحتاج منزل برای تهیه غذا شد. به تبع حذف یارانه‌ها و افزایش بهای اقلام ضروری چون مواد غذایی در کشور بنگلادش، شمار زیادی از فقرای این کشور با مهاجرت از روستاها به شهرهای بزرگتر، به انجام مشاغلی چون نظافت خیابان‌ها و سرویس‌های بهداشتی عمومی روی آورده‌اند. در کشور مالزی نیز، طرح حذف یارانه‌های سوخت به افزایش قیمت‌ها و افزایش هزینه‌های حمل و نقل عمومی و افزایش بهای مواد غذایی منجر شد. پاکستان نیز همچون سایر کشورهای کمتر توسعه یافته‌یا در حال توسعه، تحت فشار بحران اقتصادی جهانی، اجرای طرح حذف یارانه‌های ضروری از جمله برق و یارانه‌های سوختی نفت و گاز را در دستور کار خود قرار داد که این تصمیم با واکنش بسیاری از تحلیل گران و اقتصاد دانان مواجه شده است. چرا که به اعتقاد آنان، اجرای طرح حذف یارانه‌های اقلام ضروری، با توجه به فقیر بودن شمار زیادی از مردم پاکستان، این کشور را با نابسامانی اقتصادی بیشتر مواجه خواهد کرد. تجربه حذف یارانه‌ها در برمء و نپال نیز تبعات فراوانی را بر جای گذاشت. تجربه‌ای که به موجب آن، خانواده‌های فقیر حتی از انجام برخی از ضروریات زندگی از جمله مصرف برق محروم شدند. این در حالی است که به اعتقاد برخی از کارشناسان اقتصادی سازمان ملل، این قبیل دولت‌های آسیایی که برای تامین پشتونه مالی خود دست به حذف یارانه‌ها برده‌اند می‌توانند به جای اجرای این طرح به اجرای طرح‌های دیگر چون جایگزینی کارت‌های هوشمند یارانه‌ای بپردازند که از این طریق، هم نقدینگی بازار در آن کشور‌ها با توجه به کاهش

گرایش به فروش اقلام از جمله سوخت در بازار سیاه، به سامان خواهد شد و هم حیات خانواده‌های فقیر بیش از پیش در معرض تهدید قرار نخواهد گرفت. سیستمی که کشور مالزی پس از تجربه پیامدهای ناگوار از اجرای طرح حذف یارانه‌ها، آن را در بخش‌هایی به اجرا در آورده و تاحدی در آن موفق بوده است. کشور فقیر برونئی نیز از دیگر کشورهایی است که سیاست حذف یارانه‌های سوخت را با توجه به نامتعادل بودن قیمت‌ها در این کشور نسبت به بازار جهانی، در دستور کار خود قرار داد. اقدامی که به گفته کارشناسان، هزینه‌های زندگی را برای اغلب مردم فقیر این کشور بسیار افزایش داد (افراخته، ۱۳۹۲). هدف تحقیق حاضر نیز اجرای قانون هدفمند کردن یارانه چه اثراتی بر درآمد روستایی داشته است. می‌باشد.

بیان مسئله

قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مشتمل بر شانزده ماده و شانزده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه سورخ پانزدهم دی‌ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳ به تأییدشورای نگهبان رسید. این قانون از دو ماهه آخر سال ۱۳۸۹، به اجرا در آمده است.

اغلب کارشناسان و تحلیل‌گران جهانی در حوزه‌های مختلف بر این اعتقادند که اگرچه سیستم‌های فعلی یارانه‌ای از پشتوانه علمی نوین مطابق با مقتضیات روز مردم برخوردار نیستند، اما اجرای طرح حذف یارانه‌ها که هم‌اکنون در بسیاری از کشورهای فقیر یا در حال توسعه با هدف تامین کسری‌های بودجه‌ای در دستور کار قرار گرفته و یا به اجرا درآمده است، اقدامی است که تبعات ناخوشابند آن برای مردم، بیش از منافع آن بوده و عمده‌ترین آن، فقیرتر شدن مردم فقیر و شدت گرفتن فاصله طبقاتی فقرا و اغیانه بوده است صاحب‌نظران بر این اعتقادند که این طرح تا زمانی که از پشتوانه کارشناسی علمی لازم برخوردار نیست، یا نباید به اجرا گذاشته شود یا به جای آن باید طرح‌های علمی‌تر جایگزین که کمترین فشار اقتصادی را بر مردم وارد می‌آورند.

هدف تحقیق حاضر درک نقش حذف یارانه‌ها بر درآمد روستایی است وسعی می‌شود به این پرسش پاسخ داده شود که اجرای قانون هدفمند کردن یارانه چه اثراتی بر درآمد روستایی داشته است. از این رو بر اساس برخی اسناد این فرض مورد آزمون قرار گیرد که تا کنون اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در رابطه با هدف فوق چه توفیقی داشته و عوامل و تبعات آن چه بوده است.

اهمیت و ضرورت تحقیق

با توجه به اینکه بخش بیکاری معضل اصلی جامعه ماست و بویژه در جامعه روستایی به وقوع مهاجرت های گسترده می‌انجامد و مسائل اقتصادی و اجتماعی و سیاسی در بر دارد نتایج این تحقیق می‌تواند در برنامه ریزی‌های استغال مورد استفاده قرار گیرد

سوالهای تحقیق:

۱. هدفمندسازی یارانه‌ها چه اثری بر درآمد روستاییان داشته است؟

اهداف تحقیق:

۱. تجزیه و تحلیل آثار اجرای قانون هدفمند سازی یارانه‌ها بر درآمد روستاییان

فرضیات تحقیق:

۱. هدفمندسازی یارانه‌ها موجب افزایش درآمد روستایی شده اما کیفیت زندگی او را بهبود نبخشیده است.

در راستای اهداف تحقیق اقدامات زیر در فصل دوم (مبانی نظری و پیشینیه تحقیق) در دستور کار قرار گرفت

- در قسمت مبانی نظری (تعریف مفاهیم، رفاه اجتماعی و نظریات در مورد آن، توزیع عادلانه درآمد و نظریات در مورد آن، معیارها و شاخص های اندازه گیری توزیع درآمد) مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- در قسمت پیشینیه تحقیق (مطالعاتی که توسط محققان خارجی و محققان داخلی در رابطه با موضوع مورد مطالعه انجام گرفته است)

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینیه تحقیق

الف) مبانی نظری:

یارانه: از ریشه‌ی "یاری و یاری نمودن" است (تبریزلی، ۱۳۸۸). طبق تعریف سازمان خواروبار کشاورزی ملل متحده یارانه‌ها عبارت است از انتقالات مالی دولت که در کوتاه مدت هزینه‌ها را کاهش و یا درآمد تولید کننده را افزایش می‌دهد. (حاضری نیری، ۱۳۹۱).

درآمد: درآمد خانوار وجهه و ارزش ریالی کالا و خدماتی است که در برابر کار انجام شده یا سرمایه به کار افتاده و یا از طریق منابع دیگر (حقوق بازنیستگی، درآمد حاصل از دارایی‌ها، دریافتی‌های انتقالی و...) به مجموع اعضای خانوار تعلق می‌گیرد (چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد سال ۱۳۹۲).

روستا: طبق ماده ۲ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری روستا واحد مبداء تقسیمات کشوری است که از لحاظ محیط زیستی (وضع طبیعی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی) همگن بوده که با حوزه و قلمرو معین ثبتی یا عرفی مستقل که حداقل تعداد ۲۰ خانوار یا ۱۰۰ نفر اعم از متمرکز یا پراکنده در آنجا سکونت داشته باشند و اکثریت سکنه دائمی آن به طور مستقیم یا غیر مستقیم یکی از فعالیت‌های کشاورزی، دامداری، باغداری به طور اعم و صنایع روستایی و صید یا ترکیبی از این فعالیتها اشتغال داشته باشند و در عرف به عنوان ده، آبادی، دهکده یا قریه نامیده شده است (راهنمای جامع مدیریت روستایی، ۱۳۸۷)

رفاه اجتماعی عبارت از رضایتمندی معنوی و مادی انسان که از عملکردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی وی حاصل می‌شود. رضایتمندی وقتی فراهم می‌گردد که وسائل، امکانات و کیفیت‌هایی که حاصل کار و اندیشه انسان است به اندازه کافی و به طور پایدار و مطمئن در اختیار وی قرار گیرد، به طوری که در هر زمان آن را احساس کند و بتواند بدان اشاره نماید. یکی از مهم ترین شاخص‌های اجتماعی رفاه، سطح زندگی است که عبارتند از: الف) چگونگی تغذیه ب) نوع پوشاسک (ج) بهداشت و درمان (د) نحوه استفاده از اوقات فراغت (سطح دانش، مهارت و فرهنگ و مسکن (آراسته خو، ۱۳۸۱).

رفاه اجتماعی را می‌توان از ابعاد متفاوتی مورد تجزیه قرار داد در مبانی مطالعات اجتماعی، آن را مجموعه‌ای متشکل از خدمات، موسسات و نهادها برای تأمین زندگی مطلوب و برخورداری از موهبت‌های طبیعی و منابع اجتماعی تعریف می‌کنند و به عبارت دیگر، طرفداران رفاه اجتماعی، احساس می‌کنند که جنبه‌های خاصی از زندگی اجتماعی نباید به دست خیال پردازی‌های بازار سپرده شود این اهداف رفاهی شامل تولید امکانات رفاهی معمول مانند بیمه بیکاری، بهداشت، آموزش و پرورش، بازنیستگی و فقر زدایی است. در نظریات جدیدی به برآورده شدن نیازها پرداخته نمی‌شود بلکه مهیا کردن شرایط از جمله بیمه

اجتماعی را یک اولویت برجسته می‌داند، در عین حال با مهیا کردن شرایط یعنی توزیع‌های مجدد رفاه اجتماعی (درآمد، پرداخت‌های نقدی و غیر نقدی و ...) شرایط رفاه را بوجود می‌آورند (صادقی و دیگران، ۱۳۸۹). تلاش برای ارائه مفهوم علمی از رفاه توسط اقتصاددانان ایتالیایی، ویلفردو پارتلو (۱۹۲۳-۱۸۴۸) انجام گرفت. اصل پارتلو چنین می‌گوید: زمانی از بهبود رفاه به معنای واقعی کلمه می‌توان سخن گفت که بهبود وضع زندگی افراد (دست کم یک نفر) به بدتر شدن وضع افراد (حتی یک نفر) نینجامد. اصول پارتلو بر سه فرض متکی است: ۱- هر فرد بهترین قاضی رفاه خود است ۲- رفاه اجتماعی منحصراً عملکرد رفاه فرد است ۳- اگر افزایش رفاه فرد به قیمت کاهش رفاه دیگری تمام نشود، رفاه اجتماعی افزایش می‌یابد (زاده اصل، ۱۳۸۱). برگسون و ساموئلسون رفاه را تابعی از مطلوبیت افراد مختلف تعریف کردن و برای اینکه رفاه قابلیت اندازه گیری داشته باشد، تابع مطلوبیت را به دو متغیر مصرف و فراغت تقسیم نمودند. در ادامه، آرو با تبیین قضیه "امکان ناپذیری"، رفاه اجتماعی را تابعی از ترجیحات افراد مختلف در نظر گرفت تا از دادن مقدار عددي به مطلوبیت اجتناب کند. اگر تابع رفاه اجتماعی را به صورت تابعی از مطلوبیت‌های افراد مختلف فرض کنیم به تابع رفاه اجتماعی فردی خواهیم رسید (صیاد زاده ۱۳۸۵).

هرسانی نیز در سال ۱۹۵۵ تابع رفاه خود را به صورت مجموع وزنی مطلوبیت‌های افراد بیان نمود. بعد از هرسانی، تابع رفاه اجتماعی اتکینسون که تابعی فزاینده از درآمد اشخاص بود، مطرح شد. این تابع، یکی از توابع رفاه می‌باشد که قابلیت اندازه گیری دارد. تابع رفاه اجتماعی مطلوب گرایان نیز که توسط دالتون مطرح گردید، به صورت مجموع مطلوبیت‌های افراد مختلف تعریف گردید، در این تابع فرض اصلی، یکسان بودن تابع مطلوبیت همه افراد جامعه است و لذا با افزایش رفاه می‌توان به افزایش برابری و توزیع درآمد کمک نمود. به عبارتی، این اولین تابعی است که بحث توزیع درآمد را در خود جای داده است. راولس نیز در تابع رفاه خود، رفاه را تابعی از مطلوبیت‌های افراد می‌داند، با این تفاوت که در اینجا، حداقل مطلوبیت یک فرد لحاظ شده است (صادقی و دیگران، ۱۳۸۹).

دولت‌ها به عنوان یکی از ارکان اقتصادی جامعه سه هدف عمده را دنبال می‌کنند که عبارتند از: تخصیص بهینه منابع، ثبات اقتصادی و توزیع عادلانه درآمد. پرداخت یارانه را می‌توان به عنوان یکی از ابزارهای دخالت دولت در سیستم اقتصادی تعبیر نمود که با استفاده از آن در جهت تحقق سه هدف ذکر شده در راستای سیاست‌های توسعه‌ای، اقدام می‌شود (عباسیان و دیگران، ۱۳۹۰). یکی از شاخص‌های عدالت اقتصادی و اجتماعی توزیع درآمد می‌باشد طبق آمار سال ۲۰۰۱ سازمان ملل حدود ۲۱ درصد از کل جمعیت کشورهای در حال توسعه با درآمد کمتر از یک دلار در روز در فقر مطلق بسر می‌برند. کار و درآمد دو انگیزه‌ی اصلی مهاجرت هستندامکان مهاجرت در جمعیت روستایی، اصولاً به تفاوت درآمد بین بخش‌های شهری و روستا، و به احتمال یافتن شغل در شهر بستگی دارد. نا برابری درآمدی بیانگر اختلاف درآمد بین ثروت‌مند

ترین و فقیر ترین دهک‌های جامعه می‌باشد که تحت تاثیر عوامل ساختاری اقتصاد و شرایط اجتماعی جامعه قرار می‌گیرد در این راستا از جمله راهکارهای دولت برای مقابله با نابرابری درآمدها و الگوی بهینه مصرف و مدیریت انرژی، هدفمندی یارانه‌ها می‌باشد. از آن جا که میزان رفاه اجتماعی خانواده‌ها به میزان درآمد آنها نیز بستگی دارد و توزیع مناسب درآمد باعث افزایش سطح رفاه اجتماعی در کل جامعه و برای اکثریت خانواده‌ها می‌باشد، لذا توزیع عادلانه درآمد یکی از اهداف مهم برنامه‌های توسعه کشورها به شمار می‌باشد (کومله، ۱۳۹۲).

جان رالز (۱۹۲۱-۲۰۰۳) معتقد است عدالت، عالی ترین فضیلت و خیری است که نهادهای اجتماعی می‌توانند ایجاد کنند، درست همانطور که حقیقت، عالی ترین فضیلت نظام‌های فکری است مفهوم عدالت جدی ترین مشغله فکری حکما و فلاسفه طی هزاره‌های اخیر و مهمترین علت شکل گیری جنبش‌های اجتماعی در طول تاریخ بشری بوده است. موضوع عدالت توزیع است، توزیع منابع محدود بین افراد جامعه (مزینانی، ۱۳۸۸).

معیارهای نابرابری با هدف ایجاد ابزاری جهت رتبه‌بندی کامل توزیع درآمد در سطح یک گروه تعریف شده‌اند. دو معیار اصلی برای اندازه‌گیری توزیع درآمد وجود دارد، این دو معیار عبارتند از: الف) توزیع شخصی یا مقداری درآمد ب) توزیع مبتنی بر عوامل تولید یا سهم عوامل تولید معیار اول "توزیع شخصی" به کل درآمدهای دریافتی افراد یا خانوارها توجه می‌کند در این معیار، مهم این است که هر فرد چه مقدار درآمد به دست آورده است و نوع منبع کسب درآمد مطرح نمی‌باشد. همچنین مکان جغرافیایی، موقعیت شهری و روستایی، بخش اقتصادی منبع کسب و ... هیچ کدام در نظر گرفته نمی‌شوند. در این مقیاس تمامی جمعیت به اندازه‌های مشخص و مساوی تقسیم می‌شود. عموماً به ۲۰ گروه پنج درصدی و یا ده گروه ده درصدی (دهک) تقسیم می‌گردد. سپس تعیین می‌شود که هر گروه چه نسبتی از کل درآمدها را دریافت کرده است.

شاخص‌هایی که در توزیع مقداری درآمدی کاربرد دارند بر اساس اینکه به تابع رفاه فردی و اجتماعی توجه داشته و یا اینکه صرفاً ابزاری آماری بر مبنای اندازه‌گیری میزان پراکندگی درآمد افراد جامعه باشند. به دو دسته عمده ذهنی و عینی تقسیم می‌شوند. شاخص‌های ذهنی بطور مستقیم و صریح از رفاه اجتماعی و قضاوت‌های ارزشی بحث می‌کنند. این شاخص‌ها متکی بر مقایسه حداکثر رفاه اجتماعی می‌باشد که ناشی از توزیع عادلانه درآمدها بر مبنای رجحان‌های جامعه و میزان از دست دادن بخشی از این رفاه اجتماعی می‌باشد. شاخص‌هایی هستند که به طور مستقیم و صریح از مفهوم رفاه اجتماعی و قضاوت‌های ارزشی مبتنی بر آن استفاده نمی‌کنند و بیشتر ابزارهای معیارهای آماری هستند که برای اندازه‌گیری صفت مورد مطالعه بین افراد جامعه بکار گرفته می‌شوند. از شاخص‌های عینی می‌توان به مقایسه گروه‌های

درآمد، سطح درآمد، منحنی لورنزو، ضریب جینی، شاخص تایل و از شاخص‌های ذهنی می‌توان به شاخص اتکینسون و سن اشاره نمود.

شاخص‌های اندازه‌گیری توزیع درآمد:

الف) مقایسه گروه‌های درآمدی: در بررسی تجربی توزیع درآمد در نمایش چگونگی توزیع درآمد بین افراد جامعه از معیار چند دهک‌ها استفاده می‌شود. چند دهک‌ها یی که عمدتاً در بررسی‌ها و مطالعات مورد استفاده واقع می‌شوند، شامل دهک‌ها و بیستک‌ها می‌باشند. در بررسی توزیع درآمد معمولاً خانوارها را به سه گروه عمدۀ درآمدی تقسیم می‌کنند که عبارتند از ۴۰ درصد خانوارهای کم درآمد، ۴۰ درصد خانوارهای با درآمد متوسط و ۲۰ درصد خانوارهای پر درآمد. سهم هزینه خالص از سه گروه فوق شاخصی است که طبقات اجتماعی یک منطقه بر اساس فقیر و غنی مشخص می‌کنند. شاخص چند دهک‌ها برای مقایسه گروه‌های درآمدی خاص به صورت نسبت به کار می‌روند. برای مثال نسبت سهم ۲۰ درصدی افراد ثروتمند به ۴۰ درصد افراد فقیر، شاخص‌های چندک‌ها گرچه نمی‌توانند به عنوان شاخص نابرابری بکار روند ولی از این جهت که برداشت ساده و قابل قبولی از الگوی توزیع درآمد را ارائه می‌کنند از آنها در بررسی توزیع درآمد استفاده می‌شود این شاخص‌ها ویژگی‌های نابرابری درآمد را ندارند (مزینانی، ۱۳۸۸: ۳۱).

ب) سطح درآمد: بررسی نحوه توزیع درآمد تنها می‌تواند میزان درآمد خانوارها را یک جامعه را در یک زمان نسبت به جامعه دیگر یا در مقایسه با زمانی دیگر در همان جامعه بسنجد. شاخص‌های توزیع درآمد نشان نمی‌دهد که آیا درآمد هر یک از افراد جامعه و قدرت خرید آنها افزوده و یا کاسته شده است. برای دستیابی به چنین قضاوتی سطح درآمد جامعه با استفاده از شاخص‌های چون میانگین درآمد، میانه و سرانه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

ج) نسبت هزینه‌های شهری و روستایی: این نسبت اختلاف مناطق شهری و روستایی را نشان می‌دهد
د) ضریب جینی: ضریب جینی یک مقیاس اندازه‌گیری نا برابری در سطح کل اقتصاد می‌باشد و عبارت از ثبت متوسط مجموع قدر مطلق تفاوت بین کلیه جفت درآمد‌ها و حداقل اندازه ممکن این تفاوت که مقدار آن بین دو عدد صفر و یک می‌باشد (مزینانی، ۱۳۸۸: ۳۲). در این تحقیق جهت بررسی نقش اجرای هدفمند کردن یارانه‌ها در رفاه و کیفیت زندگی از شاخص‌های هزینه، و نحوه هزینه کردن درآمد حاصل از هدفمند کردن یارانه‌ها استفاده شده است.

ب) پیشینه تحقیق:

- مطالعات خارجی:

والریه برنکر و اودری وردیر چوچان در مقاله‌ای به ایجاد دو شاخص استاندارد زندگی و کیفیت زندگی با روش تحلیل کلی فازی برای ۱۷۰ کشور دنیا با توجه به نظریات سن در سال ۲۰۰۷ پرداختند و نتایج را با شاخص توسعه انسانی و درآمد سرانه مقایسه نمودند. شاخص مورد استفاده برای استاندارد زندگی و کیفیت زندگی خود شامل ۹ متغیر می‌باشد که در سه دسته استاندارد تحصیلات، استاندارد سلامت و وسائل رفاهی (کیفیت محیط اطراف) طبقه‌بندی شده اند نتایج نشان داد که کشورهای افریقایی به غیر از شاخص کیفیت محیط اطراف در بقیه شاخص‌ها کمبودهای جدی احساس می‌کنند.

آنپینی کوچار (۲۰۰۵) یک مطالعه تجربی از سیستم توزیع عمومی در هند به بیان این می‌پردازد که آیا هدفمندی به نفع فقرا است و اینکه مقدار یارانه داده شده برای بهبود کالری بیش از اندازه می‌باشد و دولت برای اینکه از این مشکل رهایی پیدا کند بایستی یارانه را به سمت افرادی متمایل کند که استحقاقش را دارند. برای ارزیابی این استدلال به بررسی اثر یارانه غذا در مصرف کالری را از خانواده‌های روستایی آغاز می‌کند. در آخر به این نتیجه می‌رسد که برنامه‌های هدفمند نیازمند دریافت حمایت گسترده است زیرا توانایی بالقوه آنها برای بهبود رفاه فقرا با منابع بودجه کمتر رو به رو است. شناسایی منطقه فقیری که هدفمندی را به آن منطقه سوق دهیم و منافع را به همه خانواده‌های آن منطقه برسانیم نسبتاً موثر تر است به خصوص اگر فقر در آن منطقه متتمرکز شده باشد (کوچار، ۲۰۰۵).

دابو، در پژوهش خویش که با هدف ارزیابی اثرات یارانه‌های انرژی بر روی مصرف و عرضه انرژی در کشور زیمباوه انجام داده است، اثرات پرداخت یارانه حاملهای انرژی مانند نفت سفید، برق و سوخت چوب (زغال) را بررسی نموده و این چنین نتیجه گیری کرده است که هزینه انرژی مصرفی خانوارهایی که از سوخت چوب همراه با نفت سفید استفاده می‌کنند به مقدار ۲۰.۸٪ بیشتر از خانوارهایی است که از برق (با قیمت یارانه‌ای) استفاده می‌کنند (دابو، ۲۰۰۳).

وارد (۲۰۰۳). با استفاده از مدل برنامه ریزی ریاضی مثبت، به ارزیابی واکنش تولید کنندگان به سیاست‌های آب در بخش کشاورزی پرداخته است در این تحقیق با در نظر گرفتن نقش تجمعی داده‌ها، ناهمگنی فاصله‌ای، جانشینی نهاده و کیفیت نهاده در بررسی واکنش تولید کننده به سیاست‌های آب در بخش کشاورزی از یک مدل برنامه ریزی ریاضی اثباتی برای شبیه سازی تولیدات کشاورزی استفاده شده است اوری و بوید (۱۹۹۷) در مطالعه‌ای که به منظور ارزیابی اثرات اقتصادی افزایش قیمت حاملهای انرژی در مکزیک انجام داده اند تأثیر افزایش قیمت بنزین و برق را در اقتصاد مکزیک با استفاده از یک مدل تعادل

عمومی قابل محاسبه و مورد بررسی قرار داده اند نتیجه حاکی از آن است که افزایش قیمت، سبب کاهش مصرف انرژی توسط خانوارها و تولید کنندگان، کاهش تولید در بخش‌های تولیدی مصرف کننده این حاملهای انرژی، کاهش مخرب زیست محیطی در نهایت، افزایش دریافت‌های دولت می‌شود که می‌توان بخشی از آن را برای باز پرداخت بدهیهای خارجی و تعدیل آن بکار گرفت (اوری و بوید، ۱۹۹۷).

- مطالعات داخلی:

ستار زاده و تقوی در سال ۱۳۹۰ جهت طبقه‌بندی و رتبه‌بندی نمودن استان‌های کشور از نظر درجه رفاه سکونتی خانوارها از تحلیل عاملی و آزمون تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است، بدین صورت که در ابتدا با توجه به شاخص‌های کمی و کیفی مسکن در سال ۱۳۸۲ نمره شاخص در جه رفاه سکونتی خانوارها به دست آمد و سپس استان‌هارا در ۳ گروه طبقه‌بندی نمود. در سال ۱۳۸۲ استان‌های مازندران، ایلام، چهار محال بختیاری و اصفهان دارای بهترین وضعیت از نظر درجه رفاه سکونتی خانوارها بودند و استان‌های سیستان و بلوچستان، زنجان، کرمان و کرمانشاه در بدترین وضع از نظر رفاه سکونتی قرار داشته‌اند وی از عوامل تاثیر گذار بر روی وضعیت نامساعد رفاه سکونتی استان‌های ذکر شده نام برده شود: افزایش نرخ رشد جمعیت در مناطق روستایی این استان‌ها، فقدان انگیزه در ساکنان مناطق روستایی این استان‌ها در افزایش رفاه اجتماعی به طور عام و رفاه سکونتی به طور خاص و اینکه طی سال‌های گذشته در این استان‌ها افزایش درآمد خانوارهای روستایی با افزایش قیمت‌ها، بویژه قیمت زمین و مسکن مناسب نبوده و به همین جهت فاصله‌ی بین توان خانوار و قیمت مسکن روبه افزایش نهاده است.

اعظم زاده (۱۳۸۸)، در پایان نامه خود به بررسی اثر یارانه انرژی بر ارزش افزوده بخش کشاورزی پرداخته است. در مطالعه ذکر شده با استفاده از روش‌های اقتصاد سنجی و استفاده از اطلاعات سری زمانی، ابتدا تابع تولید بخش کشاورزی با استفاده از سه نهاده سرمایه، نیروی کار و انرژی تخمین زده شده و پس از محاسبه کششهای تولید نهاده‌ها بخش کشاورزی، با تخمین همزمان توابع هزینه و تقاضای نهاده‌ها تولیدی به روش ISUR حساسیت کشاورزان نسبت به تغییرات قیمت این نهاده‌ها مشخص شده است. نتایج حاصل از سیاست یارانه‌ها ای انرژی نشان داد که کاهش یارانه نهاده انرژی به دلیل کشش ناپذیر بودن تقاضای این نهاده‌ها به قیمت نهاده (کشش تقاضای نهاده انرژی ۵٪) باعث شده، مصرف انرژی کاهش اندکی داشته باشد. همچنین درصد تغییرات ارزش افزوده بخش کشاورزی به ازای یک درصد تغییر قیمت نهاده ۲۹٪- بدست آمده است که مقدار ناچیزی بوده است.

مرکز آمار ایران در مطالعه‌ای در سال ۱۳۸۷ روند توزیع درآمد در ایران را به تفکیکی مناطق شهری و روستایی طی دوره ۱۳۸۶-۳۷۶ بررسی نمود. نتایج بر اساس محاسبه شاخص جینی نشان داد که نابرابری در توزیع درآمد در مناطق روستایی و شهری کل کشور طی این دوره در حال نزول است (رحیمی بدر، ۱۳۸۸).

بخشی (۱۳۸۸)، در مطالعه خود با استفاده از رهیافت نوین برنامه ریزی ریاضی اثباتی و محاسبه شاخص های زیست محیطی، آثار زیست محیطی حذف یارانه کود شیمیایی در زیر بخش زراعت را برای استان‌های خراسان شمالی و خراسان رضوی، طی چندین سناریو تحلیل کرد. شاخص‌های زیست محیطی مذکور شامل شاخص پایداری کود ازت و فسفر، شاخص موازن سطحی ازت و فسفر و شاخص کارایی ازت و فسفر بوده‌اند. بر اساس نتایج این مطالعه افزایش قیمت نهاده کود به واسطه حذف یارانه نهاده‌های شیمیایی، کاهش شاخص‌های پایداری و توازن سطحی و افزایش شاخص‌های کارایی ازت و فسفر را به همراه خواهد داشت.

ابونوری و خوشکار (۱۳۸۶) با استفاده از اطلاعات مقطعی توزیع درآمد (هزینه)، ضریب جینی و سهم بیستک‌های درآمدی (هزینه) را به تفکیک استان‌های کشور طی دوره‌ی ۱۳۷۹-۸۱ با روش پارامتریک برآورد کردند. نتایج نشان داد که استان گلستان در سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و استان خراسان در سال ۱۳۸۱ به ترتیب با ضریب جینی ۵۲۳/۰۵۴۴، ۰/۵۴۰ و ۰/۴۹۶ در بالا ترین سطح نا برابری استان‌های کشور قرار داشته‌اند. در مقابل، استان‌های هرمزگان، سمنان و خوزستان به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ با ضریب جینی ۰/۲۴۸ و ۰/۲۵۴ و ۰/۲۸۲ دارای کمترین سطح نا برابری در میان استان‌های کشور بوده‌اند. عهده‌یه عزیزان (۱۳۸۴) طی مطالعه‌ای به بیان این امر می‌پردازد که کاهش یا حذف یارانه پرداختی برای شیر می‌تواند آثار رفاهی زیادی به همراه داشته باشد. بالا رفتن قیمت برای مصرف کننده و کاهش مصرف سرانه از جمله پیامدهای احتمالی این سیاست به شمار می‌آیند. نتایج تحقیق که با استفاده از داده‌های سری زمانی سالهای (۱۳۶۱-۸۲) بدست آمده نشان می‌دهد که فرم مناسب تابع عرضه و تقاضای شیر لگاریتمی می‌باشد. همچنین محاسبه کشش‌های قیمتی، بیانگر بی کشش بودن شیر در سبد مصرفی خانوار است. دیگر نتایج حاصله حاکی از کاهش مازاد رفاه مصرف کننده و کاهش هزینه‌های دولت می‌باشد. بنا بر این به نظر می‌رسد حرکت در جهت آزاد سازی اقتصادی و کاهش دخالت‌های دولت در بازار باید با تأمل بیشتر در مورد پیامدهای این گونه سیاست‌ها همراه باشد.

محمودی (۱۳۸۱) اثر حذف یارانه نان را بر امنیت غذایی اقشار کم درآمد مورد بررسی قرار داد. او با استفاده از شاخص تغییرات جبرانی هیکسی (CV) به بررسی وضعیت رفاهی گروه‌های مختلف پس از حذف کامل یارانه نان پرداخت و نشان داد که اگر قیمت نان ۱/۵ برابر شود رفاه مصرف کنندگان ۵۸/۰ درصد کاهش می‌یابد.

در راستای اهداف تحقیق اقدامات زیر در فصل سوم در دستور کار قرار گرفت
معرفی جامعه نمونه، مشخص کردن زمان تحقیق، روش گردآوری اطلاعات، نحوه تجزیه تحلیل داده‌ها و ابزار مورد استفاده برای تحلیل دادها

فصل سوم: روش تحقیق

ناحیه مورد نظر تحقیق را خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان تشکیل می‌دهد بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۱، ۵۷۵۷۷۹۹ خانوار روستایی و غیر ساکن در کل کشور زندگی می‌کنند. اطلاعات مورد نیاز این تحقیق، داده‌های مربوط به متوسط هزینه خوراکی و دخانی و متوسط هزینه غیر خوراکی و متوسط درآمد سالانه خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان سال ۱۳۸۰-۱۳۹۱ از مرکز آمار ایران و جهت مبانی نظری تحقیق از کتابخانه‌های دانشگاه تهران و دانشگاه تربیت مدرس دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات و موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی (پایان نامه‌ها، کتاب‌ها در رابطه با موضوع) مقالات علمی پژوهشی، علمی ترویجی و مقالات همایش‌های معتبر (از سایت‌های اینترنتی) سایت بانک مرکزی (جهت آمار تورم) – درگاه ملی آمار ایران (ضریب جینی) سالنامه‌های آماری و سرشماری نفوس مسکن (وضعیت موجود روستا) جمع آوری شده است.

در تحلیل دادها ابتدا، با بررسی نحوه هزینه کرد درآمد حاصل از اجرای طرح توسط خانوارهای روستایی و تاثیر اجرای طرح بر رفاه زندگی آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد. جهت محاسبه نرخ رشد متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی از فرمول سال مورد نظر منهای بر سال گذشته / سال گذشته به درصد. و برای محاسبه سهم متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی از فرمول متوسط هزینه‌های غیر خوراکی / کل هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی به درصد. و جهت محاسبه نرخ رشد درآمد اسمی از فرمول نسبت درآمد سال مورد نظر منهای درآمد سال گذشته / درآمد سال گذشته به درصد. و برای نرخ رشد واقعی درآمد از فرمول نرخ رشد اسمی منهای نرخ تورم (شاخص کل تورم نقطه به نقطه خانوارهای روستایی) سپس با استفاده از آزمون T-Student معنی دار بودن تفاوت میانگین درآمد روستاییان قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها موردنبررسی قرار می‌گیرد از روش تحلیل عاملی در جهت شناسایی متغیرهای اساسی یا عامل‌ها به منظور تبیین الگوی هبستگی بین متغیرها استفاده می‌شود سپس شاخص هزینه یا ضریب انگل در دو مقطع زمانی ۱۳۸۶-۱۳۸۸، قبل از اجرای طرح و ۱۳۹۱-۱۳۸۹، بعد از اجرای طرح محاسبه می‌شود. (این ضریب نسبت متوسط هزینه‌های خوراکی و دخانی به کل هزینه‌های خوراکی و دخانی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی به درصد). اگر این ضریب بین صفر و ۳۰ باشد، بیانگر رفاه مطلوب، بین ۳۱ تا ۵۰ بیانگر رفاه متوسط و بین ۵۱ تا صد رفاه نامطلوب را نشان می‌دهد. برای ورود اطلاعات، مرتب کردن، تحلیل اطلاعات از نرم افزارهای Excel و Spss استفاده شده است.

در راستای اهداف تحقیق اقدامات زیر در فصل چهارم (تجزیه و تحلیل نتایج) در دستور کار قرار گرفت

- در این بخش با استفاده از روش‌های آماری توصیفی به ارائه نتایج توصیفی حاصل از جداول و نمودارها پرداخته خواهد شد
- بررسی نحوه هزینه کرد درآمد حاصل از اجرای طرح توسط خانوارهای روستایی و تاثیر اجرای طرح بر رفاه زندگی آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد با استفاده از آزمون T-Student معنی دار بودن تفاوت میانگین درآمد روستاییان قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد از روش تحلیل عاملی در جهت شناسایی متغیرهای اساسی یا عامل‌ها به منظور تبیین الگوی همبستگی بین متغیرها استفاده می‌شود سپس شاخص هزینه یا ضریب انگل در دو مقطع زمانی ۱۳۸۶-۱۳۸۸، قبل از اجرای طرح و ۱۳۸۹-۱۳۹۱، بعد از اجرای طرح محاسبه می‌شود. در نهایت اثبات فرضیه با توجه به نتیجه دادهای مورد بررسی در فصل بعدی خواهد آمد

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل نتایج

الف) در این بخش با استفاده از روش‌های آماری توصیفی به ارائه نتایج توصیفی حاصل از جداول و نمودارها پرداخته شده است.

جدول ۱-۴ و نمودار ۱-۴ رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول هزینه‌های خوراکی سال ۱۳۹۱ کل کشور نسبت به سال قبل (۱۳۹۰) ۳۹ درصد و هزینه‌های غیر خوراکی ۲۲ درصد رشد داشته است. بررسی تطبیقی استان‌ها نشان می‌دهد که رشد هزینه‌های خوراکی و دخانی استان‌های خوزستان (٪۷۰) و زنجان (٪۷۱) بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه‌ها در استان‌های خراسان شمالی (٪۶۳) یزد (٪۶۱.۵) آذربایجان شرقی (٪۵۷) و خراسان جنوبی (٪۵۱) نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. این در حالی است که هزینه‌های خوراکی و دخانی در استان‌ایلام (٪۱۴)- منفی بوده است و در استان‌های قم (٪۶) و لرستان (٪۱۷) کمترین میزان رشد را داشته‌اند. از سوی دیگر رشد هزینه‌های غیر خوراکی در استان‌های مختلف کشور از منفی ۳۴ درصد تا مثبت ۵۶ درصد در استان خراسان جنوبی نوسان و تغییرات داشته است. کاهش شدید هزینه‌های غیر خوراکی در برابر افزایش هزینه‌های خوراکی نشان دهنده و خامت اوضاع اقتصادی مردم می‌باشد. در بررسی تطبیقی استانها از این نظر مشاهده می‌شود. بیشترین و بالاترین نرخ کاهش هزینه‌های غیر خوراکی در استان‌های ایلام (٪۳۴) و سپس در استان‌های لرستان (٪۷) قم (٪۵) و بوشهر (٪۳) بوده است. این مساله نشان می‌دهد که در سال ۹۱ نسبت به سال ۹۰ استان‌های ایلام، لرستان، قم، بوشهر از نظر هزینه‌های غیر خوراکی افت و کاهش شدیدی را تجربه کرده‌اند که بیانگر و خامت اوضاع اقتصادی آنها در طی سال مذکور می‌باشد. نرخ رشد هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی در استان ایلام در هر دو مورد منفی بوده است.

بررسی تطبیقی استان‌ها در سال ۱۳۹۰ نشان می‌دهد که رشد هزینه‌های خوراکی و دخانی استان‌های هرمزگان (٪۱۵.۷) و لرستان (٪۱۲.۱) ایلام (٪۱۲.۱) مرکزی (٪۲۰.۴) بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه‌ها در استان‌های آذربایجان غربی (٪۵۱.۰) اردبیل (٪۱۰.۵) اصفهان (٪۳۶.۲) تهران (٪۶۵.۳) چهار محال بختیاری (٪۵۱.۰) خراسان جنوبی (٪۶۸.۴) خراسان رضوی (٪۶۶.۲) خراسان شمالی (٪۸۵.۱) خوزستان (٪۸۰.۲) زنجان (٪۷۵.۷) سیستان و بلوچستان (٪۲۰.۲) قزوین (٪۹۲.۴) قم (٪۱۹.۲) کردستان (٪۵۳.۰) کرمان (٪۶۹.۴) کهگیلویه و بویر احمد (٪۶۶.۳) گلستان (٪۸۴.۳) گیلان (٪۴۴.۲) یزد (٪۴۵.۰) نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. هزینه‌های خوراکی و دخانی در استان آذربایجان شرقی (٪۳۹.۰) کمترین میزان رشد را داشته‌اند. کاهش شدید هزینه‌های غیر خوراکی در برابر افزایش هزینه‌های خوراکی نشان دهنده و خامت اوضاع اقتصادی مردم می‌باشد. در بررسی تطبیقی استانها از این نظر مشاهده می‌شود. بیشترین و بالاترین نرخ کاهش هزینه‌های غیر خوراکی در استان‌های خراسان رضوی (٪۱۵.۰) فارس (٪۶۱.۰) مازندران (٪۵۵.۰) بوده است. در زیر جدول ۱-۴ و نمودار ۱-۴

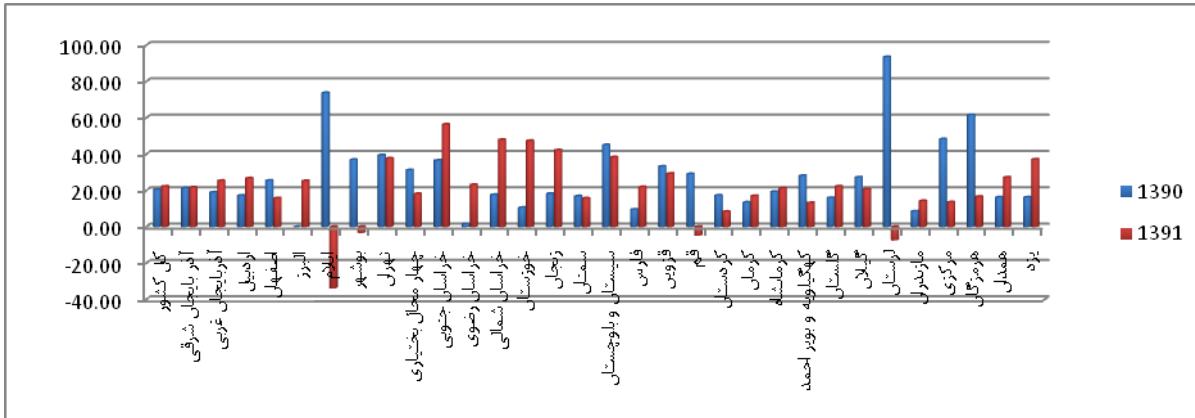
نمودار ۱-۴ رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱ نشان می‌دهد

جدول ۱-۴ - رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای

کشور (درصد) در سال ۱۳۹۰-۱۳۹۱

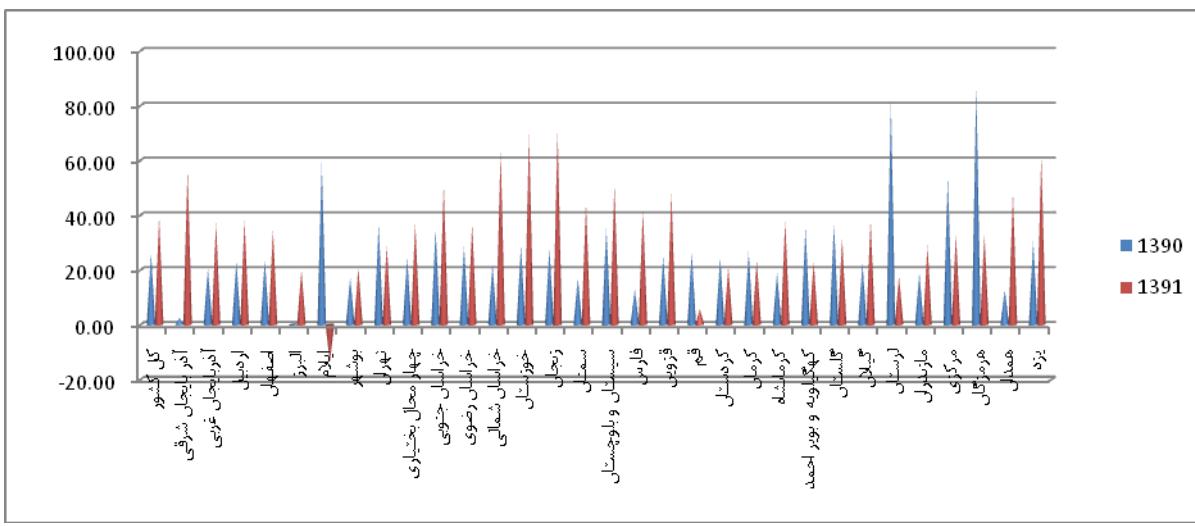
۱۳۹۰			۱۳۹۱		
شرح هزینه‌ها/استانها	متوسط هزینه های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی	جمع	متوسط هزینه‌های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی
کل کشور	۲۰.۵۳	۲۶.۰۳	۲۲.۶۳	۲۲.۲۶	۳۹.۰۳
آذربایجان شرقی	۲۱.۳۵	۲.۳۹	۱۳.۶	۲۱.۸	۵۶.۶۱
آذربایجان غربی	۱۹	۲۰.۵۱	۱۹.۵۹	۲۵.۴۱	۳۷.۱۷
اردبیل	۱۷.۲۵	۲۳.۱	۱۹.۶۷	۲۶.۸۱	۳۸.۱۴
اصفهان	۲۵.۵۴	۲۳.۳۶	۲۴.۸	۱۵.۷۵	۳۴.۷۵
البرز	.	.	.	۲۵.۲۹	۱۹.۸
ایلام	۷۳.۷۶	۵۹.۰۱	۶۷.۸۵	-۳۲.۸۳	-۱۳.۷۳
بوشهر	۳۶.۹۸	۱۷.۰۲	۲۹.۶۹	-۳.۳۱	۲۰.۵۱
تهران	۳۹.۵۳	۳۶.۶۵	۳۸.۶۹	۳۷.۷۲	۲۸.۶۹
چهار محال بختیاری	۳۱.۲۷	۲۴.۵۱	۲۸.۷۶	۱۸.۲۲	۳۶.۹۸
خراسان جنوبی	۳۶.۵۹	۳۴.۶۸	۳۵.۶۷	۵۶.۴	۵۰.۷۷
خراسان رضوی	۱.۶۵	۲۸.۶۶	۱۲.۶۱	۲۳.۲۱	۳۶.۹۱
خراسان شمالی	۱۷.۶۷	۲۱.۸۹	۱۹.۴	۴۷.۹۹	۶۳.۳۷
خوزستان	۱۰.۵۹	۲۸.۸۵	۱۷.۹۵	۴۷.۳۷	۶۹.۶۷
زنجان	۱۸.۳	۲۷.۷۵	۲۱.۹۱	۴۲.۲۴	۷۰.۹۱
سمنان	۱۶.۹	۱۷.۰۵	۱۶.۹۵	۱۵.۷۵	۴۴.۴۲
سیستان و بلوچستان	۴۵.۱۳	۳۵.۲	۳۹.۷	۳۸.۳۶	۵۱.۰۹
فارس	۹.۶۱	۱۲.۸۱	۱۰.۷	۲۱.۹۲	۴۱.۶۶
قزوین	۳۳.۲۹	۲۴.۹۲	۳۰.۱۱	۲۹.۳۴	۴۸.۲۵
قم	۲۹.۱۳	۲۶.۴۴	۲۸.۱۶	-۴.۸۱	۵.۶۶
کردستان	۱۷.۳۴	۲۴.۰۳	۲۰.۴۵	۸.۴	۲۰.۸۱
کرمان	۱۳.۵۳	۲۶.۶۹	۱۸.۱۶	۱۷.۰۶	۲۳.۳۶
کرمانشاه	۱۹.۳۴	۱۸.۹۹	۱۹.۲	۲۱.۲۸	۳۷.۸۱
کهگیلویه و بویراحمد	۲۸.۱۳	۳۵.۶۶	۳۱.۲۵	۱۳.۲۴	۲۲.۶۸
گلستان	۱۵.۹۲	۳۶.۸۴	۲۲.۳۶	۲۲.۳۲	۳۱.۴۵
گیلان	۲۷.۳۱	۲۲.۲۸	۲۵.۲۸	۲۰.۷۶	۳۸.۱
لرستان	۹۳.۵۴	۸۱.۱۴	۸۸.۵۳	-۷.۳۹	۱۷.۴۷
مازندران	۸.۰۵	۱۸.۷۳	۱۲.۱۱	۱۴.۲۹	۲۸.۹۶
مرکزی	۴۸.۳۱	۵۴.۲	۵۰.۳۹	۱۳.۰۹	۳۲.۸۲
هرمزگان	۶۱.۶۲	۸۷.۱۵	۷۳.۰۴	۱۶.۶۲	۳۲.۸۱
همدان	۱۶.۳۵	۱۲.۷۱	۱۴.۷۷	۲۷.۲۶	۴۸.۰۱
بزد	۱۶.۲۵	۳۰.۴۵	۲۰.۹۳	۳۷.۱۸	۶۱.۵۱

منبع: یافته‌های تحقیق

نمودار ۱-۴- رشد متوسط غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۹۱-۱۳۹۰

منبع: یافته‌های تحقیق

نمودار ۲-۴- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۹۱-۱۳۹۰

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول ۲-۴ و نمودار ۳-۴ و نمودار ۴-۴ رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول هزینه‌های خوراکی سال ۱۳۸۹ کل کشور نسبت به سال قبل (۱۳۸۸) ۱۹.۱۷ درصد و هزینه‌های غیر خوراکی ۱۳.۴۲ درصد رشد داشته است. بررسی تطبیقی استان‌ها نشان می‌دهد که رشد هزینه‌های خوراکی و دخانی استان‌های خراسان جنوبی (۴۹.۲۶) درصد و زنجان (۴۲.۴۶) درصد و مرکز (۴۸.۳۷) درصد کهکلویه و بویر احمد (۴۶.۸۴) و فارس (۴۰.۲۵) درصد بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه‌ها در استان‌های سیستان و بلوچستان (۳۳.۵۳) درصد و کرمانشاه (۳۰.۲۷) درصد و مرکز (۳۳.۶۴) و یزد (۳۱.۳۳) نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. این در حالی است که هزینه‌های خوراکی و دخانی در استان کردستان (۲۲.۴۲) و لرستان

(۱۴.۴۵)- منفی بوده است و در استان های تهران (۳۰۲) و قزوین (۴.۷۳) هرمزگان (۷.۳۸) و ایلام (۶.۱۶) بوشهر (۸.۹۴) خوزستان (۰.۷۴) کمترین میزان رشد را داشته است.

از سوی دیگر رشد هزینه های غیر خوراکی در استان های مختلف کشور از منفی ۱.۲۶- در صدر سیستان و بلوچستان تا مثبت ۴۷.۷۲ در صد در استان زنجان نوسان و تغییرات داشته است. کاهش شدید هزینه های غیر خوراکی در برابر افزایش هزینه های خوراکی نشان دهنده و خامت اوضاع اقتصادی مردم می باشد. در بررسی تطبیقی استانها از این نظر مشاهده می شود. بیشترین و بالاترین نرخ کاهش (رشدمنفی) هزینه های غیر خوراکی در استان های سیستان و بلوچستان (۱.۲۶) و بوشهر (۸.۸۴) و خوزستان (۱۶.۶۱) و لرستان (۱۶.۸۰) و هرمزگان (۱۲.۵۸) بوده است. این مساله نشان می دهد که در سال ۸۹ نسبت به سال ۸۸ استان های بوشهر (۸.۸۴) و خوزستان (۱۶.۶۱) و سیستان و بلوچستان (۱.۲۶- لرستان (۱۶.۸۰) و هرمزگان (۱۲.۵۸) از نظر هزینه های غیر خوراکی افت و کاهش شدیدی را تجربه کرده اند که بیانگر و خامت اوضاع اقتصادی آن در طی سال مذکور می باشد. نرخ رشد هزینه های خوراکی و غیر خوراکی در استان لرستان به ترتیب (۱۴.۴۵) و (۱۶.۸۰) در هر دو مورد منفی بوده است.

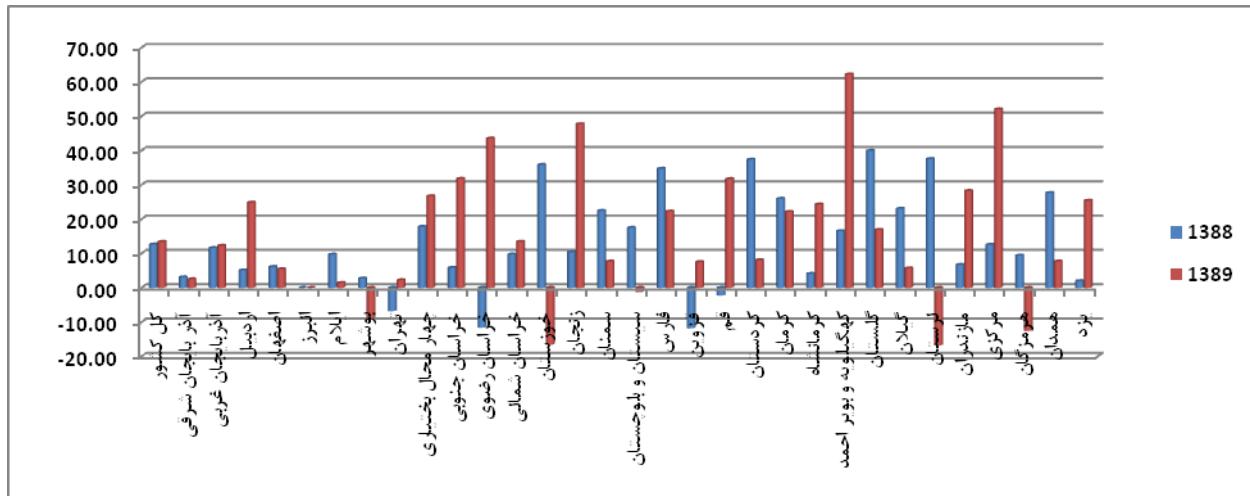
بررسی تطبیقی استان ها در سال ۱۳۸۸ نشان می دهد که رشد هزینه های خوراکی و دخانی استان های کردستان (۷۲.۱۹) و لرستان (۲۸.۶) در صد بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه ها در استان های آذربایجان شرقی (۱۸.۴۷) هرمزگان (۱۷.۴۲) چهار محال بختیاری (۱۵.۰۵) ایلام (۱۱.۱۶) نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. این در حالی است که هزینه های خوراکی و دخانی در استان های بوشهر (۱۶.۴۳) تهران (۱۶.۳۱) خراسان رضوی (۷.۳۱) زنجان (۳.۶۴) سیستان و بلوچستان (۳.۸۰) قزوین (۸.۴۶) (قم ۷.۲۲-۰.۵) مرکزی (۴.۱۶- یزد) در صدمتی بوده است و در استان های آذربایجان غربی (۶.۶۱) اردبیل (۸.۳۴) اصفهان (۴.۷۳) خراسان جنوبی (۶.۹۵) خوزستان (۲.۳۴) سمنان (۳.۵۲) کرمان (۱.۱۲) کرمانشاه (۳.۵۱) کهگیلویه و بویر احمد (۹.۲۳) گلستان (۹.۶) گیلان (۶) مازندران (۶.۶۵) همدان (۰.۲۰) در صد کمترین میزان رشد را داشته است.

از سوی دیگر رشد هزینه های غیر خوراکی در استان های مختلف کشور از منفی ۱۱.۷۹- در استان قزوین تا مثبت ۳۹.۹۷ در صد در استان گلستان نوسان و تغییرات داشته است. در بررسی تطبیقی استانها از این نظر مشاهده می شود. بیشترین و بالاترین نرخ کاهش (رشدمنفی) هزینه های غیر خوراکی در استان های قزوین (۱۱.۷۹-) خراسان رضوی (۱۱.۶۱-) تهران (۶.۷۸) (قم ۲.۲۲-) در صد بوده است.

نرخ رشد هزینه های خوراکی و غیر خوراکی در استانهای تهران به ترتیب (۷.۳۱) (۶.۷۸) در صد خراسان رضوی (۷.۴۴-) (۱۱.۶۱-) قزوین (۸.۴۶-) (۱۱.۷۹-) (قم ۷.۲۲-) در صد منفی بوده است که بیانگر و خامت اوضاع اقتصادی آن در طی سال مذکور می باشد. زیر جدول ۴-۲ و نمودار ۴-۳ نمودار ۴-۴ رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می دهد

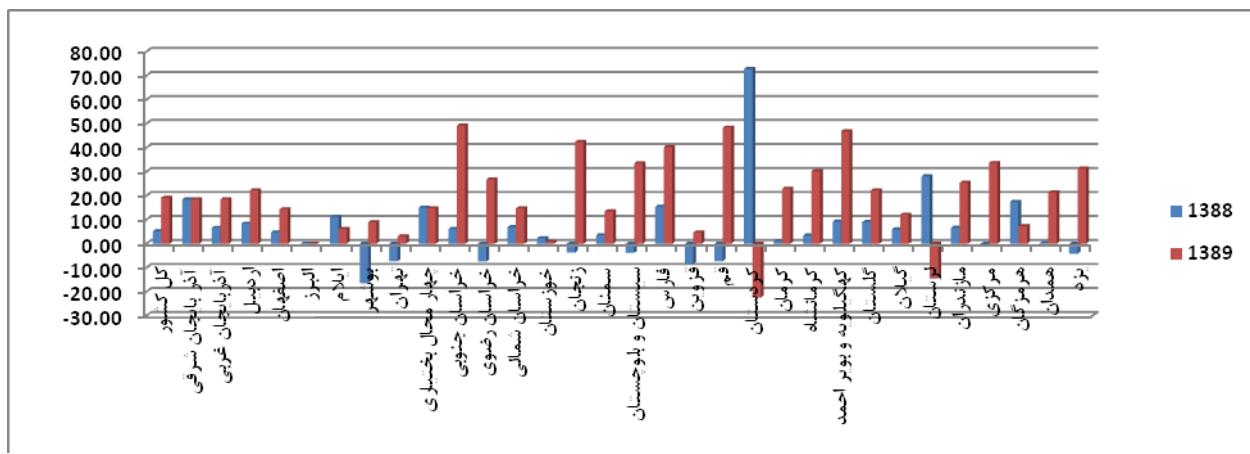
جدول ۲-۴ - رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای
کشور (درصد) در سال ۱۳۸۹-۱۳۸۸

۱۳۸۸				۱۳۸۹		
شرح هزینه/استانها	متوسط هزینه های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی	جمع	متوسط هزینه های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی	جمع
کل کشور	۱۲.۶۴	۵.۱۸	۹.۷۶	۱۳.۴۲	۱۹.۱۷	۱۵.۵۵
آذربایجان شرقی	۳.۱	۱۸.۴۷	۸.۳۶	۲.۵۳	۱۸.۴	۸.۴۷
آذربایجان غربی	۱۱.۶۲	۶.۶۱	۹.۶۸	۱۲.۲۸	۱۸.۵۱	۱۴.۶۳
اردبیل	۰.۰۸	۸.۳۴	۶.۴۲	۲۴.۸۵	۲۲.۱۹	۲۳.۷۴
اصفهان	۶.۱۲	۴.۷۳	۵.۶۷	۵.۴۸	۱۴.۳۷	۸.۳۲
البرز	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایلام	۹.۷۳	۱۱.۱۶	۱۰.۲۸	۱.۴۴	۶.۱۶	۳.۲۸
بوشهر	۲.۷۵	-۱۶.۴۳	-۴.۳۸	-۸.۸۴	۸.۹۴	-۳.۰۶
تهران	-۶.۷۸	-۷.۳۱	-۶.۹۴	۲.۲۶	۳.۰۲	۲.۴۸
چهار محال بختیاری	۱۷.۸	۱۵.۰۵	۱۶.۷	۲۶.۷۵	۱۴.۷۷	۲۲.۰۱
خراسان جنوبی	۵.۸۵	۶.۲	۶	۳۱.۸۲	۴۹.۲۶	۳۹.۶۲
خراسان رضوی	-۱۱.۶۱	-۷.۴۴	-۹.۸۴	۴۳.۵۵	۲۶.۷۶	۳۶.۲۳
خراسان شمالی	۹.۷۶	۶.۹۵	۸.۶	۱۳.۴۵	۱۴.۷۳	۱۳.۹۷
خوزستان	۳۵.۸۷	۲.۳۴	۲۱.۵۸	-۱۶.۶۱	۰.۷۴	-۱۰.۳۹
زنجان	۱۰.۳۶	-۳.۶۴	۴.۴۳	۴۷.۷۲	۴۲.۴۶	۴۵.۶۶
سمنان	۲۲.۴۶	۳.۵۲	۱۵.۱۴	۷.۶۹	۱۳.۵۱	۹.۷۱
سیستان و بلوچستان	۱۷.۵۳	-۳.۸	۶.۴۱	-۱.۲۶	۳۳.۵۳	۱۵.۱۳
فارس	۳۴.۷۳	۱۵.۴۶	۲۸.۱	۲۲.۲۷	۴۰.۲۵	۲۷.۸۵
قزوین	-۱۱.۷۹	-۸.۴۶	-۱۰.۵۳	۷.۵۲	۴.۷۳	۶.۴۵
قم	-۲.۲۲	-۷.۲۲	-۳.۹۵	۳۱.۷۴	۴۸.۳۷	۳۷.۲۹
کردستان	۳۷.۳۸	۷۲.۷۹	۵۳.۵۸	۸.۰۷	-۲۲.۴۲	-۷.۶۲
کرمان	۲۶.۰۱	۱.۱۲	۱۶	۲۲.۱۶	۲۲.۹۵	۲۲.۴۴
کرمانشاه	۴.۱۲	۳.۵۱	۳.۸۸	۲۴.۳۳	۳۰.۲۷	۲۶.۶۵
کهگیلویه و بویراحمد	۱۶.۵۳	۹.۲۳	۱۳.۲۲	۶۲.۲۲	۴۶.۸۴	۵۵.۴۹
گلستان	۳۹.۹۷	۹.۰۶	۲۷.۴۷	۱۶.۹۲	۲۲.۲۱	۱۸.۷۵
گیلان	۲۳.۰۹	۶	۱۵.۸۳	۰.۷	۱۲.۱۱	۸.۱۹
لرستان	۳۷.۵۸	۲۸.۰۶	۳۳.۶۳	-۱۶.۸	-۱۴.۴۵	-۱۵.۸۷
مازندران	۶.۷۳	۶.۶۵	۶.۷	۲۸.۲۷	۲۵.۳۸	۲۷.۲۴
مرکزی	۱۲.۶۱	-۰.۵۲	۷.۱۸	۵۲.۰۴	۳۳.۶۴	۴۴.۹۸
همدان	۹.۴۳	۱۷.۴۳	۱۲.۴۷	-۱۲.۵۸	۷.۳۸	-۴.۶۵
هرمزگان	۲۷.۶۸	۰.۲	۱۴.۸۹	۷.۷۱	۲۱.۳۶	۱۳.۲۵
بزد	۲	-۴.۱۶	-۰.۰۵	۲۵.۴۳	۳۱.۳۳	۲۷.۳۱

نمودار ۴-۳- رشد متوسط غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۸۹-۱۳۸۸

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۴-۴- رشد متوسط ر خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در سال ۱۳۸۹-۱۳۸۸

منبع: یافته های تحقیق

جدول ۴-۳- و نمودار ۴-۵- رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می دهد. طبق داده های جدول هزینه های خوراکی سال ۱۳۸۷ کل کشور نسبت به سال قبل (۱۳۸۶) ۱۴.۵۶ درصد و هزینه های غیر خوراکی ۸.۱۵ درصد کاهش داشته است. مقایسه استان ها نشان می دهد که در سال ۱۳۸۷ رشد هزینه های خوراکی و دخانی استان های خوزستان (۶۳.۷۷) درصد و زنجان (۴۲.۶۵) درصد بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه ها در آذربایجان شرقی (۲۴.۳۵) درصد و بوشهر (۲۹.۷۱) تهران (۲۵) درصد گیلان (۲۲.۴۵) همدان (۲۸.۱۱) و یزد (۲۲.۱) نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. این درحالی است که هزینه های خوراکی و دخانی استانهای قم

(۲.۴۲) و کهکیلویه و بویر احمد (۱۳.۵۶) و مازندران (۰.۸۲) و هرمزگان (۲۳.۱۸) منفی بوده است و در استان های اردبیل (۷.۱۳) چهارمحال بختیاری (۵.۷۱) خراسان جنوبی (۴.۲۹) و سیستان بلوچستان (۳.۸۹) قزوین (۶.۱۶) کردستان (۷.۳۷) و گلستان (۰.۷۶) و مرکزی (۸.۱۷) درصد کمترین میزان رشد را داشته اند. از سوی دیگر رشد هزینه های غیر خوراکی در استان های مختلف کشور از منفی ۲۴.۱۷- استان هرمزگان تا مثبت ۵۲.۶۳ در استان خوزستان نوسان و تغییرات داشته است. در بررسی تطبیقی استانها بیشترین و بالاترین نرخ کاهش(رشدمنفی)هزینه های غیر خوراکی در استان های سیستان و بلوچستان (۲۰.۳۴) کهکیلویه و بویر احمد (۱۷.۳۵) و گلستان (۱۳.۸۷) مازندران (۴.۷۳) هرمزگان (۲۴.۱۷) درصد بوده است.

که در سال ۸۷ نسبت به سال ۸۶ استان های آذربایجان شرقی، اردبیل، اصفهان، تهران، خراسان رضوی، زنجان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، کرمانشاه، کهکیلویه و بویر احمد، گلستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، یزد از نظر هزینه های غیر خوراکی افت و کاهش شدیدی را تجربه کرده اند که بیانگر و خامت اوضاع اقتصادی آن در طی سال مذکور می باشد. نرخ رشد هزینه های خوراکی و غیر خوراکی در استان های کهکیلویه و بویر احمد به ترتیب (۱۳.۶۵) درصد و (۱۷.۳۵) در استانهای مازندران (۰.۸۲) و (۴.۷۳) درصد و هرمزگان (۲۴.۱۷) (۲۳.۱۸) در هر دو مورد منفی بوده است.

بررسی تطبیقی استان ها نشان می دهد که در سال ۱۳۸۶ رشد هزینه های خوراکی و دخانی استان های قم (۴۴.۳۸) کرمانشاه (۳۴.۵۱) خراسان شمالی (۳۳.۵۳) خراسان رضوی (۳۰.۳۲) آذربایجان غربی (۳۱.۵۴) درصد بیش از دیگر استانها بوده است. همچنین رشد این گونه هزینه ها در گیلان (۲۰.۶۴) گلستان (۲۶.۰۲) کهگیلویه و بویر احمد (۲۷.۸۴) کردستان (۲۸.۷۴) قزوین (۲۳.۱۱) سمنان (۲۲.۳۵) اصفهان (۲۸.۳۰) آذربایجان شرقی (۲۳.۵۷) درصد نسبت به دیگر شهرستانها قابل توجه بوده است. که نشانگر این است که مردم وضعیت اقتصادی خوبی ندارند. این در حالی است که هزینه های خوراکی و دخانی استانهای ایلام (۱.۴۵) تهران (۸.۱۹) خراسان جنوبی (۱.۲۷) زنجان (۹.۰۷) فارس (۳.۹۵) کرمان (۸.۵۱) لرستان (۲.۱۷) مرکزی (۹.۶۹) هرمزگان (۲.۴۷) یزد (۶.۴۲) درصد کمترین میزان رشد را داشته اند.

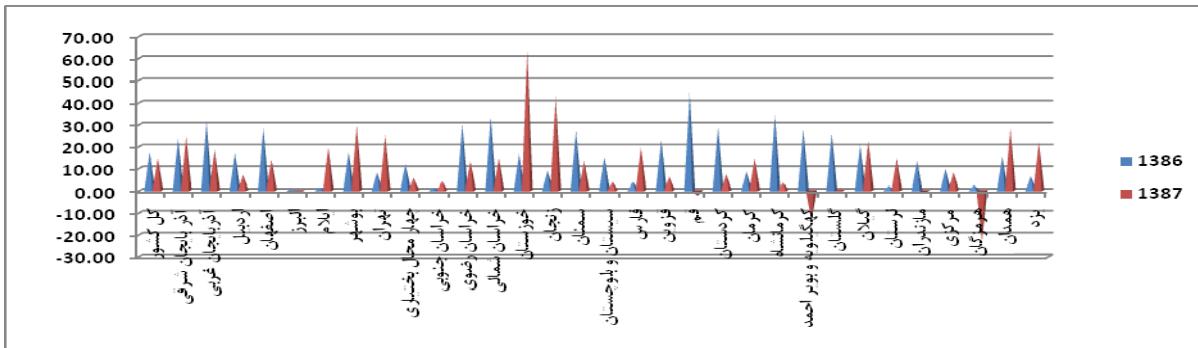
از سوی دیگر بیشترین و بالاترین نرخ کاهش هزینه های غیر خوراکی در استان های ایلام (۳.۱۲) بوشهر (۶.۲۳) چهارمحال بختیاری (۸.۰۳) خراسان جنوبی (۱.۵۹) خوزستان (۵.۷۳) سیستان و بلوچستان (۱.۵۹) قم (۸.۴۲) کردستان (۶.۰۴) کرمان (۳.۷۴) گیلان (۳.۶۸) لرستان (۰.۸) هرمزگان (۳.۶۶) همدان (۱.۴۸) درصد بوده است.

در زیر جدول ۴-۳ و نمودار ۴-۵- رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می دهد.

جدول ۴-۳- رشد متوسط خوراکی و دخانی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها
کشور (درصد) در سال ۱۳۸۶-۱۳۸۷

۱۳۸۶				۱۳۸۷		
شرح هزینه استانها	متوسط هزینه های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی	جمع	متوسط هزینه های غیر خوراکی	متوسط هزینه خوراکی و دخانی	جمع
کل کشور	۱۷.۶	۱۷.۳۴	۱۷.۵	۸.۱۵	۱۴.۵۶	۱۰.۵۴
آذربایجان شرقی	۱۸.۰۴	۲۳.۵۷	۱۹.۹۸	۳۵.۴۲	۲۴.۳۵	۳۱.۴۱
آذربایجان غربی	۳۹.۹۸	۳۱.۵۴	۳۶.۸	۶.۲۳	۱۸.۴۵	۱۰.۶۶
اردبیل	۲۴.۱	۱۷.۰۲	۲۱.۰۹	۶.۳۹	۷.۱۳	۶.۶۹
اصفهان	۲۵.۷۵	۲۸.۳	۲۶.۵۱	۳.۰۳	۱۳.۹۶	۶.۳۲
البرز	۰	۰	۰	۰	۰	۰
ایلام	۳.۱۲	۱.۴۵	۲.۴۶	۲۲.۰۷	۱۹.۶۱	۲۱.۱
بوشهر	۶.۲۳	۱۷.۴۲	۱۰.۱۱	۲۸.۰۷	۲۹.۷۱	۲۸.۹۹
تهران	۲۹.۵۷	۸.۱۹	۲۳.۲۸	۶.۰۷	۲۵	۱۰.۹۶
چهار محال بختیاری	۸.۰۳	۱۱.۹۶	۹.۸۴	۳۹.۱۳	۵.۷۱	۲۳.۴۶
خراسان جنوبی	۱.۵۹	۱.۲۷	۱.۴۴	۶.۴۹	۴.۲۹	۵.۴۹
خراسان رضوی	۳۰.۲۴	۳۰.۳۲	۳۰.۲۷	۷.۷۷	۱۳.۴۶	۱۰.۱۱
خراسان شمالی	۱۴.۲۸	۳۳.۵۳	۲۱.۶۶	۱۸.۲۳	۱۴.۶	۱۶.۷
خوزستان	۵.۷۳	۱۶.۵۷	۹.۹۱	۵۲.۶۲	۶۳.۷۷	۵۷.۱۹
زنجان	۲۹.۹	۹.۰۷	۲۰.۸۹	۲۴.۰۴	۴۲.۶۵	۳۱.۳
سمنان	۱۹.۷۵	۲۷.۳۵	۲۲.۷۳	۲۲.۹۹	۱۳.۴۷	۱۹.۱۳
سیستان و بلوچستان	۱.۵۹	۱۵.۰۶	۷.۳	-۲۰.۳۴	۳.۸۹	-۹.۳۲
فارس	۲۶.۰۸	۳.۹۵	۱۸.۲۷	۲.۰۱	۱۹.۲۳	۷.۳۵
قزوین	۱۴.۹۳	۲۲.۱۱	۱۷.۹۶	۱۰.۴۶	۶.۱۶	۸.۸
قم	۸.۴۲	۴۴.۳۸	۲۱.۱۱	۳۴.۳۴	-۲.۴۲	۱۸.۸۷
کردستان	۶.۰۴	۲۸.۷۴	۱۵.۵۸	۱۲.۱	۷.۳۷	۹.۸۸
کرمان	۳.۷۴	۸.۵۱	۵.۵۴	۸.۰۹	۱۴.۳۹	۱۰.۵۴
کرمانشاه	۲۵.۴۶	۳۴.۵۱	۲۹.۱۴	۱۸.۴۶	۳.۶۱	۱۲.۱۷
کهگیلویه و بویر احمد	۱۵.۸۳	۲۷.۸۴	۲۰.۸۶	-۱۷.۳۵	-۱۳۶۵	-۱۵.۷۱
گلستان	۱۷.۸۸	۲۶.۰۲	۲۰.۷۴	-۱۳.۸۷	۰.۷۶	-۸.۵
گیلان	۳.۶۸	۲۰.۶۴	۱۰.۱	۱۷.۰۲	۲۲.۴۵	۱۹.۵۷
لرستان	۲.۰۸	۲.۱۷	۲.۱۲	۱۸.۸۹	۱۴.۵۶	۱۷.۰۶
مازندران	۱۷.۴۳	۱۳.۲۷	۱۵.۹۵	-۴.۷۲	-۰.۸۲	-۳.۳۸
مرکزی	۱۳.۰۸	۹.۶۹	۱۱.۶۶	۷.۵۶	۸.۱۷	۷.۸۱
هرمزگان	۳.۶۶	۲.۴۷	۳.۲۱	-۲۴.۱۷	-۲۳.۱۸	-۲۳.۸
همدان	۱.۴۸	۱۰.۴۳	۷.۱۶	۱۵.۱	۲۸.۱۱	۲۰.۸۱
یزد	۱۹.۱۲	۶.۴۲	۱۴.۹۲	۷.۸۱	۲۲.۰۱	۱۲.۱۶

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۴-۵- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد)

در سال ۱۳۸۶-۱۳۸۷

منبع: یافته های تحقیق

جدول ۴-۶- نمودار ۴-۶- رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می دهد با توجه به داده های جدول در سال ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸ قبل از هدفمندی یارانه ها کاهش متوسط هزینه خوراکی نسبت به هزینه های خوراکی بیشتر بوده است کاهش سهم مخارج خوراکی در بودجه خانوارهای ایرانی هنگامی رخ داده است که خانوارها روستایی مصرف کالاهای خوراکی خود را به بهای جبران کسری بودجه و فشار زندگی کاهش داده اند.

همچنین هزینه های خوراکی و غیر خوراکی در سال ۱۳۸۷ در استانهای کهگیلویه و بویر احمد به ترتیب (۱۳.۶۵) درصد و (۱۷.۳۵) درصد و در استانهای مازندران هزینه های خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب (۷.۴۴) و (۴.۷۳) در سال ۱۳۸۸ در خراسان رضوی هزینه های خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب (۸.۴۶) و (۱۱.۷۹) در قزوین هزینه های خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب (۱۱.۶۱) در قم هزینه های خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب (۱۴.۴۵) و (۱۶.۸۰) در ۱۳۹۱ در ایلام هزینه های خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب (۱۳.۷۳) و (۳۳.۸۳) هر دو منفی بوده است که این مساله نشانگر وخیم بودن اوضاع اقتصادی خانوارهای روستایی این استانها نسبت به استانهای دیگر می باشد.

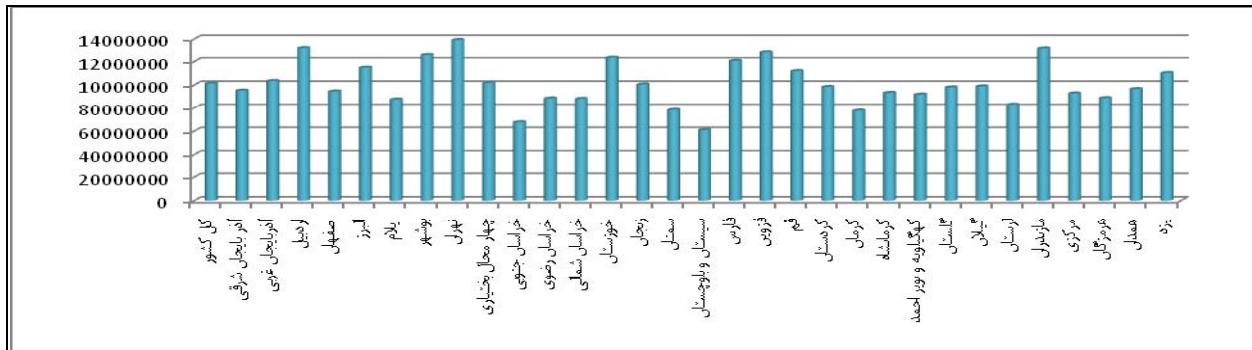
جدول شماره ۴-۶- نمودار ۴-۶- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۹۱ نسبت به ۱۳۹۰ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۹۱ حدود یکصد میلیون ریال بوده است و مقایسه این رقم با سال ۱۳۹۰ (هشتاد میلیون ریال) بیانگر ۲۷.۰۴ درصد رشد درآمدی روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد، بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۱ نسبت به سال ۱۳۹۰ به ترتیب در استان های استان تهران (۴۶.۰۶ درصد) آذربایجان شرقی (۴۲.۰۹ درصد) قم (۳۷.۸۰ درصد) خراسان شمالی (۳۶.۸۷ درصد) خوزستان (۳۶.۷۱ درصد) می باشد از سوی دیگر استان های کهگیلویه و بویر احمد با (۸.۶۰ درصد) مازندران با (۱۶.۳۴ درصد) سمنان از سوی دیگر استان های سیستان و بلوچستان (۱۸.۲۰ درصد) چهار محال بختیاری (۱۸.۸۶ درصد) کرمانشاه با (۱۹.۵۵ درصد) ایلام (۱۷.۱۴ درصد) سیستان و بلوچستان (۰۰ درصد) می باشد.

درصد) به ترتیب از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۹۱ به ۱۳۹۰ بر خوردار بوده اند در زیر جدول ۴-۴-ونمودار ۶-۴-رشد متوسط هزینه خوراکی و غیر خوراکی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانها را نشان می‌دهد

جدول ۴-۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانها کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۹۱	متوجه درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	رشد (درصد) سال ۹۱ نسبت به سال ۹۰
کل کشور	۱۰۱۲۸۱۳۶۲	۱۰۰	۲۷.۰۴
آذربایجان شرقی	۹۵۲۳۷۴۴۱	۹۴.۰۳	۴۲.۰۹
آذربایجان غربی	۱۰۳۴۲۷۶۸۱	۱۰۲.۱۲	۲۹.۶۹
اردبیل	۱۳۲۲۷۹۶۳۸	۱۳۰.۶۱	۲۹.۹۴
اصفهان	۹۴۴۸۵۸۹۰	۹۳.۲۹	۲۴.۱۸
البرز	۱۱۴۸۵۰۰۶۵	۱۱۳.۴	۲۶.۶۹
ایلام	۸۷۵۹۲۰۸۲	۸۶.۴۸	۲۰.۱۵
بوشهر	۱۲۵۶۰۱۸۰۳	۱۲۴.۰۱	۳۱.۶۴
تهران	۱۳۹۱۹۹۴۰۶	۱۳۷.۴۴	۴۶.۰۶
چهار محال بختیاری	۱۰۱۷۴۲۸۵۲	۱۰۰.۴۶	۱۸.۸۶
خراسان جنوبی	۶۷۶۵۳۴۰۷	۶۶.۸	۲۷.۰۹
خراسان رضوی	۸۸۵۲۲۱۳۳	۸۷.۴	۲۷.۷۴
خراسان شمالی	۸۸۱۱۹۷۹۹	۸۷	۳۶.۸۷
خوزستان	۱۲۳۲۹۳۸۲۴	۱۲۱.۷۳	۳۶.۷۱
زنجان	۱۰۰۴۵۸۴۶۱	۹۹.۱۹	۲۶.۶۶
سمانان	۷۸۳۰۷۳۵۳	۷۷.۳۲	۱۷.۱۴
سیستان و بلوچستان	۶۰۹۴۴۲۶۱	۶۰.۱۷	۱۸.۲
فارس	۱۲۰۶۴۱۹۳۷	۱۱۹.۱۲	۲۶.۶۴
قزوین	۱۲۷۸۷۶۳۴۱	۱۲۶.۲۶	۲۹.۹
قم	۱۱۱۹۹۸۳۵۲	۱۱۰.۵۸	۳۷.۸
کردستان	۹۸۳۳۸۵۹۸	۹۷.۰۹	۲۱.۱۱
کرمان	۷۷۶۵۹۰۴۰	۷۶.۶۸	۲۲.۳۴
کرمانشاه	۹۳۲۹۹۷۸۱	۹۲.۱۲	۱۹.۵۵
کهگیلویه و بویر احمد	۹۱۸۳۰۶۶۰	۹۰.۶۷	۸.۶
گلستان	۹۷۹۸۸۵۶۷	۹۶.۷۵	۲۴.۷
گیلان	۹۸۸۲۵۶۳۹	۹۷.۵۸	۲۷.۸۲
لرستان	۸۳۰۷۵۳۱۰	۸۲.۰۲	۲۰.۱۳
مازندران	۱۳۲۰۱۷۲۵۸	۱۳۰.۳۵	۱۶.۳۴
مرکزی	۹۲۸۱۸۷۲۳	۹۱.۶۴	۲۶.۳۹
هرمزگان	۸۸۷۸۶۰۲۶	۸۷.۶۶	۲۵.۷۷
همدان	۹۶۵۰۷۶۵۰	۹۵.۲۹	۲۸.۲
بزد	۱۱۰۳۱۲۱۰۱	۱۰۸.۹۲	۲۵.۱

منبع: یافته‌های تحقیق

نمودار ۶-۴- متوسط درآمد خانوارهای استانهای کشور در سال ۱۳۹۱

منبع: یافته های تحقیق

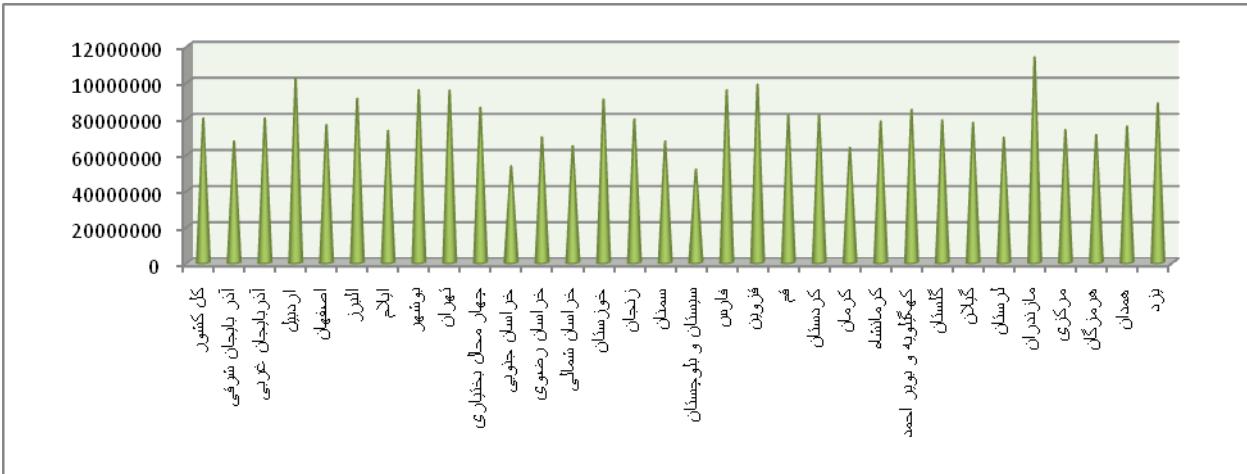
جدول شماره ۴-۵ و نمودار ۷-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۹۰ حدود هشتاد میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۹ (حدود شصدهزار میلیون ریال) بیانگر ۶۹ درصد رشد درآمدی خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ به ترتیب در استان های کهگیلویه و بویر احمد (۱۲۵.۸۸ درصد) خراسان جنوبی (۱۱۷.۴۸ درصد) خراسان شمالی (۱۱۱.۸ درصد) مرکزی (۱۰۷.۱۶ درصد) خراسان رضوی (۱۰۳.۶۲ درصد) بوده است.

از سوی دیگر استان های اصفهان (۴۲.۲۸ درصد) هرمزگان (۴۳.۹۱ درصد) و آذربایجان غربی (۴۴.۴۵ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۹۰-۱۳۸۹ برخوردار بوده اند در زیر جدول شماره ۴-۵ و نمودار ۷-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ را نشان می دهد

جدول ۴-۵- متوسط درآمدهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۹۰	متوجه درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوجه کل استان	رشد (درصد) سال نسبت به ۸۹
کل کشور	۷۹۷۲۶۹۴۸	۱۰۰	۶۹.۲۵
آذربایجان شرقی	۶۷۰۲۶۹۲۵	۸۴.۰۷	۵۵.۱۴
آذربایجان غربی	۷۹۷۴۶۹۴۳	۱۰۰.۰۳	۴۴.۴۵
اردبیل	۱۰۱۸۰۱۷۰۱	۱۲۷.۶۹	۹۰.۱
اصفهان	۷۶۰۸۸۸۱۴	۹۵.۴۴	۴۲.۲۸
البرز	۹۰۶۵۴۰۲۴	۱۱۳.۷۱	.
ایلام	۷۲۹۰۴۹۰۶	۹۱.۴۴	۵۷.۴۷
بوشهر	۹۵۴۱۰۰۴۷	۱۱۹.۶۷	۹۳.۰۸
تهران	۹۵۳۰۳۸۱۵	۱۱۹.۵۴	۶۲.۲۳
چهار محال بختیاری	۸۵۶۰۰۰۳۲	۱۰۷.۳۷	۹۳.۷۱
خراسان جنوبی	۵۳۲۲۴۰۷۵	۶۶.۷۷	۱۱۷.۴۸
خراسان رضوی	۶۹۲۹۹۰۸۵	۸۶.۹۲	۱۰۳.۶۲
خراسان شمالی	۶۴۳۸۰۴۴۷	۸۰.۷۵	۱۱۱.۰۸
خوزستان	۹۰۱۸۷۷۶۶	۱۱۳.۱۲	۷۵.۶۸
زنجان	۷۹۳۱۲۳۲۳	۹۹.۴۸	۶۷.۲۵
سمنان	۶۶۸۵۲۰۵۲	۸۳.۸۵	۹۶.۷
سیستان و بلوچستان	۵۱۵۵۹۶۹۸	۶۴.۶۷	۷۰.۸۲
فارس	۹۵۲۶۲۶۶۸	۱۱۹.۴۹	۵۹.۴۴
قزوین	۹۸۴۴۳۳۹۰	۱۲۳.۴۸	۸۵.۲۶
قم	۸۱۲۷۴۸۴۶	۱۰۱.۹۴	۹۰.۴۶
کردستان	۸۱۱۹۶۲۳۹	۱۰۱.۸۴	۸۰.۵۲
کرمان	۶۳۴۷۹۸۸۶	۷۹.۶۲	۵۰.۱۹
کرمانشاه	۷۸۰۴۵۱۰۱	۹۷.۸۹	۷۳.۸۷
کهگیلویه و بویر احمد	۸۴۵۵۴۸۹۲	۱۰۶.۰۶	۱۲۵.۸۸
گلستان	۷۸۵۷۹۰۹۴	۹۸.۵۶	۶۹.۷۶
گیلان	۷۷۳۱۴۰۸۶	۹۶.۹۷	۹۹.۰۲
لرستان	۶۹۱۵۵۷۷۷	۸۶.۷۴	۹۶.۴۹
مازندران	۱۱۳۴۸۰۰۳۸	۱۴۲.۳۴	۵۴.۷۷
مرکزی	۷۳۴۳۹۱۱۹	۹۲.۱۱	۱۰۷.۱۶
هرمزگان	۷۰۵۹۳۷۱۴	۸۸.۵۴	۴۳.۹۱
همدان	۷۵۲۷۶۸۹۹	۹۴.۴۲	۶۲.۷۷
بیزد	۸۸۱۸۲۳۴۰	۱۱۰.۶۱	۹۰.۴۲

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۷-۴-متوسط درآمد خانوارهای استانهای کشور سال ۱۳۹۰

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول ۴-۶-نمودار ۴-۸-متوسط درآمد استان‌های کشور و سهم رشد هر یک از استان‌ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸ را نشان می‌دهد. طبق داده‌های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۹ حدود شصت میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۸ (حدود پنجاه میلیون ریال) بیانگر ۱۳.۱۶ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان‌های کشور از این نظر نشان می‌دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸ به ترتیب در استان‌های کهکیلویه و بویر احمد با ۳۶.۶۶ (درصد) و خراسان جنوبی (۳۰.۵۸ درصد) و اردبیل (۲۹.۰۸ درصد) خوزستان (۲۸.۹۱ درصد) خراسان جنوبی (۲۴.۷۱ درصد) زنجان با (۲۲.۹۹ درصد) و قزوین با (۲۰.۹۴ درصد) بوده است.

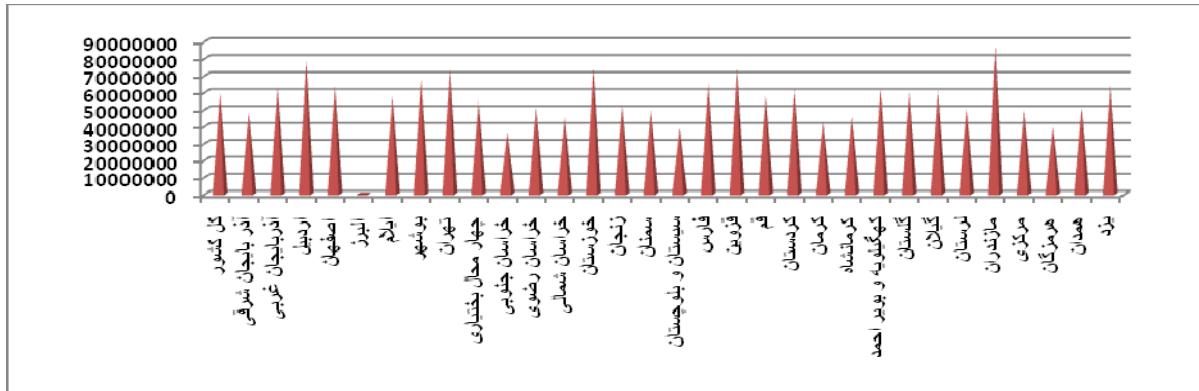
از سوی دیگر استانهای همدان با (۶.۸۵ درصد) گرمانشاه (۴.۸۸ درصد) لرستان با (۴.۰۲ درصد) هرمزگان (۰.۷۶ درصد) ایلام (۰.۴۳ درصد) مازندران (۴.۴۵ درصد) بوشهر (۵.۲۴ درصد) سیستان و بلوچستان (۶.۲۱ درصد) کرمان (۷.۹۲ درصد) خراسان شمالی (۸.۳۱ درصد) بوشهر (۹.۲۲ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹ برخوردار بوده اند

جدول ۴-۶-نمودار ۴-۸-متوسط درآمد استان‌های کشور و سهم رشد هر یک از استان‌ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۹ نسبت به سال ۱۳۸۸ را نشان می‌دهد

جدول ۶-۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۹	متوسط درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	رشد (درصد) سال ۸۹ نسبت به ۸۸
کل کشور	۵۹۳۳۶۸۷۵	۱۰۰	۱۳.۱۶
آذربایجان شرقی	۴۸۲۶۳۹۶۴	۸۱.۳۴	۹.۲۶
آذربایجان غربی	۶۳۴۳۰۹۴۸	۱۰۶.۹	۷.۴۱
اردبیل	۷۸۵۲۵۲۴۹	۱۳۲.۳۴	۲۹.۰۸
اصفهان	۶۳۵۹۷۲۳۷	۱۰۷.۱۸	۱۹.۴۸
البرز	.	.	.
ایلام	۵۷۷۵۸۳۷۳	۹۷.۳۴	۰.۴۳
بوشهر	۶۸۰۴۱۵۵۱	۱۱۴.۶۷	۹.۲۲
تهران	۷۴۴۹۹۷۸۴	۱۲۵.۵۵	۵.۲۴
چهار محال بختیاری	۵۴۵۷۰۵۷۳	۹۱.۹۷	۱۶.۱۵
خراسان جنوبی	۳۶۱۳۳۱۶۰	۶۰.۸۹	۳۰.۵۸
خراسان رضوی	۵۱۱۷۹۸۳۵	۸۶.۲۵	۲۴.۷۱
خراسان شمالی	۴۵۲۱۴۱۴۵	۷۶.۲	۸.۳۱
خوزستان	۷۴۴۲۳۷۱۳	۱۲۵.۴۳	۲۸.۹۱
زنجان	۵۲۳۶۸۹۲۹	۸۸.۲۶	۲۲.۹۹
سمنان	۴۹۵۷۲۸۶۷	۸۳.۵۴	۱۰.۶۶
سیستان و بلوچستان	۳۹۲۶۳۹۲۷	۶۶.۱۷	۶.۲۱
فارس	۶۵۲۱۳۶۲۳	۱۰۹.۹	۱۷.۹۹
قزوین	۷۴۳۵۲۹۹۴	۱۲۵.۳۱	۲۰.۹۴
قم	۵۸۲۲۱۲۲۰	۹۸.۱۲	۱۵.۷
کردستان	۶۱۲۹۱۵۹۶	۱۰۳.۲۹	۱۴.۵۳
کرمان	۴۲۷۱۲۰۸۵	۷۱.۹۸	۷.۹۲
کرمانشاه	۴۵۸۰۴۵۷۵	۷۷.۱۹	-۴.۸۸
کهگیلویه و بویر احمد	۶۲۰۸۷۲۸۹	۱۰۴.۶۴	۳۶.۶۶
گلستان	۶۰۴۶۷۴۰۸	۱۰۱.۹۱	۱۵.۱۹
گیلان	۶۰۹۵۲۰۴۵	۱۰۲.۷۲	۱۹.۱۴
لرستان	۵۰۲۷۰۱۶۱	۸۴.۷۲	-۴.۰۲
مازندران	۸۷۹۷۴۴۵۱	۱۴۸.۲۶	۴.۴۵
مرکزی	۴۹۵۵۳۴۱۴	۸۳.۵۱	۱۹.۱۸
هرمزگان	۳۹۷۹۲۷۰۹	۶۷.۰۶	-۰.۷۶
همدان	۵۱۲۵۴۷۳۸	۸۶.۳۸	-۶.۸۵
بیزد	۶۴۱۰۰۵۳۷	۱۰۸.۰۳	۱۵.۰۹

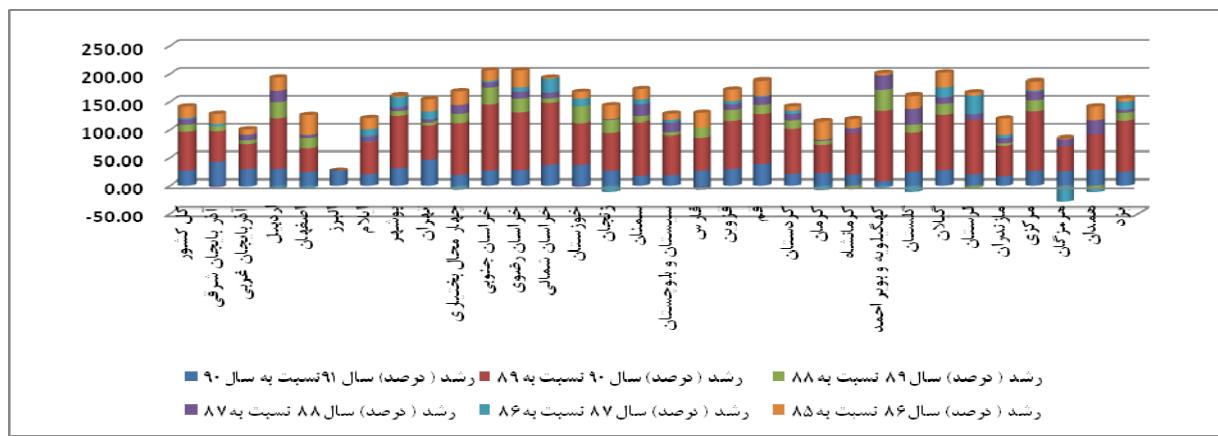
منبع: یافته‌های تحقیق

نمودار ۴-۸- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۹

منبع: یافته های تحقیق

همانطوریکه در نمودار ۴-۹- نشان می دهد بیشتر استانها در قبل از قانون هدفمندی یارانه درآمد شان پایین بود بعد از هدفمندی یارانه ها درآمد افزایش اندکی داشته است رشد درآمد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۱ در تما م استانها چشمگیر تر است. استان های هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد در سالهای قبل از هدفمندی یارانه ها و بعد از قانون هدفمندی یارانه ها کاهش درآمد داشتند

نمودار ۴-۹- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۶-۱۳۸۵

منبع: یافته های تحقیق

جدول شماره ۷-۴ و نمودار ۴-۱۰- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۸ نسبت به سال ۱۳۸۷ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۸ حدود پنجاه نه میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۷ (حدود چهل و هشت میلیون ریال) بیانگر ۸.۲۹ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۸ نسبت به سال ۱۳۸۷ به ترتیب در استان های گلستان (۲۸.۵۷ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۲۵.۶۸ درصد) همدان (۲۵.۴۹ درصد) اردبیل (۲۰.۲۱ درصد) بوده است.

از سوی دیگر استان های خوزستان (۱.۷۹- درصد) فارس (۲.۸۷- درصد) آذربایجان شرقی (۲.۳۴- درصد) زنجان (۱.۹۵ درصد) کرمان (۲.۱۹ درصد) اصفهان (۴.۱۴ درصد) تهران (۴.۵۷ درصد) بوشهر (۶.۱۲

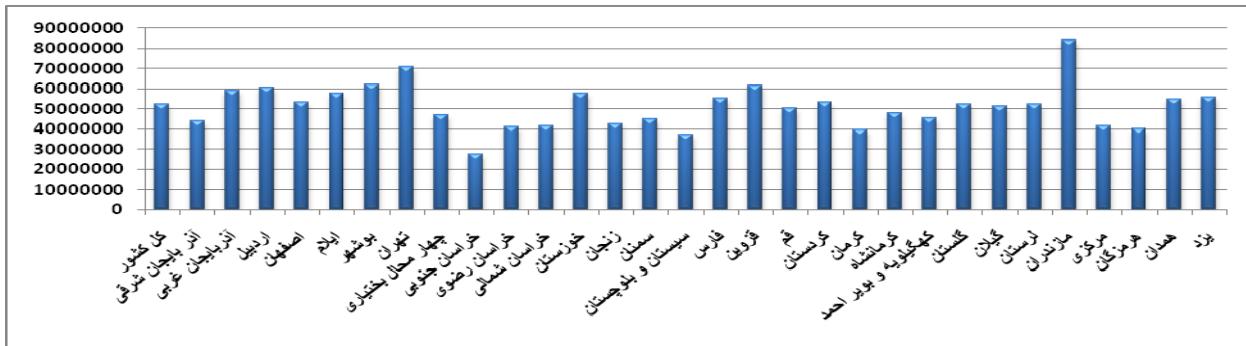
-۴ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۷-۱۳۸۸ بروخوردار بوده اند. در زیر جدول شماره ۷-۷ و نمودار ۱۰-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۸ نسبت به سال ۱۳۸۷ را نشان می دهد

جدول ۷-۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط

جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۸	متوجه درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	۸۸ رشد (درصد) سال ۸۷ به
کل کشور	۵۲۴۳۷۶۰۰	۱۰۰	۸.۲۹
آذربایجان شرقی	۴۴۱۷۳۱۱۹	۸۴.۲۴	-۲.۳۴
آذربایجان غربی	۵۹۰۵۴۸۷۶	۱۱۲.۶۲	۸.۹۲
اردبیل	۶۰۸۳۴۸۸۴	۱۱۶.۰۱	۲۰.۲۱
اصفهان	۵۳۲۲۹۹۸۷	۱۰۱.۵۱	۴.۱۴
البرز		.	.
ایلام	۵۷۵۱۰۵۲۷	۱۰۹.۶۷	۱۰.۱۴
بوشهر	۶۲۳۰۰۱۳۶	۱۱۸.۸۱	۶.۱۲
تهران	۷۰۷۸۹۴۷۸	۱۳۵	۴.۵۷
چهار محال بختیاری	۴۶۹۸۴۰۰۱	۸۹.۶	۱۵.۱۸
خراسان جنوبی	۲۷۶۷۰۷۷۶	۵۲.۷۷	۹.۸
خراسان رضوی	۴۱۰۳۷۸۳۳	۷۸.۲۶	۱۱.۰۹
خراسان شمالی	۴۱۷۴۵۸۹۷	۷۹.۶۱	۹.۴۲
خوزستان	۵۷۷۳۴۴۲۳	۱۱۰.۱	-۱.۷۹
زنجان	۴۲۵۸۱۰۴۰	۸۱.۲	۱.۹۵
سمنان	۴۴۷۹۵۶۰۹	۸۵.۴۳	۲۰.۴۵
سیستان و بلوچستان	۳۶۹۶۹۰۸۱	۷۰.۵	۱۸.۳
فارس	۵۵۲۷۲۷۸۰	۱۰۵.۴۱	-۲.۸۷
قزوین	۶۱۴۷۷۴۹۱	۱۱۷.۲۴	۸.۸۸
قم	۵۰۳۲۲۵۳۹	۹۵.۹۷	۱۵.۲۴
کردستان	۵۳۵۱۶۱۱۶	۱۰۲.۰۶	۱۲.۱۸
کرمان	۳۹۵۷۶۹۰۰	۷۵.۴۷	۲.۱۹
کرمانشاه	۴۸۱۵۲۵۳۸	۹۱.۸۳	۹.۲۵
کهگیلویه و بویر احمد	۴۵۴۳۲۴۷۸	۸۶.۶۴	۲۵.۶۸
گلستان	۵۲۴۹۵۳۶۲	۱۰۰.۱۱	۲۸.۵۷
گیلان	۵۱۱۶۰۲۹۴	۹۷.۵۶	۱۲.۲۴
لرستان	۵۲۳۷۴۷۱۵	۹۹.۸۸	۱۱.۱۷
مازندران	۸۴۲۲۴۶۵۴	۱۶۰.۶۲	۱۰.۰۸
مرکزی	۴۱۵۷۷۰۶۷	۷۹.۲۹	۱۴.۸۶
هرمزگان	۴۰۰۹۸۲۳۵	۷۶.۴۷	۱۳.۲۸
همدان	۵۵۰۲۲۹۸۵	۱۰۴.۹۳	۲۵.۴۹
بیزد	۵۵۶۹۴۶۴۹	۱۰۶.۲۱	۵.۹۲

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۱۰-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۸

منبع: یافته های تحقیق

جدول شماره ۸-۴ و نمودار ۱۱-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۶ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۷ حدود چهل و هشت میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۶ (حدود چهل و هفت میلیون ریال) بیانگر ۲.۸۰ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۷ به ترتیب در استان های لرستان (۳۳.۸۶ درصد) خراسان شمالی (۲۵.۰۹ درصد) بوشهر (۱۸.۸ درصد) تهران (۱۵.۲۳ درصد) بوده است.

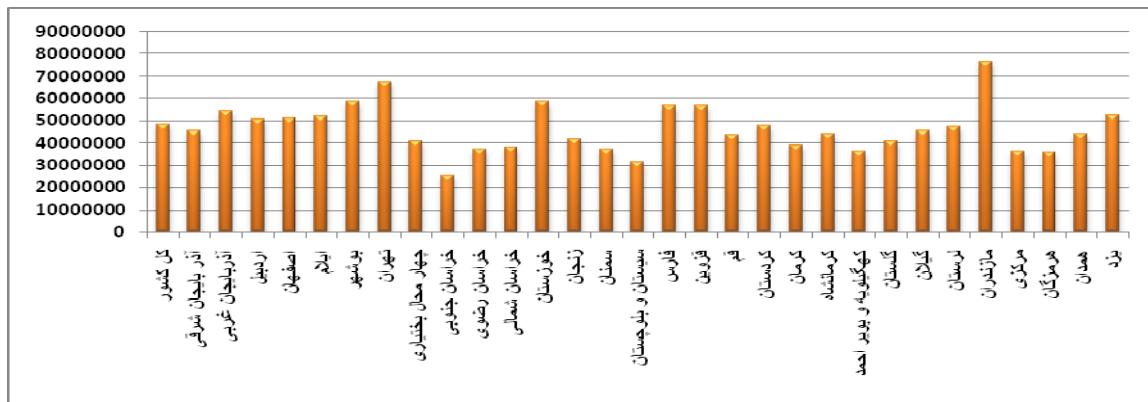
از سوی دیگر استان های هرمزگان (۳۳.۸۶ درصد) زنجان (۱۱.۹۲ درصد) - کرمان (۸.۳۷ درصد) چهار محال بختیاری (۷.۶۹ درصد) اردبیل (۵.۵۰ درصد) همدان (۵.۱۹ درصد) فارس (۴.۷۵ درصد) کهکیلویه و بویر احمد (۳.۴۳ درصد) کرمانشاه (۱.۸۱ درصد) آذربایجان شرقی (۱.۸۰ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۷-۱۳۸۸ برخوردار بوده اند.

در زیر جدول شماره ۸-۴ و نمودار ۱۱-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۶ را نشان می دهد

جدول ۴-۸- متوسط درآمدهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۷	متوجه درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوجه کل استان	۸۷ رشد (درصد) سال نسبت به ۸۶
کل کشور	۴۸۴۲۳۸۷۴	۱۰۰	۲.۸
آذربایجان شرقی	۴۵۲۲۹۷۲۱	۹۳.۴	۴.۶۹
آذربایجان غربی	۵۴۲۱۷۹۵۱	۱۱۱.۹۷	-۱.۸
اردبیل	۵۰۶۰۵۶۹۴	۱۰۴.۵۱	-۰.۵
اصفهان	۵۱۱۱۲۰۴۳	۱۰۵.۵۵	-۴.۴۲
ایلام	۵۲۲۱۴۰۹۴	۱۰۷.۸۳	۱۲.۷۸
بوشهر	۵۸۷۰۴۶۹۴	۱۲۱.۲۳	۱۸.۸
تهران	۶۷۶۹۲۷۰۹	۱۳۹.۷۹	۱۵.۲۳
چهار محال بختیاری	۴۰۷۹۳۰۹۱	۸۴.۲۴	-۷.۶۹
خراسان جنوبی	۲۵۲۰۰۰۹۵	۵۲.۰۴	۲.۹۵
خراسان رضوی	۳۶۹۴۲۴۴۶	۷۶.۲۹	۸.۵۵
خراسان شمالی	۳۸۱۵۱۴۰۶	۷۸.۷۹	۲۵.۰۹
خوزستان	۵۸۷۸۷۱۹۵	۱۲۱.۴	۱۴.۵۱
زنجان	۴۱۷۶۶۹۸۰	۸۶.۲۵	-۱۱.۹۲
سمنان	۳۷۱۹۰۶۹۷	۷۶.۸	۹.۴۲
سیستان و بلوچستان	۳۱۲۵۰۳۸۲	۶۴.۵۴	۳.۵۳
فارس	۵۶۹۰۶۶۸۴	۱۱۷.۵۲	-۴.۷۵
قزوین	۵۶۴۶۵۷۶۶	۱۱۶.۶۱	۶.۲۶
قم	۴۲۶۶۹۳۹۰	۹۰.۱۸	۲.۳۳
کردستان	۴۷۷۰۳۹۴۷	۹۸.۵۱	۶.۰۶
کرمان	۳۸۷۳۰۲۸۳	۷۹.۹۸	-۸.۳۷
کرمانشاه	۴۴۰۷۴۷۷۹	۹۱.۰۲	-۱.۸۱
کهگیلویه و بویر احمد	۳۶۱۵۰۱۹۶	۷۴.۶۵	-۳.۴۳
گلستان	۴۰۸۳۰۱۷۵	۸۴.۳۲	-۱۱.۷۹
گیلان	۴۵۵۸۰۲۲۹	۹۴.۱۳	۱۷.۳۳
لرستان	۴۷۱۱۱۸۵۵	۹۷.۲۹	۳۳.۸۶
مازندران	۷۶۵۱۴۰۷۳	۱۵۸.۰۱	۴.۳۵
مرکزی	۳۶۱۹۷۴۶۴	۷۴.۷۵	۲.۱۱
هرمزگان	۳۵۳۹۸۰۶۵	۷۳.۱	-۲۷.۸۴
همدان	۴۳۸۴۷۵۰۸	۹۰.۵۵	-۰.۱۹
یزد	۵۲۵۷۹۹۳۶	۱۰۸.۵۸	۱۳.۵۴

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۱۱-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۷

منبع: یافته های تحقیق

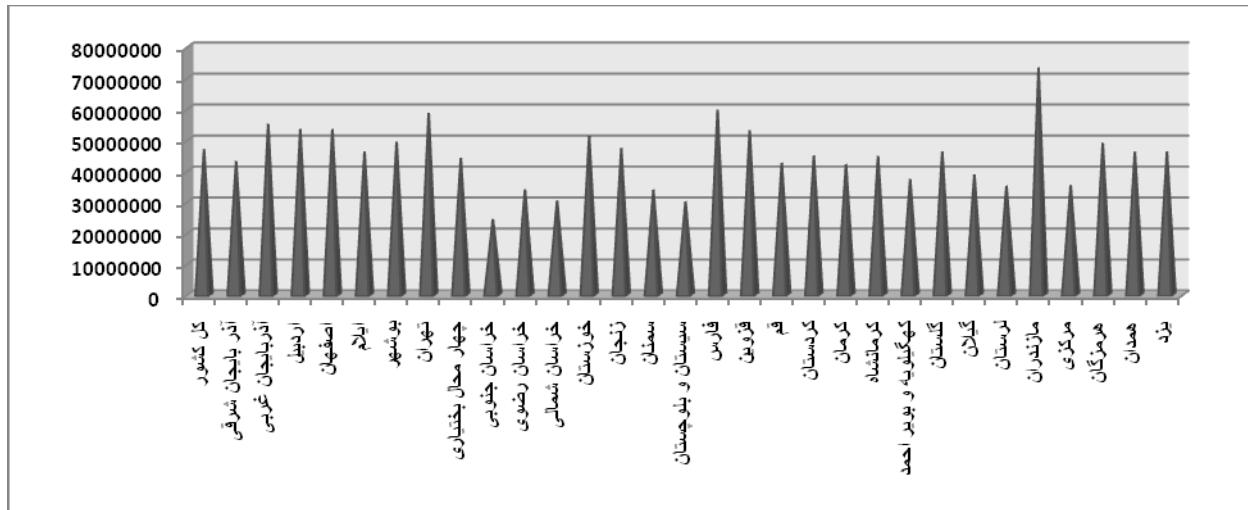
جدول شماره ۹-۴ و نمودار ۱۲-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۸۵ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۶ حدود چهل و هشت میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۵ (حدود چهل و هفت میلیون ریال) بیانگر ۲۰.۳۹ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۶ به ترتیب در استان های اصفهان (۳۶.۳۶ درصد) کرمان (۳۲.۰۱ درصد) خراسان رضوی (۳۰.۷۲ درصد) بوده است.

از سوی دیگر استان های هرمزگان (۱.۵۴ درصد) خراسان شمالی (۱.۷۴ درصد) بوشهر (۱.۷۹ درصد) لرستان (۴.۴۸ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۴.۷۳ درصد) کردستان (۶.۷۸ درصد) یزد (۶.۸۳ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۵-۱۳۸۶ برخوردار بوده اند. در زیر جدول شماره ۹-۴ و نمودار ۱۲-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۸۵ را نشان می دهد.

جدول ۹-۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۶	متوسط درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	۸۶ (درصد) سال ۸۵ نسبت به
کل کشور	۴۷۱۰۶۹۴۹	۱۰۰	۲۰.۳۹
آذربایجان شرقی	۴۳۲۰۴۹۷۹	۹۱.۷۲	۱۷.۵
آذربایجان غربی	۵۵۲۰۹۱۱۲	۱۱۷.۲	۱۰.۲۹
اردبیل	۵۳۵۵۱۱۳۰	۱۱۳.۶۸	۲۳.۵۱
اصفهان	۵۳۴۷۸۱۵۹	۱۱۳.۵۲	۳۶.۳۶
ایلام	۴۶۲۹۹۰۸۸	۹۸.۲۹	۱۹.۵
بوشهر	۴۹۴۱۴۸۱۴	۱۰۴.۹	۱.۷۹
تهران	۵۸۷۴۶۹۹۸	۱۲۴.۷۱	۲۱.۵۳
چهارمحال بختیاری	۴۴۱۸۹۳۱۳	۹۳.۸۱	۲۴.۳۴
خراسان جنوبی	۲۴۴۷۸۰۷۱	۵۱.۹۶	۱۸.۷۵
خراسان رضوی	۳۴۰۳۳۰۳۷	۷۲.۲۵	۳۰.۷۲
خراسان شمالی	۳۰۵۰۰۲۲۹	۶۴.۷۵	۱.۷۴
خوزستان	۵۱۳۳۵۹۱۳	۱۰۸.۹۸	۱۱.۲۲
زنجان	۴۷۴۲۰۵۲۴	۱۰۰.۶۷	۲۴.۲۴
سمنان	۳۳۹۸۷۵۲۳	۷۲.۱۵	۱۸.۲
سیستان و بلوچستان	۳۰۱۸۴۳۱۶	۶۴.۰۸	۱۱.۷۷
فارس	۵۹۷۴۷۳۳۲	۱۲۶.۸۳	۲۶.۵۱
قزوین	۵۳۱۳۹۰۱۶	۱۱۲.۸۱	۲۰.۱
قم	۴۲۶۷۳۶۷۴	۹۰.۰۹	۲۶.۲۹
کردستان	۴۴۹۷۸۸۶۳	۹۵.۴۸	۶.۷۸
کرمان	۴۲۲۶۶۸۱۹	۸۹.۷۳	۳۲.۰۱
کرمانشاه	۴۴۸۸۶۶۸۸	۹۵.۲۹	۱۵.۸۷
کهگیلویه و بویر احمد	۳۷۴۳۳۹۲۱	۷۹.۴۷	۴.۷۳
گلستان	۴۶۲۸۸۸۴۰	۹۸.۲۶	۲۲.۵۴
گیلان	۳۸۸۴۸۲۸۸	۸۲.۴۷	۲۶.۸۹
لرستان	۳۵۱۹۶۱۳۶	۷۴.۷۲	۴.۴۸
مازندران	۷۳۳۲۲۷۵۷	۱۵۵.۶۵	۲۹.۵۲
مرکزی	۳۵۴۵۰۴۱۰	۷۵.۲۶	۱۶.۵۹
هرمزگان	۴۹۰۵۳۹۷۴	۱۰۴.۱۳	۱.۵۴
همدان	۴۶۲۴۷۹۲۵	۹۸.۱۸	۲۴.۶
یزد	۴۶۳۱۰۰۶	۹۸.۳۱	۶.۸۳

منبع: یافته های تحقیق

نمودار ۱۲-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۶

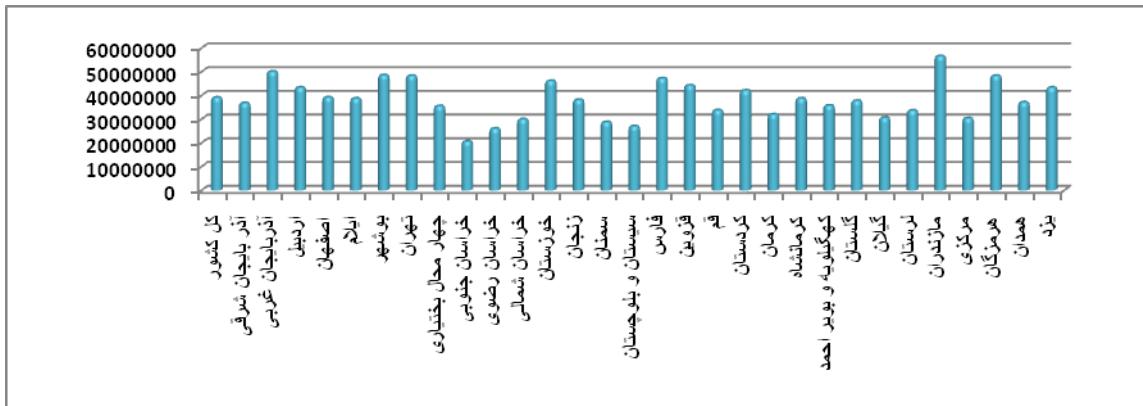
منبع: یافته های تحقیق

جدول شماره ۱۰-۴- و نمودار ۱۳-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۱۳۸۴ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۵ حدود ۳۹ میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۴(حدود سی چهار میلیون ریال) بیانگر ۱۳.۵۰ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور نشان می دهد بالاترین رشد درآمدی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۱۳۸۴ به ترتیب در استان های زنجان (۳۷.۱۷ درصد) یزد (۲۸.۸۷ درصد) تهران (۲۸.۶۳ درصد) هرمزگان (۲۶.۴۱ درصد) چهار محال بختیاری (۲۴.۳۰ درصد) قزوین (۲۳.۸۴ درصد) خراسان شمالی (۲۳.۷۶ درصد) بوده است.

از سوی دیگر استان های لرستان (۱.۶۳ درصد) خراسان جنوبی (۱.۴۶ درصد) فارس (۳.۸۱ درصد) کرمان (۵.۷۸ درصد) بوشهر (۶.۰۹ درصد) اردبیل (۶.۸۶ درصد) ایلام (۹.۱۰ درصد) خوزستان (۹.۹۶ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۴-۱۳۸۵ برخوردار بوده اند در زیر جدول شماره ۱۰-۴- و نمودار ۱۳-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۱۳۸۴ را نشان می دهد

جدول ۱۰-۴- متوسط درآمدخانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۵	متوسط درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	رشد سال ۸۵ به ۸۴
کل کشور	۳۹۱۲۸۸۳۰	۱۰۰	۱۳.۵
آذربایجان شرقی	۳۶۷۷۰.۸۵۵	۹۳.۹۷	۱۸.۰۹
آذربایجان غربی	۵۰۰۵۷۹۹۸	۱۲۷.۹۳	۱۹.۲۵
اردبیل	۴۳۳۵۷۹۵۴	۱۱۰.۸۱	۶.۸۶
اصفهان	۳۹۲۱۷۱۷۰	۱۰۰.۲۳	۱۲.۶۲
ایلام	۳۸۷۴۴۹۸۶	۹۹.۰۲	۹.۱
بوشهر	۴۸۵۴۴۸۶۳	۱۲۴.۰۶	۶.۰۹
تهران	۴۸۳۴۰۶۳۶	۱۲۳.۵۴	۲۸.۶۳
چهارمحال و بختیاری	۳۵۵۳۸۸۴۰	۹۰.۸۳	۲۴.۳
خراسان جنوبی	۲۰۶۱۳۱۱۰	۵۲.۶۸	۱.۴۶
خراسان رضوی	۲۶۰۳۵۴۸۱	۶۶.۵۴	۱۰.۳۵
خراسان شمالی	۲۹۹۷۸۴۳۵	۷۶.۶۱	۲۳.۷۶
خوزستان	۴۶۱۵۶۵۶۷	۱۱۷.۹۶	۹.۹۶
زنجان	۳۸۱۶۷۲۰۴	۹۷.۵۴	۳۷.۱۷
سمنان	۲۸۷۵۴۸۴۲	۷۳.۴۹	۱۷.۳۱
سیستان و بلوچستان	۲۷۰۰۶۴۳۹	۶۹.۰۲	۱۱.۰۱
فارس	۴۷۲۲۵۵۲۳	۱۲۰.۶۹	۳.۸۱
قزوین	۴۴۲۴۶۸۸۵	۱۱۳.۰۸	۲۳.۸۴
قم	۳۳۷۹۰.۹۴۹	۸۶.۳۶	۲.۷۶
کردستان	۴۲۱۲۱۹۹۵	۱۰۷.۶۵	۱۳.۰۶
کرمان	۳۲۰۱۸۶۹۴	۸۱.۸۳	۵.۷۸
کرمانشاه	۳۸۷۳۶۳۹۰	۹۹	۱۹.۸۸
کهگیلویه و بویر احمد	۳۵۷۴۲۵۱۱	۹۱.۳۵	۱۰.۸۱
گلستان	۳۷۷۷۷۳۳۴۹	۹۶.۵۴	۱۲.۵۵
گیلان	۳۰۶۱۴۹۷۴	۷۸.۲۴	۱۰.۰۱
لرستان	۳۳۶۸۵۵۴۵	۸۶.۰۹	۱.۶۳
مازندران	۵۶۶۰۹۱۴۲	۱۴۴.۶۷	۱۰.۱۱
مرکزی	۳۰۴۰۵۸۳۵	۷۷.۷۱	۱۲.۲
هرمزگان	۴۸۳۱۱۴۳۷	۱۲۳.۴۷	۲۶.۴۱
همدان	۳۷۱۱۶۴۶۱	۹۴.۸۶	۴.۵۴
یزد	۴۳۳۴۹۸۸۰	۱۱۰.۷۹	۲۸.۸۷

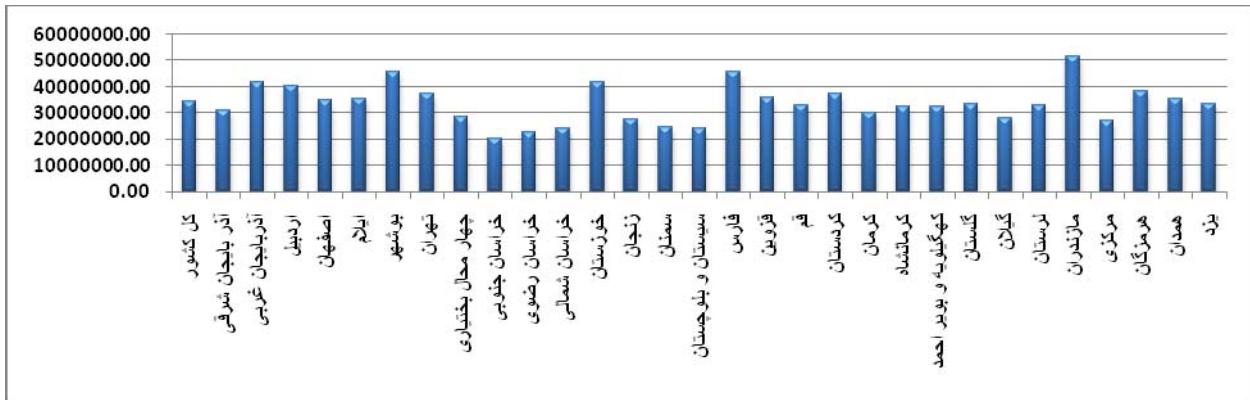
نمودار ۱۳-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۵

منبع: یافته های تحقیق

جدول شماره ۱۴-۴ و نمودار ۱۴-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۴ حدود ۳۴ میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۳ (حدود بیست و هفت میلیون ریال) بیانگر ۲۳.۶۴ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور نشان می دهد بالاترین رشد درآمد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳ به ترتیب در استان های بوشهر (۶۵.۱۴ درصد) یزد (۶۴.۴۹ درصد) قم (۴۷.۷۹ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۴۷.۲۹ درصد) سیستان و بلوچستان (۴۲.۴۱ درصد) کردستان (۳۴.۱۹ درصد) بوده است. از سوی دیگر استان های خوزستان (۸.۵۲ درصد) آذربایجان شرقی (۲.۲۷ درصد) ایلام (۱.۱۷ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۳-۱۳۸۴ برخوردار بوده اند ریز جدول شماره ۱۴-۴ و نمودار ۱۴-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۴ نسبت به سال ۱۳۸۳ را نشان می دهد.

جدول ۴-۱۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هر یک از استانها به متوسط جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۴	۱۳۸۴ متوسط درآمد سالانه (ریال)	متوسط درآمد سالانه ۱۳۸۳	۸۴-۸۳	رشد (درصد) سال ۸۴ به ۸۳
کل کشور	۳۴۴۷۴۶۸۶	۲۷۸۸۳۶۵۶	۶۵۹۱۰۳۰	۲۳.۶۴
آذربایجان شرقی	۳۱۱۳۸۶۷۹	۳۰۴۴۷۵۹۷	۶۹۱۰۸۲	۲.۲۷
آذربایجان غربی	۴۱۹۷۷۲۷۸	۲۲۸۶۹۹۸۴	۹۱۰۷۲۹۴	۲۷.۷۱
اردبیل	۴۰۵۷۳۰۹۴	۳۳۷۵۶۷۸۷	۶۸۱۶۳۰۷	۲۰.۱۹
اصفهان	۳۴۸۲۲۸۳۰	۲۶۲۲۷۰۶۸	۸۵۹۵۷۶۲	۳۲.۷۷
ایلام	۳۵۵۱۴۶۹۹	۲۵۱۰۴۶۴۰	۴۱۰۰۵۹	۱.۱۷
بوشهر	۴۵۷۵۷۵۱۸	۲۷۷۰۸۵۴۷	۱۸۰۴۸۹۷۱	۶۵.۱۴
تهران	۳۷۵۸۲۲۹۴	۳۴۰۱۲۱۲۱	۳۵۷۰۱۷۳	۱۰.۰
چهار محال بختیاری	۲۸۵۹۱۰۷۷	۲۴۸۵۴۰۵۵	۳۷۳۷۰۲۲	۱۵.۰۴
خراسان جنوبی	۲۰۳۱۵۶۵۷	۱۶۴۱۰۷۲۲	۳۹۰۴۹۳۵	۲۳.۸
خراسان رضوی	۲۲۵۷۰۶۳۰		۲۲۵۷۰۶۳۰	-
خراسان شمالی	۲۴۲۲۳۱۹۳		۲۴۲۲۳۱۹۳	-
خوزستان	۴۱۹۷۶۷۲۸	۳۸۶۸۰۴۳۴	۳۲۹۶۲۹۴	۸.۵۲
زنجان	۲۷۸۲۳۹۹۹	۲۰۹۷۳۸۳۶	۶۸۵۰۱۶۳	۳۲.۶۶
سمانان	۲۴۵۱۲۶۲۷	۱۸۶۱۴۶۸۰	۵۸۹۷۹۴۷	۳۱.۶۸
سیستان و بلوچستان	۲۴۳۲۸۵۸۹	۱۷۰۸۳۱۴۶	۷۲۴۵۴۴۳	۴۲.۴۱
فارس	۴۵۴۹۲۷۹۷	۳۴۳۱۷۵۸۱	۱۱۱۷۵۲۱۶	۳۲.۵۶
قزوین	۳۵۷۲۸۲۴۷	۳۰۳۹۸۹۳۱	۵۳۲۹۳۱۶	۱۷.۵۳
قم	۳۲۸۸۲۷۴۰	۲۲۲۵۰۲۳۴	۱۰۶۳۲۵۰۶	۴۷.۷۹
کردستان	۳۷۷۲۵۶۱۲۵	۲۷۷۶۴۵۸۹	۹۴۹۱۵۳۶	۳۴.۱۹
کرمان	۳۰۲۸۹۹۷۶	۲۵۴۴۲۲۷۵	۴۸۲۷۷۰۱	۱۸.۹۸
کرمانشاه	۳۲۲۳۱۳۸۱۲	۲۷۲۱۰۲۸۰	۵۱۰۳۵۳۲	۱۸.۷۶
کهگیلویه و بویر احمد	۳۲۲۵۵۴۴۷	۲۱۸۹۹۰۲۴	۱۰۳۵۶۴۲۳	۴۷.۲۹
گلستان	۳۳۵۶۰۳۰۷	۲۵۴۴۷۸۹۸	۸۱۱۲۴۰۹	۳۱.۸۸
گیلان	۲۷۸۲۸۸۴۳	۲۳۷۶۲۸۱۶	۴۰۶۶۰۲۷	۱۷.۱۱
لرستان	۳۳۱۴۳۶۷۶	۲۵۱۵۷۱۷۳	۷۹۸۶۵۰۳	۳۱.۷۵
مازندران	۵۱۴۰۹۵۱۷	۴۰۳۴۲۷۶۹	۱۱۰۶۶۷۴۸	۲۷.۴۳
مرکزی	۲۷۰۹۹۵۵۹	۲۲۳۴۰۳۵۰	۴۷۵۹۲۰۹	۲۱.۳
هرمزگان	۳۸۲۱۶۸۵۹	۳۳۳۰۱۱۰۸	۴۹۱۵۷۵۱	۱۴.۷۶
همدان	۳۵۵۰۳۷۸۳	۲۸۴۴۴۱۵۴	۷۰۰۵۹۶۲۹	۲۴.۸۲
یزد	۳۳۶۳۹۰۷۹	۲۰۴۵۰۳۳۳	۱۳۱۸۸۷۴۶	۶۴.۴۹

نمودار ۱۴-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۴

منبع: یافته های تحقیق

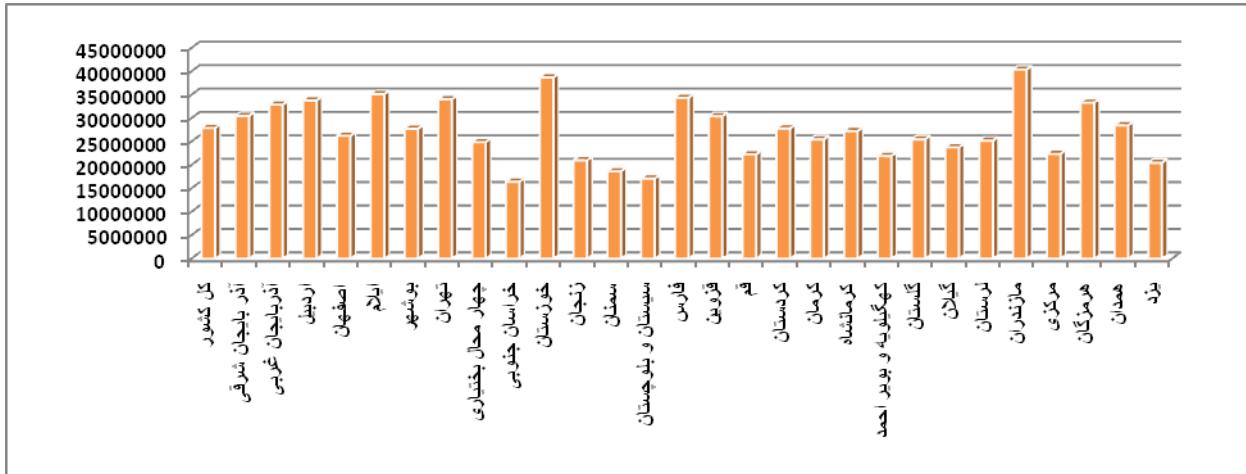
جدول شماره ۱۵-۴- و نمودار ۱۵-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار و روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۳ حدود ۲۷ میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۲ (حدود بیست و چهار میلیون ریال) بیانگر ۱۵.۹۹ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور نشان می دهد بالاترین رشد درآمد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ به ترتیب در استان های هرمزگان (۵۹.۴۶ درصد) آذربایجان غربی (۴۵.۸۸ درصد) کرمانشاه (۴۰.۷۱ درصد) یزد (۳۲.۹۶ درصد) بوده است.

از سوی دیگر استان های مرکزی (۱.۲۰ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۱.۲۵ درصد) خوزستان (۱.۱۸ درصد) ایلام (۰.۶۴ درصد) کرمان (۰.۹۰ درصد) قم (۰.۹۵ درصد) سمنان (۰.۳۷ درصد) بوشهر (۰.۵۹ درصد) زنجان (۰.۱ درصد) اردبیل (۰.۶۸ درصد) گلستان (۰.۳۴ درصد) خراسان جنوبی (۰.۴۷ درصد) تهران (۰.۴۰ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۲-۱۳۸۳ برخوردار بوده اند در زیر جدول شماره ۱۵-۴- و نمودار ۱۵-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۳ نسبت به سال ۱۳۸۲ را نشان می دهد.

جدول ۱۵-۴- متوسط درآمد خانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط

جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۳	متوسط درآمد سالانه	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	متوسط درآمد سال ۸۲	۸۳-۸۲	رشد (درصد) سال ۸۳ نسبت به سال ۸۲
کل کشور	۲۷۸۸۲۳۶۵۶	۱۰۰	۲۴۰۴۰۴۲۱	۳۸۴۳۲۳۵	۱۵.۹۹
آذربایجان شرقی	۳۰۴۴۷۵۹۷	۱۰۹.۲	۲۳۷۴۱۲۰۰	۶۷۰۶۳۹۷	۲۸.۲۵
آذربایجان غربی	۳۲۸۶۹۹۸۴	۱۱۷.۸۸	۲۲۵۳۲۸۴۵	۱۰۳۳۷۱۳۹	۴۵.۸۸
ارdebil	۳۳۷۵۶۷۸۷	۱۲۱.۰۶	۳۱۳۴۸۵۷۹	۲۴۰۸۲۰۸	۷.۶۸
اصفهان	۲۶۲۲۷۰۶۸	۹۴.۰۶	۲۲۸۵۸۱۷۲	۳۳۶۸۸۹۶	۱۴.۷۴
ایلام	۳۵۱۰۴۶۴۰	۱۲۵.۹	۳۴۷۷۷۷۴۳۰	۳۲۷۲۱۰	۰.۹۴
بوشهر	۲۷۷۰۸۵۴۷	۹۹.۳۷	۲۶۴۹۳۲۵۲	۱۲۱۵۲۹۵	۴.۵۹
تهران	۳۴۰۱۲۱۲۱	۱۲۱.۹۸	۳۱۰۸۹۷۰۳	۲۹۲۲۴۱۸	۹.۴
چهار محال بختیاری	۲۴۸۵۴۰۵۵	۸۹.۱۳	۲۲۱۰۱۳۸۱	۲۷۵۲۶۷۴	۱۲.۴۵
خراسان جنوبی	۱۶۴۱۰۷۲۲	۵۸.۸۵	۱۴۹۹۰۹۶۱	۱۴۱۹۷۶۱	۹.۴۷
خوزستان	۳۸۶۸۰۴۳۴	۱۳۸.۷۲	۳۸۲۳۰۰۷۸	۴۵۰۳۵۶	۱.۱۸
زنجان	۲۰۹۷۳۸۳۶	۷۵.۲۲	۱۹۶۰۰۳۱۳	۱۳۷۳۵۲۳	۷.۰۱
سمنان	۱۸۶۱۴۶۸۰	۶۶.۷۶	۱۸۰۰۸۱۲۳	۶۰۶۵۵۷	۳.۳۷
سیستان و بلوچستان	۱۷۰۸۳۱۴۶	۶۱.۲۷	۱۳۴۳۲۶۱۸	۳۶۵۰۵۲۸	۲۷.۱۸
فارس	۳۴۳۱۷۵۸۱	۱۲۳.۰۷	۳۰۷۳۲۰۶۵	۳۵۸۵۵۱۶	۱۱.۶۷
قزوین	۳۰۳۹۸۹۳۱	۱۰۹.۰۲	۲۳۸۳۳۲۷۰	۶۵۶۵۶۶۱	۲۷.۵۵
قم	۲۲۲۵۰۲۳۴	۷۹.۸	۲۱۴۰۳۷۳۳	۸۴۶۵۰۱	۳.۹۵
کردستان	۲۷۷۶۴۵۸۹	۹۹.۵۷	۲۳۴۵۳۲۵۶	۴۳۱۱۳۳۳	۱۸.۳۸
کرمان	۲۵۴۴۲۲۷۵	۹۱.۲۴	۲۴۹۲۱۱۷۹	۵۲۱۰۹۶	۲.۰۹
کرمانشاه	۲۷۷۲۱۰۲۸۰	۹۷.۵۹	۱۹۳۳۸۰۸۰	۷۸۷۲۲۰۰	۴۰.۷۱
کهگیلویه و بویر احمد	۲۱۸۹۹۰۲۴	۷۸.۵۴	۲۱۶۲۸۲۴۲	۲۷۰۷۸۲	۱.۲۵
گلستان	۲۵۴۴۷۸۹۸	۹۱.۲۶	۲۳۴۸۹۲۱۱	۱۹۵۸۶۸۷	۸.۳۴
گیلان	۲۳۷۶۲۸۱۶	۸۵.۲۲	۱۹۷۰۹۲۳۴	۴۰۵۳۵۸۲	۲۰.۵۷
لرستان	۲۵۱۵۷۱۷۳	۹۰.۲۲	۲۲۸۲۸۱۲	۲۳۳۱۳۶۱	۱۰.۲۱
مازندران	۴۰۳۴۲۷۶۹	۱۴۴.۶۸	۳۱۶۶۹۳۶۵	۸۶۷۳۴۰۴	۲۷.۳۹
مرکزی	۲۲۳۴۰۲۵۰	۸۰.۱۲	۲۲۰۷۵۸۱۴	۲۶۴۵۳۶	۱.۲
همدان	۲۸۴۴۴۱۵۴	۱۰۲.۰۱	۲۵۶۵۷۹۲۶	۲۷۸۶۲۲۸	۱۰.۸۶
یزد	۲۰۴۵۰۲۳۳	۷۳.۳۴	۱۵۳۸۰۵۸۰	۵۰۶۹۷۵۳	۳۲.۹۶

نمودار ۱۵- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۳

منبع: یافته های تحقیق

جدول شماره ۱۶-۴ و نمودار ۱۶-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال ۱۳۸۱ را نشان می دهد. طبق داده های جدول متوسط درآمد سالانه هر خانوار و روستایی در کل کشور در سال ۱۳۸۲ حدود بیست و چهار میلیون ریال بوده است. مقایسه این رقم با سال ۱۳۸۱ (حدود نوزده میلیون ریال) بیانگر ۲۶.۵۱ درصد رشد درآمد خانوارهای روستاییان در طول یکسال گذشته بوده است. بررسی تطبیقی استان های کشور از این نظر نشان می دهد بالاترین رشد درآمد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال ۱۳۸۱ به ترتیب در استان های کردستان (۷۳.۵۳ درصد) همدان (۶۰.۸۷ درصد) کرمانشاه (۵۸.۴۱ درصد) چهار محال بختیاری (۵۴.۸۳ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۵۱.۹۹ درصد) مازندران (۴۸.۹۶ درصد) ایلام (۴۸.۶۶ درصد) بوده است.

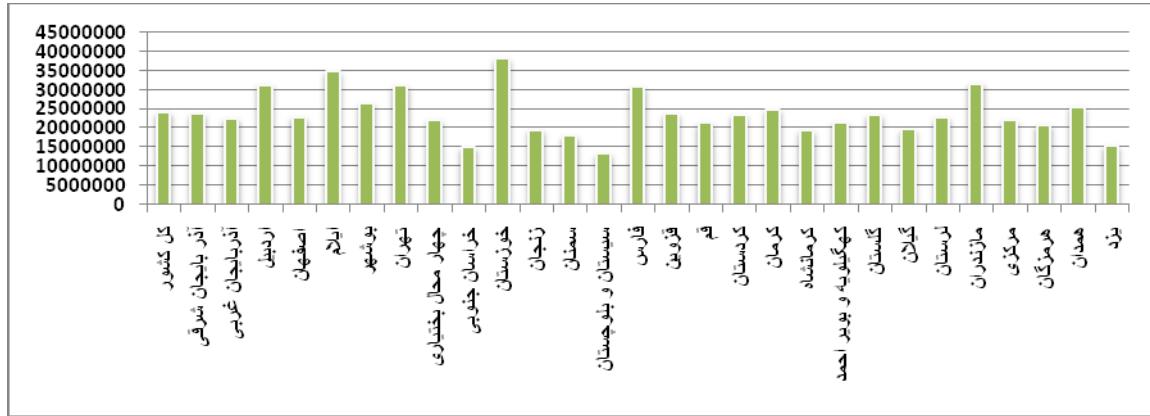
از سوی دیگر استان های گیلان با (۲۰.۳ درصد) قم (۴.۸۸ درصد) فارس (۷.۴۲ درصد) یزد (۸.۷۲ درصد) از کمترین میزان رشد درآمد خانوار در سال ۱۳۸۲-۱۳۸۱ بروخوردار بوده اند در زیر جدول شماره ۱۶-۴ و نمودار ۱۶-۴- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سال ۱۳۸۲ نسبت به سال ۱۳۸۱ را نشان می دهد

جدول ۱۶-۴- متوسط درآمدخانوارهای روستایی استانهای کشور و سهم و رشد هریک از استانها به متوسط

جامعه (ارزش ریال / درصد)

۱۳۸۲	متوسط درآمد سال ۸۲	سهم استانها نسبت به متوسط کل استان	متوسط درآمد سال ۸۱	۸۲-۸۱	رشد سال ۸۲ به سال ۸۱
کل کشور	۲۴۰۴۰۴۲۱	۱۰۰	۱۹۰۰۲۶۱۰	۵۰۳۷۸۱۱	۲۶.۵۱
آذربایجان شرقی	۲۲۷۴۱۲۰۰	۹۸.۷۵	۱۹۷۳۵۲۳۸	۴۰۰۵۹۶۲	۲۰.۳
آذربایجان غربی	۲۲۵۳۲۸۴۵	۹۳.۷۲	۱۸۲۴۱۵۳۴	۴۲۹۱۳۱۱	۲۳.۵۲
اردبیل	۳۱۳۴۸۵۷۹	۱۳۰.۳۹	۲۲۵۳۸۱۱۱	۸۸۱۰۴۶۸	۳۹.۰۹
اصفهان	۲۲۸۵۸۱۱۲	۹۵.۰۸	۱۹۰۱۷۷۷۴	۳۸۴۰۳۹۸	۲۰.۱۹
ایلام	۳۴۷۷۷۴۳۰	۱۴۴.۶۶	۲۲۳۹۴۴۵۸	۱۱۳۸۲۹۷۲	۴۸.۶۶
بوشهر	۲۶۴۹۳۲۵۲	۱۱۰.۲	۱۹۰۶۳۸۹۹	۷۴۲۹۳۵۳	۳۸.۹۷
تهران	۳۱۰۸۹۷۰۳	۱۲۹.۳۲	۲۴۷۴۲۵۳۹	۶۳۴۷۱۶۴	۲۵.۶۵
چهار محال بختیاری	۲۲۱۰۱۳۸۱	۹۱.۹۳	۱۴۲۷۴۳۴۸	۷۸۲۷۰۳۳	۵۴.۸۳
خراسان جنوبی	۱۴۹۹۰۹۶۱	۶۲.۳۵	۱۲۸۳۴۸۶۶	۲۱۵۶۰۹۵	۱۶.۸
خوزستان	۳۸۲۳۰۰۷۸	۱۵۹.۰۲۴	۳۰۰۱۶۴۲۱	۸۲۱۳۶۵۷	۲۷.۳۶
زنجان	۱۹۶۰۰۳۱۳	۸۱.۵۳	۱۵۴۵۷۶۱۵	۴۱۴۲۶۹۸	۲۶.۸
سمنان	۱۸۰۰۸۱۲۳	۷۴.۹	۱۵۹۶۷۰۲۶	۲۰۴۱۰۹۷	۱۲.۷۸
سیستان و بلوچستان	۱۳۴۳۲۶۱۸	۵۵.۸۷	۱۲۰۰۸۷۸۲	۱۴۲۳۸۲۶	۱۱.۸۶
فارس	۳۰۷۳۲۰۶۵	۱۲۷.۸۳	۲۸۶۰۹۸۵۴	۲۱۲۲۲۱۱	۷.۴۲
قزوین	۲۳۸۳۳۲۷۰	۹۹.۱۳	۱۸۴۶۳۳۲۹	۵۳۶۹۹۴۱	۲۹.۰۸
قم	۲۱۴۰۳۷۲۳	۸۹.۰۳	۲۰۴۰۷۱۰۰	۹۹۶۶۳۳	۴.۸۸
کردستان	۲۳۴۵۳۲۵۶	۹۷.۵۵	۱۳۵۱۵۳۴۶	۹۹۳۷۹۱۰	۷۳.۵۳
کرمان	۲۴۹۲۱۱۷۹	۱۰۳.۶۶	۱۷۸۱۱۸۸۴	۷۱۰۹۲۹۵	۳۹.۹۱
کرمانشاه	۱۹۳۳۸۰۸۰	۸۰.۴۳	۱۲۲۰۷۷۴۶	۷۱۳۰۳۳۴	۵۸.۴۱
کهگیلویه و بویر احمد	۲۱۶۲۸۲۴۲	۸۹.۹۶	۱۴۲۳۰۳۸۰	۷۳۹۷۸۶۲	۵۱.۹۹
گلستان	۲۳۴۸۹۲۱۱	۹۷.۷	۱۹۵۲۴۰۰۸	۳۹۶۵۲۰۳	۲۰.۳۱
گیلان	۱۹۷۰۹۲۳۴	۸۱.۹۸	۱۹۳۱۶۴۶۹	۳۹۲۷۶۵	۲.۰۳
لرستان	۲۲۸۲۵۸۱۲	۹۴.۹۴	۱۹۰۴۸۲۴۳	۳۷۷۷۵۶۹	۱۹.۸۳
مازندران	۳۱۶۶۹۳۶۵	۱۳۱.۷۳	۲۱۲۶۰۰۲۰	۱۰۴۰۹۳۴۵	۴۸.۹۶
مرکزی	۲۲۰۷۵۸۱۴	۹۱.۸۲	۱۷۲۲۳۹۷۰۰	۴۸۳۶۱۱۴	۲۸.۰۵
همزگان	۲۰۸۸۳۲۹۱	۸۶.۸۶	۱۶۸۳۱۸۵۳	۴۰۵۱۴۳۸	۲۴.۰۷
همدان	۲۵۶۵۷۹۲۶	۱۰۶.۷۲	۱۵۹۴۹۷۵۴	۹۷۰۸۱۷۲	۶۰.۸۷
یزد	۱۵۳۸۰۵۸۰	۶۳.۹۷	۱۴۱۴۶۴۶۴	۱۲۳۴۱۱۶	۸.۷۲

منبع: یافته‌های تحقیق

نمودار ۱۶-۴- متوسط درآمد خانوار های روستایی استانهای کشور سال ۱۳۸۲

منبع: یافته های تحقیق

جدول ۱۷-۴ سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از یارانه ها برای کل کشور به تفکیک استان می دهد همانطوریکه در جدول می بینیم سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها مردم دارای رفاه مطلوب و رفاه متوسط تنزل پیدا کرده است در مقابل درصد مردم برخوردار از رفاه نامطلوب افزایش یافته است. در زیر جدول ۱۷-۴ سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از یارانه ها برای کل کشور به تفکیک استان را نشان می دهد.

جدول ۴-۱۷- سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از یارانه ها برای کل کشور به تفکیک استان

استان	۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲	۱۳۸۱
کل کشور	۴۲.۲۳	۳۹.۲۲	۳۸.۱۶	۳۷.۰۱	۳۸.۶۲	۳۷.۲۶	۳۷.۳۱	۳۸.۱۶	۳۸.۸۴	۳۹.۸۳	۴۱.۰۳
آذربایجان شرقی	۴۲.۸۴	۳۶.۸۳	۴۰.۸۶	۳۷.۴۳	۳۴.۲۴	۳۶.۱۸	۳۵.۱۳	۳۷.۴۵	۳۸.۲۶	۴۲.۰۵	۴۴.۱۶
آذربایجان غربی	۴۱.۴۷	۳۹.۳۱	۳۹.۰۱	۳۷.۷۳	۳۸.۸۲	۳۶.۲۶	۳۷.۷۱	۳۹.۳۳	۴۰.۹۵	۳۸.۷۴	۴۰.۹۱
اردبیل	۴۴.۷۳	۴۲.۶۲	۴۱.۴۴	۴۱.۹۶	۴۱.۲۲	۴۱.۰۵	۴۲.۴۸	۴۲.۶۸	۴۱.۶۷	۴۲.۵۶	۴۳.۶۷
اصفهان	۳۶.۸۳	۳۳.۳۷	۳۳.۷۶	۳۱.۹۸	۳۲.۲۶	۳۰.۱	۲۹.۶۸	۲۹.۵۷	۳۰.۲۸	۳۳.۹۳	۳۳.۱
البرز	۳۶.۲۲	۳۷.۲۷									
ایلام	۴۴.۳۵	۳۷.۹۴	۴۰.۰۵	۳۸.۹۶	۳۸.۶۵	۳۹.۱۳	۳۹.۵۳	۴۰.۹۸	۴۰.۹۲	۴۲.۷۵	۴۵.۲
بوشهر	۳۷.۹۶	۳۲.۹۳	۳۶.۴۹	۳۲.۴۷	۳۷.۱۵	۳۶.۹۵	۳۴.۶۵	۳۵.۲۹	۳۶.۹۳	۳۶.۷۲	۳۹.۵
تهران	۲۷.۳۴	۲۸.۷	۲۹.۱۳	۲۸.۹۸	۲۹.۱	۲۵.۸۳	۲۹.۴۳	۲۳.۰۹	۲۲.۹۲	۳۰.۳۴	۳۰.۷۵
چهارمحال و بختیاری	۳۹.۴۵	۳۵.۹۹	۳۷.۲۲	۳۹.۵۷	۴۰.۱۴	۴۶.۸۸	۴۵.۹۹	۴۴.۱۵	۴۷.۳۳	۴۸.۲۳	۴۶.۴۸
خراسان جنوبی	۴۶.۰۳	۴۷.۴۴	۴۷.۷۹	۴۴.۷	۴۴.۶۲	۴۵.۱۴	۴۵.۲۲	۴۵.۴۶	۳۹.۰۱	۴۲.۶۹	۴۲.۹۴
خراسان رضوی	۴۸.۹۷	۴۶.۳۴	۴۰.۵۶	۴۳.۵۹	۴۲.۴۶	۴۱.۲۱	۴۱.۱۹	۳۸.۸۴	-	-	-
خراسان شمالی	۴۴.۲۳	۴۱.۸۱	۴۰.۹۵	۴۰.۶۸	۴۱.۳۱	۴۲.۰۷	۳۸.۳۳	۴۰.۶۳	-	-	-
خوزستان	۴۷.۰۴	۴۴.۰۴	۴۰.۳۱	۳۵.۸۶	۴۲.۶	۴۰.۸۹	۳۸.۵۶	۴۰.۱۴	۳۷.۰۲	۴۲.۵۹	۴۵.۴۶
زنجان	۴۴.۵۸	۴۰.۱	۳۸.۲۷	۳۹.۱۳	۴۲.۴	۳۹.۰۳	۴۳.۲۶	۴۲.۱۹	۴۲.۴۲	۴۲.۵۵	۴۳.۰۲
سمنان	۴۱.۲۱	۳۵.۹۷	۳۵.۹۴	۳۴.۷۴	۳۸.۶۴	۴۰.۰۷	۳۹.۰۹	۴۳.۸۱	۴۷.۵۸	۴۶.۹۹	۴۸.۶۳
سیستان و بلوچستان	۵۵.۰۶	۵۲.۸۷	۵۴.۶۳	۴۷.۱۱	۵۲.۱۱	۴۵.۴۸	۴۲.۴۱	۴۲.۸۳	۴۷.۰۷	۴۹.۸۴	۴۶.۶۵
فارس	۳۸.۱۶	۳۴.۶۸	۳۴.۰۴	۳۱.۰۲	۳۴.۴۲	۳۰.۹۹	۳۵.۲۶	۳۷.۵	۳۹.۲۶	۳۹.۱۱	۴۰.۸۱
قزوین	۳۹.۷۲	۳۶.۵	۳۸.۰۲	۳۸.۶۴	۳۷.۷۶	۳۸.۷	۳۷.۰۸	۳۷.۹۶	۴۲.۷۲	۳۸.۱۲	۴۰.۱۹
قم	۳۷.۹۹	۳۵.۰۶	۳۶.۰۵	۳۲.۳۵	۳۴.۵۳	۴۲.۰۷	۳۵.۲۹	۴۰.۰۶	۴۵.۷۱	۴۴.۲۸	۴۵.۱۳
کردستان	۴۷.۳۸	۴۴.۶۹	۴۳.۲۲	۵۱.۴۷	۴۵.۷۵	۴۶.۸۲	۴۲.۰۳	۴۰.۹۲	۴۲.۴۶	۴۴.۴۸	۴۵.۹
کرمان	۳۹	۳۷.۷۶	۳۵.۲۲	۳۵.۰۷	۴۰.۲۳	۳۸.۸۸	۳۷.۸۲	۳۸.۰۴	۳۸.۰۳۸	۴۱.۰۶	۳۹.۸۵
کرمانشاه	۴۳.۱۴	۴۰.۰۴	۴۰.۱۱	۳۸.۹۹	۳۹.۱۳	۴۲.۳۶	۴۰.۶۷	۴۳.۸۸	۴۳.۳۱	۴۳.۳۳	۴۶.۵۴
کوهgilویه و بویر احمد	۴۴.۷۲	۴۲.۷۵	۴۱.۳۶	۴۳.۸	۴۴.۳۱	۴۴.۳۱	۴۱.۸۹	۴۲.۲۷	۴۲.۱۹	۴۸.۰۳	۵۰.۹
گلستان	۴۱.۲۱	۳۹.۴۸	۳۵.۰۹	۳۴.۵۸	۳۶.۷	۳۶.۷	۳۵.۱۷	۳۴.۶۶	۳۴.۴۳	۳۷.۶۸	۳۸.۹۵
گیلان	۴۲.۰۵	۳۹.۳	۴۰.۲۷	۳۸.۸۶	۴۱.۴۶	۴۱.۴۶	۳۷.۸۴	۴۰.۲	۴۱.۰۶	۴۴.۶۶	۴۵.۱۳
لرستان	۴۴.۰۷	۳۸.۸	۴۰.۳۸	۳۹.۷۱	۴۲.۳۴	۴۲.۳۴	۴۲.۲۲	۴۲.۶۶	۴۲.۹۷	۴۷.۰۲	۴۷.۹۲
مازندران	۳۹.۹۳	۳۷.۰۷	۳۵	۳۵.۵۲	۳۴.۶۳	۳۴.۶۳	۳۵.۴۵	۳۳.۸	۳۴.۵۱	۳۲.۳۷	۳۷.۶۳
مرکزی	۳۹.۹۵	۳۶.۲۷	۳۵.۳۷	۳۸.۳۷	۴۱.۲	۴۱.۲	۴۱.۹۴	۴۲.۶۲	۴۱.۴۷	۳۹.۳	۴۰.۰۸
هرمزگان	۵۱.۶۴	۴۸.۴	۴۴.۷۵	۳۹.۷۳	۳۷.۷۵	۳۷.۷۵	۳۸.۰۲	۴۰.۴۵	۴۰.۳۸	۴۲.۰۷	۴۱.۱۱
همدان	۴۶.۴۴	۴۲.۷۱	۴۳.۴۹	۴۰.۵۸	۴۳.۸۸	۴۳.۸۸	۴۰.۷۴	۴۳.۱۸	۴۵.۰۶	۴۴.۲۳	۴۰.۶۱
بیزد	۳۹.۳۴	۳۵.۰۲	۳۲.۹۲	۳۱.۹۱	۳۰.۵۹	۳۰.۵۹	۳۳.۰۴	۳۱.۵۲	۳۲.۳۶	۳۳.۱۶	۳۶.۸۳

منبع: یافته های تحقیق

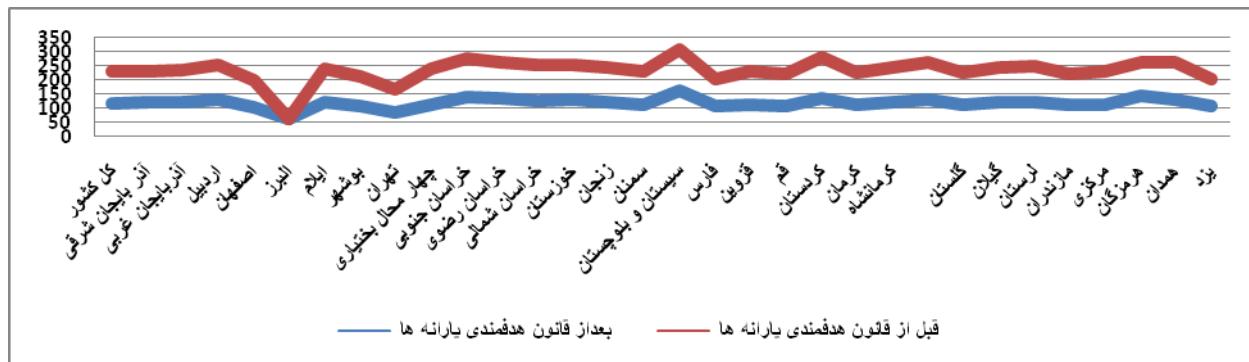
جدول شماره ۱۸-۴ - نمودار ۱۷-۴ - سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها نشان می دهد بر اساس این ضریب، مردم دارای رفاه مطلوب از ۱۲.۹ درصد به ۱۲.۶ درصد کاهش یافته، افراد برخوردار از رفاه نامطلوب از ۶.۴ درصد به ۵.۰ درصد به ۲۷۴.۸ درصد تنزل یافته اند، در مقابل درصد مردم برخوردار از رفاه نامطلوب از ۱۲.۶ درصد به ۱۲.۹ درصد افزایش یافته است. در زیر جدول شماره ۱۸-۴ - نمودار ۱۷-۴ - سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها نشان می دهد

جدول شماره ۱۸-۴ - سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها

جمع	رفاه نامطلوب	رفاه متوسط	رفاه مطلوب	رفاه	سطح رفاه	
					ضریب انگل	
	۱۰۰-۵۱	۳۱-۵۰	۳۰-۰	سطح رفاه جامعه بعد از قانون هدفمندی یارانه ها	۱۳۹۱	
۳۲	۲	۲۸	۲		۱۳۹۰	
۱۰۰	۶.۳	۸۷.۵	۶.۳		۱۳۸۹	
۳۲	۱	۳۰	۱		۱۳۸۸	
۱۰۰	۳.۱	۹۳.۸	۳.۱		۱۳۸۷	
۳۲	۱	۲۹	۱		۱۳۸۶	
۱۰۰	۳.۲	۹۳.۵	۳.۲			
۹۵	۴	۸۷	۴			
۳۰۰	۱۲.۶	۲۷۴.۸	۱۲.۶			
۳۱	۱	۲۹	۱			
۱۰۰	۳.۲	۹۳.۵	۳.۲	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه ها	۱۳۸۵	
۳۱	۱	۲۹	۱		۱۳۸۴	
۱۰۰	۳.۲	۹۳.۵	۳.۲		۱۳۸۳	
۳۱	-	۲۹	۲		۱۳۸۲	
۱۰۰	-	۹۳.۵	۶.۵		۱۳۸۱	
۹۳	۲	۸۷	۴		۱۳۸۰	
۲۹۹.۸	۶.۴	۲۸۰.۵	۱۲.۹			
۳۱		۲۹	۲			
۱۰۰	-	۹۳.۵	۶.۵			
۳۱	-	۳۰	۱			
۱۰۰	-	۹۶.۸	۳.۲			
۲۹	-	۲۸	۱			
۱۰۰	-	۹۶.۶	۳.۴			
۲۹	۱	۲۷	۱			
۱۰۰	۳.۴	۹۳.۱	۳.۴			
۲۹	۱	۲۸	-			
۱۰۰	۳.۴	۹۶.۶	-			
۲۹	۲	۲۷	-			
۱۰۰	۶.۳	۸۴.۴	-			

ماخذ: محاسبه بر اساس داده های مرکز آمار

نمودار ۱۷-۴- سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها را نشان می‌دهد همانطوریکه در نمودار مشاهده می‌شود خانوارهای روستایی استان سیستان و بلوچستان و استان هرمزگان در بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها در سطح برخورداری از رفاه نامطلوب قرار دارند و استان تهران قبل و بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها در سطح مطلوب می‌باشد در زیر نمودار ۱۷-۴- سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها را نشان می‌دهد

نمودار ۱۷-۴- شماره: سطح رفاه جامعه نمونه بر اساس ضریب انگل قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها

(منبع: یافته‌های تحقیق)

جدول ۱۹-۴- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان قبل و بعد از قانون هدفمند سازی یارانه‌های را نشان می‌دهد همانطوریکه جدول نشان می‌دهد درآمد واقعی سال ۹۱ برای کل کشور (۶.۷۶- درصد) نسبت به سال ۹۰ (۳۲.۷۵- درصد) کاهش یافته بررسی طبیقی استانها نشان می‌دهد که درآمد استان تهران با (۱۲.۲۶- درصد) بیش از سایر استانها بوده است. و استانهای آذربایجان غربی (۴.۱۱-)، اردبیل (۳.۸۶-)، اصفهان (۹.۶۲-)، البرز (۷.۱۱-)، ایلام (۳.۶۵-)، بوشهر (۲.۱۶-)، چهار محال بختیاری (۱۴.۹۴-)، خراسان جنوبی (۶.۷۱-)، خراسان رضوی (۶.۰۶-)، زنجان (۷.۱۴-)، سمنان (۱۶.۶۶-)، سیستان و بلوچستان (۱۵.۶۰-)، فارس (۷.۱۶-)، قزوین (۳.۹۰-)، کردستان (۱۲.۶۹-)، کرمان (۱۱.۴۶-)، کرمانشاه (۱۴.۲۵-)، کهگیلویه و بویر احمد (۵.۶۰-)، همدان (۵.۵-)، گلستان (۹.۱۰-)، گیلان (۵.۹۸-)، لرستان (۱۳.۶۷-)، مازندران (۱۷.۴۶-)، مرکزی (۷.۴۱-)، هرمزگان (۸.۰۳-)، همدان (۸.۵-)، یزد (۸.۷۰-)- درآمدشان کاهش یافته است. همچنین درآمد واقعی برای کل کشور ۱۳۸۹ با (۶.۸۴-) نسبت به سال ۱۳۸۸ (۲.۰۱-)- کاهش یافته است مقایسه استانها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۸۹ استانهای خراسان جنوبی (۱۰.۵۸- درصد) و کهگیلویه و بویر احمد (۱۶.۶۶- درصد) بیترین درآمد را داشته اند و استانهای آذربایجان شرقی (۱۰.۷۴-)، آذربایجان غربی (۱۲.۵۹-)، اصفهان (۱۴.۷۶-)، ایلام (۱۹.۵۷-)، بوشهر (۱۰.۷۸-)، تهران (۱۰.۵۲-)، چهار محال بختیاری

خراسان شمالی (۱۱.۶۹)، سمنان (۹.۳۴)، سیستان و بلوچستان (۱۳.۷۹)، فارس (۲۰.۱)، قم (۳.۸۵) و کردستان (۵.۴۷)، کرمان (۱۲.۰۸)، کرمانشاه (۲۴.۸۸)، گلستان (۴.۸۱)، گیلان (۰.۸۶)، لرستان (۲۴.۰۲)، مازندران (۱۵.۵۵)، مرکزی (۲۰.۷۶)، همدان (۵.۵۵)، هرمزگان (۲۶.۸۵)، یزد (۴.۹۱) کمترین درآمد را داشته‌اند.

و درآمد واقعی کل کشور در سال ۱۳۸۷ با (۲۳.۹۰ درصد) نسبت به سال ۱۳۸۶ با (۳.۲۹ درصد) کاهش یافته است مقایسه تطبیقی استانها با همدیگر نشان می‌دهد که لرستان با (۷.۱۶ درصد) نسبت به دیگر استانها درآمد بیشتر داشته است و استانهای اذربایجان شرقی (۱۲.۰۱)، آذربایجان غربی (۲۸.۵۰)، اردبیل (۳۲.۲۰)، اصفهان (۱۱.۱۲)، ایلام (۱۳.۹۲)، بوشهر (۷.۹۰)، تهران (۱۱.۴۷)، چهار محال بختیاری (۳۴.۳۹)، خراسان جنوبی (۲۳.۷۵)، خراسان رضوی (۱۸.۱۵)، خراسان شمالی (۱۶.۶۱)، خوزستان (۱۲.۱۹)، زنجان (۳۸.۶۲)، سمنان (۱۷.۲۸)، سیستان و بلوچستان (۱۳.۱۷)، فارس (۳۱.۴۵)، قزوین (۲۰.۴۴)، قم (۲۴.۳۷)، کردستان (۰.۶۴)، کرمان (۳۵.۰۷)، کرمانشاه (۲۸.۵۱)، کهگیلویه و بویر احمد (۳۰.۱۳)، گلستان (۳۸.۴۹)، گیلان (۹.۳۷)، مازندران (۲۲.۳۵)، مرکزی (۲۴.۵۹)، هرمزگان (۵۴.۵۴)، همدان (۳۱.۸۹)، یزد (۱۳.۱۶) درآمد شان کاهش یافته است در نمودار شماره و شماره این درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان قبل و بعد از قانون هدفمندسازی یارانه‌های را نشان می‌دهد

در زیر جدول ۴-۱۹ درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان قبل و بعد از قانون هدفمندسازی یارانه‌های را نشان می‌دهد همانطوریکه جدول نشان می‌دهد.

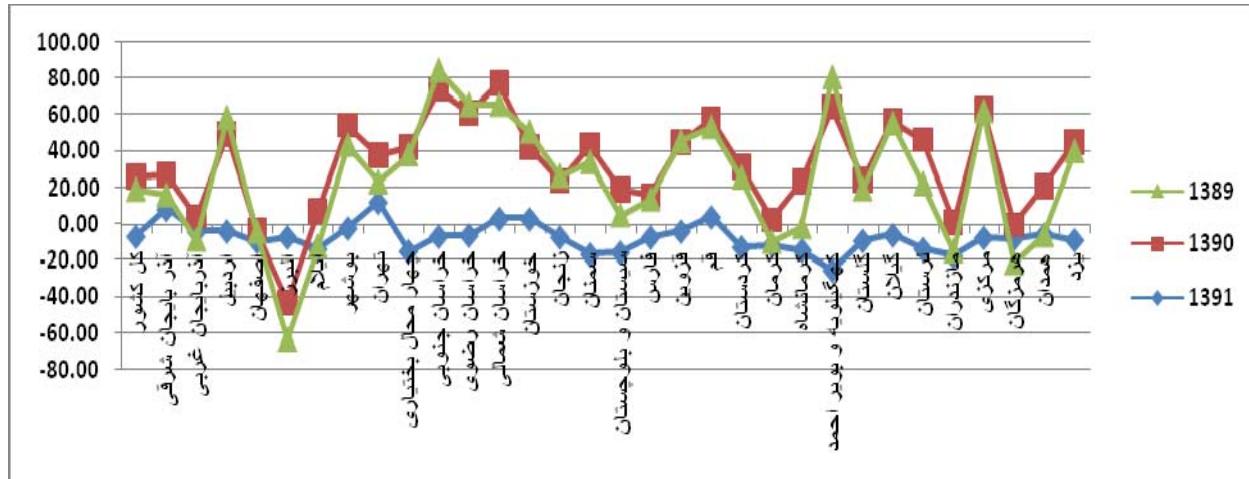
جدول ۴-۱۹- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون

هدفمندی یارانه‌ها

۱۳۹۱	۱۳۹۰	۱۳۸۹	۱۳۸۸	۱۳۸۷	۱۳۸۶	شرح
درآمد واقعی بعد از هدفمندی یارانه‌ها			درآمد واقعی قبل از هدفمندی یارانه‌ها			
-۶.۷۶	۳۲.۷۵	-۶.۸۴	-۲۰.۱	-۲۳.۹	۳.۲۹	کل کشور
۸.۲۹	۱۸.۶۴	-۱۰.۷۴	-۱۲.۶۴	-۲۲.۰۱	۰.۴	آذربایجان شرقی
-۴.۱۱	۷.۹۵	-۱۲.۵۹	-۱.۳۸	-۲۸.۰	-۶.۸۱	آذربایجان غربی
-۳.۸۶	۵۳.۶	۹.۰۸	۹.۹۱	-۳۲.۲	۶.۴۱	اردبیل
-۹.۶۲	۵.۷۸	-۰.۵۲	-۶.۱۶	-۳۱.۱۲	۱۹.۲۶	اصفهان
-۷.۱۱	-۳۶.۵	-	-	-	-	البرز
-۱۳.۶۵	۲۰.۹۷	-۱۹.۵۷	-۰.۱۶	-۱۳.۹۲	۲.۴	ایلام
-۲.۱۶	۵۶.۵۸	-۱۰.۷۸	-۴.۱۸	-۷.۹	-۱۵.۳۱	بوشهر
۱۲.۲۶	۲۵.۷۳	-۱۴.۷۶	-۰.۷۳	-۱۱.۴۷	۴.۴۳	تهران
-۱۴.۹۴	۵۷.۲۱	-۳.۸۵	۴.۸۸	-۳۴.۳۹	۷.۲۴	چهار محال بختیاری
-۶.۷۱	۸۰.۹۸	۱۰.۵۸	-۰.۵	-۲۳.۷۵	۱.۶۵	خراسان جنوبی
-۶.۰۶	۶۷.۱۲	۴.۷۱	۰.۷۹	-۱۸.۱۵	۱۳.۶۲	خراسان رضوی
۳.۰۷	۷۴.۵۸	-۱۱.۶۹	-۰.۸۸	-۱.۶۱	-۱۵.۳۶	خراسان شمالی
۲.۹۱	۳۹.۱۸	۸.۹۱	-۱۲.۰۹	-۱۲.۱۹	-۵.۸۸	خوزستان
-۷.۱۴	۳۰.۷۵	۲.۹۹	-۸.۳۵	-۳۸.۶۲	۷.۱۴	زنجان
-۱۶.۶۶	۶۰.۲	-۹.۳۴	۱۰.۱۵	-۱۷.۲۸	۱.۱	سمنان
-۱۵.۶	۳۴.۳۲	-۱۳.۷۹	۸	-۲۳.۱۷	-۵.۳۳	سیستان و بلوچستان
-۷.۱۶	۲۲.۹۴	-۲.۰۱	-۱۳.۱۷	-۳۱.۴۵	۹.۴۱	فارس
-۳.۹	۴۸.۷۶	۰.۹۴	-۱.۴۲	-۲۰.۴۴	۳	قزوین
۴	۵۳.۹۶	-۴.۳	۴.۹۴	-۲۴.۳۷	۹.۱۹	قم
-۱۲.۶۹	۴۴.۰۲	-۵.۴۷	۱.۸۸	-۲۰.۶۴	-۱۰.۳۲	کردستان
-۱۱.۴۶	۱۳.۶۹	-۱۲.۰۸	-۸.۱۱	-۳۵.۰۷	۱۴.۹۱	کرمان
-۱۴.۲۵	۳۷.۳۷	-۲۴.۸۸	-۱.۰۵	-۲۸.۵۱	۴.۹	کرمانشاه
-۲۵.۲	۸۹.۳۸	۱۶.۶۶	۱۵.۳۸	-۳۰.۱۳	-۱۲.۳۷	کهگیلویه و بویر احمد
-۹.۱	۳۳.۲۶	-۴.۸۱	۱۸.۲۷	-۳۸.۴۹	۵.۴۴	گلستان
-۵.۹۸	۶۲.۵۲	-۰.۸۶	۱.۹۴	-۹.۳۷	۹.۷۹	گیلان
-۱۳.۶۷	۵۹.۹۹	-۲۴.۰۲	۰.۸۷	۷.۱۶	-۱۲.۶۲	لرستان
-۱۷.۴۶	۱۸.۲۷	-۱۵.۵۵	-۰.۲۲	-۲۲.۳۵	۱۲.۴۲	مازندران
-۷.۴۱	۷۰.۶۶	-۰.۸۲	۴.۵۶	-۲۴.۵۹	-۰.۵۱	مرکزی
-۸.۰۳	۷.۴۱	-۲۰.۷۶	۲.۹۸	-۵۴.۵۴	-۱۵.۵۶	هرمزگان
-۵.۶	۲۶.۲۷	-۲۶.۸۵	۱۵.۱۹	-۳۱.۸۹	۷.۵	همدان
-۸.۷	۵۳.۹۲	-۴.۹۱	-۴.۳۸	-۱۳.۱۶	-۱۰.۲۷	یزد

این نمودار درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان قبل و بعد از قانون هدفمند سازی یارانه‌های را نشان می‌دهد همانطوریکه نمودار ۴-۱۸- نشان می‌دهد در سال ۹۱ نسبت به سال ۹۰ درآمد کاهش یافته و در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ درآمد افزایش یافته است. در زیر نمودار ۴-۱۸-

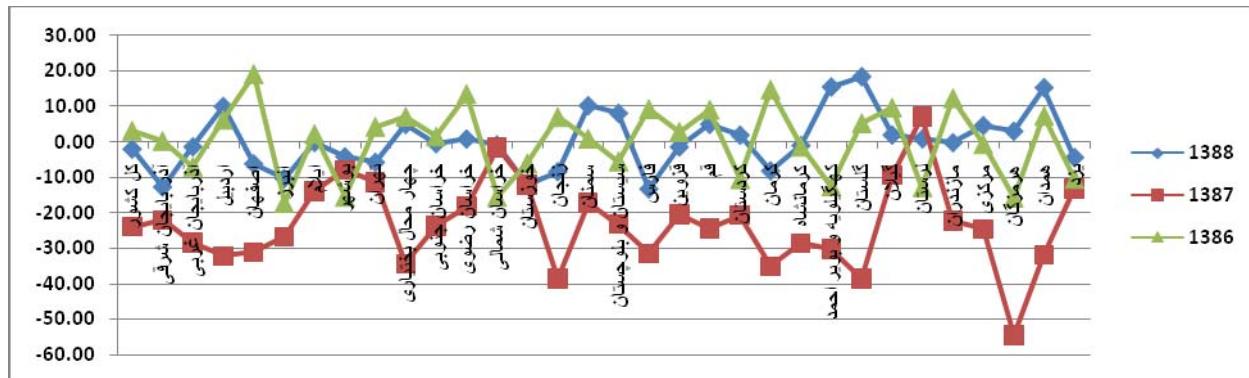
نشان می دهد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۰ درآمد کاهش یافته و در سال ۱۳۹۰ نسبت به سال ۱۳۸۹ درآمد افزایش یافته است.

نمودار ۱۸-۴ - درآمد واقعی روستاییان بعد از هدفمندسازی یارانه ها

منبع: یافته های تحقیق

این نمودار ۱۹-۴- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان قبل و بعد از قانون هدفمندسازی یارانه های را نشان می دهد در زیر نمودار ۱۹-۴- نشان می دهد که که درآمد خانوارهای روستایی در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۶ و ۱۳۸۸ کمتر بوده است

نمودار ۱۹-۴ - درآمد واقعی روستاییان قبل از هدفمندسازی یارانه ها

منبع: یافته های تحقیق

جدول ۴-۲۰- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمند یازی یارانه های را نشان می دهد. از قبل هم درآمد روستاییان خوب نبوده و درآمد روستاییان نسبت به قبل افزایش نیافته است. این نشانگر خامت اوضاع اقتصادی روستاییان قبل و بعد از قانون هدفمندسازی یارانه ها می باشد. در زیر جدول ۴-۲۰- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمند یازی یارانه های را نشان می دهد.

جدول ۴-۲۰-۴- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمندسازی یارانه‌ها

جمع	درآمد واقعی خانوارهای روستایی قبل از هدفمندسازی یارانه‌ها	سال
۱۱	آذربایجان غربی (۶.۸۱)، بوشهر (۱۵.۳۶)- خراسان شمالی (۱۵.۳۶)-، خوزستان (۵.۸۸)-، سیستان و بلوچستان (۵.۳۳)-، کردستان (۱۰.۳۲)-، کهگیلویه و بویر احمد (۱۲.۳۷)-، لرستان (۱۲.۶۲)-، مرکزی (۰.۵۱)-، هرمزگان (۱۵.۵۶)-، یزد (۱۰.۲۷)	کمترین درآمد
۴	اصفهان (۱۹.۲۶ درصد) خراسان رضوی (۱۳.۲۶ درصد) کرمان (۱۴.۹۱ درصد) مازندران (۱۲.۴۲ درصد)	
۲۹	کل کشور (۲۳.۹۰)-، آذربایجان شرقی (۱۲.۰۱)-، آذربایجان غربی (۲۸.۵۰)-، اردبیل (۳۲.۲۰)-، اصفهان (۱۱.۱۲)-، ایلام (۱۳.۹۲)-، بوشهر (۷.۹۰)-، تهران (۱۱.۴۷)-، چهار محال بختیاری (۳۴.۳۹)-، خراسان جنوبی (۲۳.۷۵)-، خراسان رضوی (۱۸.۱۵)-، خراسان شمالی (۱.۶۱)-، خوزستان (۱۲.۱۹)-، زنجان (۳۸.۶۲)-، سمنان (۱۷.۲۸)-، سیستان و بلوچستان (۱۳.۱۷)-، فارس (۳۱.۴۵)-، قزوین (۲۰.۴۴)-، قم (۲۴.۳۷)-، کردستان (۰.۰۶۴)-، کرمان (۳۵.۰۷)-، کرمانشاه (۲۸.۵۱)-، کهگیلویه و بویر احمد (۳۰.۱۳)-، گلستان (۳۸.۴۹)-، گیلان (۹.۳۷)-، مازندران (۲۲.۳۵)-، مرکزی (۵۴.۵۴)-، همدان (۵۴.۵۴)-، یزد (۱۳.۱۶)-.	کمترین درآمد
۱	لرستان (۷.۱۶ درصد)	
۱۶	کل کشور (۲۰.۰۱)-، آذربایجان شرقی (۱۲.۶۴)-، آذربایجان غربی (۱۳.۸)-، اصفهان (۶.۱۶)-، ایلام (۰.۰۱)-، بوشهر (۴.۱۸)-، تهران (۵.۷۳)-، خراسان جنوبی (۰.۵۰)-، خراسان شمالی (۰.۸۸)-، خوزستان (۱۲.۰۹)-، زنجان (۸.۳۵)-، فارس (۱۳.۱۷)-، قزوین (۱.۴۲)-، کرمان (۱۱.۱)-، کرمانشاه (۰.۱۰۵)-، مازندران (۰.۲۲)-، یزد (۴.۳۸)-	کمترین درآمد
۴	سمنان (۱۰.۱۵ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۱۵.۳۸ درصد) گلستان (۱۸.۲۷ درصد) همدان (۱۵.۱۹ درصد)	
درآمد واقعی خانوارهای روستایی بعد از هدفمندسازی یارانه‌ها		
۲۳	کل کشور (۶.۸۴)-، آذربایجان شرقی (۱۰.۷۴)-، آذربایجان غربی (۱۲.۵۹)-، اصفهان (۰.۵۲)-، ایلام (۹.۵۷)-، بوشهر (۱۰.۷۸)-، تهران (۱۴.۷۶)-، چهار محال بختیاری (۳.۸۵)-، خراسان شمالی (۱۱.۶۹)-، سمنان (۹.۳۴)-، سیستان و بلوچستان (۱۳.۷۹)-، فارس (۰.۱)-، قم (۴.۳۰)-، کردستان (۵.۴۷)-، کرمان (۱۲.۰۸)-، کرمانشاه (۲۴.۸۸)-، گلستان (۴.۸۱)-، گیلان (۰.۸۶)-، لرستان (۲۴.۰۲)-، مازندران (۱۵.۵۵)-، مرکزی (۰.۸۲)-، هرمزگان (۲۰.۷۶)-، همدان (۲۶.۸۵)-، یزد (۴.۹۱)-	کمترین درآمد
۲	خراسان جنوبی (۰.۵۸ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۱۶.۶۶)	
۱	البرز (-۳۶.۵۰)	کمترین درآمد
۱۲	اردبیل (۵۳.۶۰ درصد)، بوشهر (۵۶.۵۸)، چهار محال بختیاری (۵۷.۲۱ درصد)، خراسان جنوبی (۸۰.۹۸ درصد)، خراسان رضوی (۶۷.۱۲ درصد)، خراسان شمالی (۷۴.۵۸ درصد) قم (۵۳.۹۶ درصد)، کهگیلویه و بویر احمد (۸۹.۳۸ درصد)، گیلان (۶۲.۵۲ درصد)، لرستان (۵۹.۹۹ درصد)، مرکزی (۷۰.۶۶ درصد)، یزد (۵۳.۹۲ درصد)	
۲۶	کل کشور (۶.۷۶)-، آذربایجان غربی (۴.۱۱)-، اردبیل (۳.۸۶)-، اصفهان (۹.۶۲)-، ایلام (۷.۱۱)-، بوشهر (۲.۱۶)-، چهار محال بختیاری (۱۴.۹۴)-، خراسان جنوبی (۶.۷۱)-، خراسان رضوی (۶.۰۶)-، زنجان (۷.۱۴)-، سمنان (۱۶.۶۶)-، سیستان و بلوچستان (۱۵.۶۰)-، فارس (۱۵.۶۰)-، قزوین (۷.۱۶)-، کردستان (۱۲.۶۹)-، کرمان (۱۱.۴۶)-، کرمانشاه (۱۴.۲۵)-، کهگیلویه و بویر احمد (۲۵.۲۰)-، گلستان (۹.۱۰)-، گیلان (۵.۹۸)-، لرستان (۱۳.۶۷)-، مازندران (۱۷.۴۶)-، مرکزی (۷.۴۱)-، هرمزگان (۸.۰۳)-، همدان (۵.۶۰)-، یزد (-۸.۷۰)	کمترین درآمد واقعی
۱	تهران (۱۲.۲۶ درصد)	

منبع: یافته‌های تحقیق

جدول ۲۱-۴- ضریب جینی و سهم هزینه ناخالص سرانه در سال ۱۳۹۱ در ۳۱ استان و کل کشور:

مناطق روستایی - (دهک وزنی) را نشان می‌دهد همانطوریکه در جدول مشاهده می‌شود کم ترین و بیش ترین ضریب جینی در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان به ترتیب مربوط به استان‌های ایلام (۰.۱۹۹۳ درصد) و استان مرکزی (۰.۲۵۹۶ درصد) است. سهم دهک اول از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان اصفهان (۰.۲۶۶۶ درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۰۵۴۶ درصد) بیش ترین بوده است.

سهم دهک از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان ایلام (۰.۱۹۰۵ درصد) کم ترین و استان گلستان (۰.۲۹۲۳ درصد) بیشترین بوده است. سهم بیست درصد فقیر ترین جمعیت در استان مرکزی (۰.۰۶۸۸ درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۱۱۹۴ درصد) بیش ترین مقدار بوده است.

کم ترین سهم ۵ درصد ثروتمندترین به ۵ درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۳.۴۹ درصد) و بیشترین سهم ۵ درصد ثروتمندترین به ۵ درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان اصفهان (۱۰.۶۷ درصد) بوده است.

کمترین سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۲.۷۶ درصد) و بیشترین سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۶.۳۹ درصد) بوده است.

کمترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۱.۹۹ درصد) و بیشترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۳.۶۹) می‌باشد در زیر جدول ۲۰-۴- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمند یازی یارانه‌های را نشان می‌دهد

جدول ۴-۲۱- ضریب جینی و سهم هزینه ناخالص سرانه در سال ۱۳۹۱ در ۳۱ استان و کل کشور: مناطق روستایی (دهک وزنی)

استان	ضریب جینی	سهم دهک اول	سهم دهک دوم	سهم دهک سوم	سهم دهک چهارم	سهم دهک پنجم	سهم دهک ششم	سهم دهک هفتم	سهم دهک هشتم	سهم دهک نهم	سهم دهک دهم	سهم بیست درصد فقیرترین جمعیت	سهم ۵۵ درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیرترین جمعیت	سهم بیست درصد ثروتمندترین به ۵۵ درصد فقیرترین جمعیت	سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیرترین جمعیت
کل کشور	۰.۳۳۴۷	۰.۰۳۰۶	۰.۰۴۴۵	۰.۰۵۴۶	۰.۰۶۴۴	۰.۰۷۴۹	۰.۰۸۷۲	۰.۱۰۲۱	۰.۱۲۱۳	۰.۱۵۴۱	۰.۲۶۶۳	۰.۰۷۵۱	۸.۷	۵.۶	۳.۳۲
آذربایجان شرقی	۰.۲۵۵۳	۰.۰۴۰۸	۰.۰۵۷۷	۰.۰۶۷	۰.۰۷۴۹	۰.۰۸۳۷	۰.۰۹۲۱	۰.۱۰۳۴	۰.۱۱۸۵	۰.۱۴۲۱	۰.۲۱۹۸	۰.۰۹۸۵	۵.۳۸	۳.۶۷	۲.۴۳
آذربایجان غربی	۰.۳۱۳۳	۰.۰۳۱۸	۰.۰۴۶۳	۰.۰۵۶۶	۰.۰۶۶۷	۰.۰۷۸۲	۰.۰۹۱۷	۰.۱۰۵۸	۰.۱۲۴۲	۰.۱۵۶۹	۰.۲۴۱۸	۰.۰۷۸۱	۷.۶۱	۵.۱۱	۳.۱۲
اردبیل	۰.۳۲۲	۰.۰۳۳۷	۰.۰۴۷۲	۰.۰۵۶۵	۰.۰۶۶۴	۰.۰۷۶	۰.۰۸۵۵	۰.۰۹۸۹	۰.۱۱۹۸	۰.۱۵۶۲	۰.۲۵۹۷	۰.۰۸۱	۷.۷	۵.۱۴	۳.۱۱
اصفهان	۰.۳۵۲۵	۰.۰۲۶۶	۰.۰۴۳۱	۰.۰۵۴۵	۰.۰۶۳۱	۰.۰۷۷۴	۰.۰۸۴۹	۰.۰۹۷۳	۰.۱۲۱۱	۰.۱۵۲۴	۰.۲۸۳۶	۰.۰۶۹۷	۱۰.۶۷	۶.۲۵	۳.۴۹
البرز	۰.۲۷۶	۰.۰۴۰۷	۰.۰۵۲۶	۰.۰۶۱۳	۰.۰۷۰۱	۰.۰۸۰۴	۰.۰۹۲۱	۰.۱۰۶۱	۰.۱۲۳۴	۰.۱۴۷۸	۰.۲۲۵۶	۰.۰۹۳۳	۵.۵۵	۴	۲.۶۸
ایلام	۰.۱۹۹۳	۰.۰۵۴۶	۰.۰۶۴۷	۰.۰۷۴۱	۰.۰۸	۰.۰۸۶۶	۰.۰۹۴۹	۰.۱۰۵۲	۰.۱۱۷۵	۰.۱۳۱۷	۰.۱۹۰۵	۰.۱۱۹۴	۳.۴۹	۲.۷	۱.۹۹
بوشهر	۰.۲۸۱۶	۰.۰۴۱۸	۰.۰۵۴۷	۰.۰۶۴	۰.۰۷۱۵	۰.۰۷۹۳	۰.۰۸۷۸	۰.۰۹۶۶	۰.۱۱۲۶	۰.۱۳۸۵	۰.۲۵۳۲	۰.۰۹۶۴	۶.۰۶	۴.۰۶	۲.۵۹
تهران	۰.۲۹۱۳	۰.۰۳۶۹	۰.۰۵۱	۰.۰۶۰۹	۰.۰۷۰۷	۰.۰۸۰۵	۰.۰۹۱۹	۰.۱۰۲۳	۰.۱۱۶۶	۰.۱۴۲۵	۰.۲۴۶۷	۰.۰۸۷۹	۶.۶۸	۴.۴۳	۲.۷۷
چهارمحال و بختیاری	۰.۳۱۶۵	۰.۰۳۷۵	۰.۰۴۰۴	۰.۰۵۷۹	۰.۰۶۵	۰.۰۷۵۴	۰.۰۸۴۸	۰.۰۹۶۳	۰.۱۱۴۸	۰.۱۴۶۹	۰.۲۷۱	۰.۰۸۷۹	۷.۲۳	۴.۷۵	۲.۹۸
خراسان جنوی	۰.۲۶۶۹	۰.۰۴۰۹	۰.۰۵۳۷	۰.۰۶۴۱	۰.۰۷۲۶	۰.۰۸۱	۰.۰۹۱۹	۰.۱۰۶۸	۰.۱۲۲۳	۰.۱۴۵۷	۰.۲۲۱	۰.۰۹۴۶	۵.۴	۳.۸۸	۲.۵۸
خراسان رضوی	۰.۳۰۵۵	۰.۰۳۵۵	۰.۰۴۷۸	۰.۰۵۷۷	۰.۰۶۷۷	۰.۰۷۷۳	۰.۰۸۹۶	۰.۱۰۵۳	۰.۱۲۴۳	۰.۱۵۱	۰.۲۴۳۸	۰.۰۸۳۴	۶.۸۶	۴.۷۳	۲.۹۹
خراسان شمالی	۰.۳۲۷۱	۰.۰۳۵۶	۰.۰۴۶۷	۰.۰۵۰۸	۰.۰۶۴۶	۰.۰۷۳	۰.۰۸۳۵	۰.۰۹۸۷	۰.۱۲۱۳	۰.۱۵۳۴	۰.۲۶۷۲	۰.۰۸۲۳	۷.۵	۵.۱۱	۳.۱۶
خوزستان	۰.۳۱۱	۰.۰۳۸۶	۰.۰۵	۰.۰۵۷۴	۰.۰۶۵۲	۰.۰۷۴۵	۰.۰۸۳۳	۰.۰۹۹۶	۰.۱۲۱۲	۰.۱۵۸۲	۰.۲۵۲	۰.۰۸۸۵	۶.۵۴	۴.۶۳	۲.۹۹
زنجان	۰.۲۹۴۶	۰.۰۳۷۱	۰.۰۴۰۸	۰.۰۶۱۵	۰.۰۷۰۸	۰.۰۷۸۷	۰.۰۸۷۷	۰.۱۰۰۹	۰.۱۱۷۱	۰.۱۵۱۳	۰.۲۴۴۳	۰.۰۸۷۸	۶.۵۹	۴.۵	۲.۷۹
سمنان	۰.۳۱۷۹	۰.۰۳۰۲	۰.۰۴۶۳	۰.۰۵۶۵	۰.۰۶۸۱	۰.۰۷۹۲	۰.۰۸۹۵	۰.۱۰۳۳	۰.۱۲۳۴	۰.۱۵۳۲	۰.۲۵۰۲	۰.۰۷۶۵	۸.۲۸	۵.۲۷	۳.۱۳
سیستان و بلوچستان	۰.۳۰۶۸	۰.۰۳۵۵	۰.۰۴۸۸	۰.۰۵۸۳	۰.۰۶۸۱	۰.۰۷۸۵	۰.۰۹	۰.۱۰۲۴	۰.۱۱۸۴	۰.۱۴۳	۰.۲۵۷	۰.۰۸۴۳	۷.۲۵	۴.۷۵	۲.۹۵
فارس	۰.۳۵۰۹	۰.۰۲۸۷	۰.۰۴۳۲	۰.۰۵۳۹	۰.۰۶۳۶	۰.۰۷۳۹	۰.۰۸۴۴	۰.۰۹۷	۰.۱۱۷۵	۰.۱۵	۰.۲۸۷۹	۰.۰۷۱۹	۱۰.۰۲	۶.۰۹	۳.۴۴
قزوین	۰.۳۲۰۸	۰.۰۳۴۶	۰.۰۴۷	۰.۰۵۸۸	۰.۰۶۷۷	۰.۰۷۴۹	۰.۰۸۵۱	۰.۰۹۷۷	۰.۱۱۶۳	۰.۱۵۰۴	۰.۲۶۷۶	۰.۰۸۱۶	۷.۷۴	۵.۱۲	۳.۰۴
قم	۰.۳۲۷۸	۰.۰۲۹۵	۰.۰۴۴۴	۰.۰۵۷۴	۰.۰۶۶۳	۰.۰۷۶۲	۰.۰۸۸۶	۰.۱۰۲۴	۰.۱۱۹۶	۰.۱۵۸۸	۰.۲۵۶۸	۰.۰۷۳۸	۸.۷۱	۵.۶۳	۳.۲۳
کردستان	۰.۲۸۸	۰.۰۳۸۷	۰.۰۵۱۴	۰.۰۵۹۸	۰.۰۶۸۷	۰.۰۷۸۴	۰.۰۹۰۳	۰.۱۰۶	۰.۱۲۴۵	۰.۱۵۰۲	۰.۲۳۲۱	۰.۰۹۰۱	۶.۰۱	۴.۲۴	۲.۸

استان	ضریب جینی	سهم دهک اول	سهم دهک دوم	سهم دهک سوم	سهم دهک چهارم	سهم دهک پنجم	سهم دهک ششم	سهم دهک هفتم	سهم دهک هشتم	سهم دهک نهم	سهم دهک دهم	سهم بیست درصد فقیرترین جمعیت	سهم بیست درصد فقیرترین جمعیت	سهم چهل درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیرترین جمعیت	سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیرترین جمعیت
کرمان	۰.۲۷۸۷	۰.۰۳۶۲	۰.۰۵۳۱	۰.۰۶۲۶	۰.۰۷۱۹	۰.۰۸۱۲	۰.۰۹۱۴	۰.۱۰۵۵	۰.۱۲۴۶	۰.۱۴۹۹	۰.۲۲۳۸	۰.۰۸۹۳	۶.۱۹	۴.۱۸	۲.۷
کرمانشاه	۰.۳۱۱۸	۰.۰۳۵۳	۰.۰۴۸۱	۰.۰۵۶۵	۰.۰۶۷۱	۰.۰۷۷	۰.۰۸۷۸	۰.۱۰۲۹	۰.۱۲۱۲	۰.۱۵۴۴	۰.۲۴۹۹	۰.۸۳۳	۷.۰۹	۴.۸۵	۳.۰۴
کهگیلویه و بویر احمد	۰.۲۶۸۶	۰.۰۴۲۷	۰.۰۵۴۱	۰.۰۶۳۶	۰.۰۷۱۸	۰.۰۸۰۸	۰.۰۹۲۶	۰.۱۰۲۷	۰.۱۱۷۴	۰.۱۴۶۸	۰.۲۲۷۵	۰.۰۹۶۸	۵.۳۳	۳.۸۷	۲.۵۶
گلستان	۰.۳۴۵	۰.۰۳۵۲	۰.۰۴۶۳	۰.۰۵۳۹	۰.۰۶۱۶	۰.۰۷۰۱	۰.۰۸۱۲	۰.۰۹۵۶	۰.۱۱۵۷	۰.۱۴۸۲	۰.۲۹۴۳	۰.۰۸۱۴	۸.۳۱	۵.۴۱	۳.۳۱
گیلان	۰.۳۱۴۶	۰.۰۳۳	۰.۰۴۷۱	۰.۰۵۸۷	۰.۰۶۹۲	۰.۰۷۸۲	۰.۰۸۷۱	۰.۱۰۰۷	۰.۱۱۷۸	۰.۱۵۰۴	۰.۲۵۷۸	۰.۰۸	۷.۸۲	۵.۱	۳.۰۱
لرستان	۰.۳۱۵۹	۰.۰۳۶۱	۰.۰۴۸۳	۰.۰۵۶۸	۰.۰۶۴۴	۰.۰۷۵۳	۰.۰۸۵	۰.۱۰۰۷	۰.۱۲۳۷	۰.۱۵۹۶	۰.۲۵۰۱	۰.۰۸۴۴	۶.۹۳	۴.۸۶	۳.۰۸
مازندران	۰.۲۹۷۲	۰.۰۳۳۷	۰.۰۴۹۶	۰.۰۵۸۷	۰.۰۷۰۱	۰.۰۸۰۶	۰.۰۹۱۱	۰.۱۰۶۵	۰.۱۲۳۵	۰.۱۴۸۷	۰.۲۳۷۵	۰.۰۸۳۳	۷.۰۴	۴.۶۴	۲.۹۱
مرکزی	۰.۳۵۹۶	۰.۰۲۷۳	۰.۰۴۱۵	۰.۰۵۱	۰.۰۶۰۱	۰.۰۷۱۷	۰.۰۸۰۵	۰.۱۰۰۲	۰.۱۲۳۷	۰.۱۵۹۸	۰.۲۷۹۷	۰.۰۶۸۸	۱۰.۲۵	۶.۳۹	۳.۶۹
همزگان	۰.۲۵۸۸	۰.۰۴۴۴	۰.۰۵۶۹	۰.۰۶۵۲	۰.۰۷۴۲	۰.۰۸۳۳	۰.۰۹۱۲	۰.۱۰۰۶	۰.۱۱۳	۰.۱۴۰۴	۰.۲۳۰۸	۰.۱۰۱۳	۵.۲	۳.۶۶	۲.۴۳
همدان	۰.۳۲۷	۰.۰۳۳۵	۰.۰۴۶۱	۰.۰۵۴۳	۰.۰۶۴۲	۰.۰۷۵۴	۰.۰۸۶۷	۰.۱۰۲۴	۰.۱۲۲۲	۰.۱۵۴۳	۰.۲۶۰۹	۰.۰۷۹۵	۷.۸	۵.۲۲	۳.۲۳
یزد	۰.۳۴۰۸	۰.۰۲۷۶	۰.۰۴۳۹	۰.۰۵۲۶	۰.۰۶۱۲	۰.۰۷۳۷	۰.۰۸۹۸	۰.۱۰۷۳	۰.۱۲۵۷	۰.۱۵۹۷	۰.۲۵۸۵	۰.۰۷۱۵	۹.۳۵	۵.۸۵	۳.۵۱

منبع: توزیع درآمد در خانوارهای شهری، روستایی و کل کشور ۹۱-۱۳۸۰

تحلیل عاملی:

در تحقیق حاضر از تحلیل عاملی اکتشافی با رویکرد تلخیص داده ها استفاده شده است بررسی آزمون KMO در این تحقیق مقدار KMO برابر با 0.69 بودست آمد که نشان می دهد وضعیت داده ها برای تحلیل عاملی در حد خوب است از طرفی آماره بارتلت نیز در سطح 99 درصد اطمینان معنی دار است ($288/663 = X$ و $P = 0.000$) که حاکی از این موضوع است که ماتریس همبستگی هایی که پایه تحلیل عاملی قرار می گیرند در جامعه برابر با صفر نیست

همانطوریکه در جدول ۴-۲۳- می بینیم بر اساس معیار کیزز 4 عامل دارای مقدار ویژه بالاتر از یک هستند سهم هر عامل در تبیین واریانس 12 گویی مربوط به درآمد و رفاه متفاوت و به صورت نزولی می باشد یعنی عامل اول بیشترین سهم (46.982) درصد با مقدار ویژه 5.638 و عامل چهارم کمترین سهم (46.982) درصد با مقدار ویژه 1.125 را درتبیین واریانس 12 گویی داشته اند به عبارتی عامل اول توانسته از 46.982 درصد از واریانس 29 گویی مربوط به مقیاس درآمد رفاه را تبیین کنند جدول ۴-۲۳-۴- عوامل استخراج شده همراه با مقادیر ویژه درصد واریانس و درصد واریانس تجمعی را نشان می دهد در زیر جدول ۴-۲۳-۴-

عوامل استخراج شده همراه با مقادیر ویژه درصد واریانس و درصد واریانس تجمعی

نام عامل	مقدار ویژه	درصد واریانس مقدار ویژه	درصد واریانس تجمعی
درآمد	86	5.638	46.982
درآمد	87	1.723	61.344
درآمد	88	1.462	73.527
درآمد	89	1.125	82.898

منبع: یافته های تحقیق

همانطوریکه در جدول ۴-۲۴- نشان می دهد تحلیل عاملی متغیرهای درآمدی و رفاهی شامل 12 معرف می باشد عامل اول که همانطوریکه انتظار می رفت بیشترین واریانس را تبیین کرده است می توان عامل بنیادی معیشتی نام گذاری کرد زیرا ترکیب خطی از واریانس مشترک همه متغیرهای وارد شده در مدل تحلیل عاملی است جدول ۴-۲۴- عامل ها مربوط به درآمد و رفاه به همراه بار عاملی را نشان می دهد در زیر جدول ۴-۲۴- عامل ها مربوط به درآمد و رفاه به همراه بار عاملی را نشان می دهد

جدول ۴-۲۴- عامل‌ها مربوط به درآمد و رفاه به همراه بار عاملی

عامل	بار عاملی
درآمد سال	۸۶
درآمد سال	۸۷
درآمد سال	۸۸
درآمد سال	۸۹
درآمد سال	۹۰
درآمد سال	۹۱
رفاه سال	۸۶
رفاه سال	۸۷
رفاه سال	۸۸

منبع: یافته‌های تحقیق

با انجام تحلیل عاملی روی شاخص‌های درآمدی و رفاهی به منظور تقلیل ماتریس داده‌ها و امكان مقایسه وضعیتهای برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه‌ها مدل‌های متعدد تحلیل عاملی عملیاتی گردید و در نهایت با تقلیل ماتریس داده‌ها به ماتریس 4×4 و انجام آزمون معناداری تفاوت بین سطوح برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه‌ها در سطح ۹۹ درصد معنادار گردید.

جمع‌بندی:

بطورکلی در سالهای قبل و بعد از هدفمندی یارانه‌ها سهم بیشتری از درآمد خانوارها صرف هزینه مواد خوراکی می‌شود که این خود نشانه‌های فقر در جامعه روستایی می‌باشد و همچنین بیانگر این است که روستاییان قبل و بعد از هدفمندی یارانه‌ها رفاه و کیفیت زندگی خوبی نداشته‌اند و تورم و گرانی موجب سخت شدن زندگی برای قشر آسیب پذیر شده است جدول ۴-۲۵- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور (درصد) در قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها و بعد از هدفمندی یارانه‌ها را نشان می‌دهد.

جدول ۴-۲۵- رشد متوسط خوراکی و دخانی خانوارهای روستایی کشور به تفکیک استانهای کشور

(درصد) در قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها و بعد از هدفمندی یارانه‌ها

سال	کاهش و افزایش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی در قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	
	قم (۴۴.۳۸) کرمانشاه (۳۴.۵۱) خراسان شمالی (۳۴.۵۳) خراسان رضوی (۳۰.۳۲) آذربایجان غربی (۳۱.۵۴) گیلان (۲۰.۶۴) گلستان (۲۶.۰۲) کهگیلویه و بویر احمد (۲۷.۸۴) کردستان (۲۸.۷۴) قزوین (۲۳.۱۱) سمنان (۲۷.۳۵) اصفهان (۲۸.۳۰) آذربایجان شرقی (۲۳.۵۷)	
	رشد متوسط هزینه‌های خوراکی	
۱۳۸۶	یalam (۱۰.۱۹) تهران (۸.۰۱) خراسان جنوبی (۹.۰۷) زنجان (۱۰.۲۷) فارس (۳.۹۵) کرمان (۸.۵۱) لرستان (۷.۱۷) مرکزی (۹.۶۹) هرمزگان (۲.۴۷) یزد (۶.۴۲)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی و دخانی
	آذربایجان غربی (۸.۳۹.۹۸) اصفهان (۲۵.۷۵) تهران (۲۹.۵۷) خراسان رضوی (۳۰.۲۴) زنجان (۲۹.۹۰) فارس (۲۶.۰۸) کرمانشاه (۲۵.۴۶) اردبیل (۲۴.۱۰)	رشد متوسط هزینه‌های غیر خوراکی
	ایلام (۱۰.۱۲) بوشهر (۶.۲۳) چهار محال بختیاری (۸.۰۳) خراسان جنوبی (۱۰.۵۹) خوزستان (۵.۷۳) سیستان و بلوچستان (۱۰.۵۹) قم (۸.۴۲) کردستان (۶.۰۴) کرمان (۳.۷۴) گیلان (۳.۶۸)	کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی
	-	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی
	خوزستان (۶۳.۷۷) درصد و زنجان (۴۲.۳۵) آذربایجان شرقی (۴۲.۶۵) درصد و بوشهر (۲۴.۳۵) تهران (۲۹.۷۱) درصد گیلان (۲۲.۴۵) همدان (۲۸.۱۱) و یزد (۲۲.۱)	رشد متوسط هزینه‌های خوراکی
۱۳۸۷	استانهای قم (-۲.۴۲) و کهگیلویه و بویر احمد (-۱۳.۵۶) و مازندران (-۰.۸۲) و هرمزگان (۲۳.۱۸) و اردبیل (۷.۱۳) چهارمحال بختیاری (۵.۷۱) خراسان جنوبی (۴.۲۹) و سیستان بلوچستان (۳.۸۹) قزوین (۶.۱۶) کردستان (۷.۳۷) و گلستان (۰.۷۶) و مرکزی (۸.۱۷)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی
	آذربایجان شرقی (۳۵.۴۲) ایلام (۳۵.۴۲) بوشهر (۲۲.۰۷) چهارمحال بختیاری (۲۸.۵۷) خوزستان (۳۹.۱۳) زنجان (۲۴.۰۴) سمنان (۲۲.۹۹)	رشد متوسط هزینه‌های غیر خوراکی
	سیستان و بلوچستان (۲۰.۳۴) کهگیلویه و بویر احمد (۱۷.۳۵) و گلستان (۱۳.۸۷) مازندران (-۴.۷۳) هرمزگان (-۲۴.۱۷)	کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی
	کهگیلویه و بویر احمد به ترتیب (۱۳.۶۵) درصد و (۱۷.۳۵) درصد و در استانهای مازندران (۰.۸۲) و (-۴.۷۳)	کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی

کاهش و افزایش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی در قبل از قانون هدفمندی بارانه‌ها			سال
کردستان (۷۲.۱۹) و لرستان (۲۸.۶) آذربایجان شرقی (۱۸.۴۷) هرمزگان (۱۷.۴۲) چهار محال بختیاری (۱۵.۰۵) ایلام (۱۱.۱۶)	رشد متوسط هزینه‌های خوراکی		
بوشهر (۱۶.۴۳) - تهران (۷.۳۱) - خراسان رضوی (۷.۴۴) - زنجان (۳.۶۴) - سیستان و بلوچستان (۳.۸۰) - قزوین (۸.۲۲) - مرکزی (۰.۵) - یزد (۴.۱۶) - آذربایجان غربی (۶.۶۱) اردبیل (۸.۳۴) اصفهان (۴.۷۳) خراسان جنوبی (۶.۹۵) خوزستان (۲.۳۴) کرمان (۳.۵۲) سمنان (۲.۳۴) کرمانشاه (۳.۵۱) کهگیلویه و بویر احمد (۹.۲۳) گلستان (۹.۶) گیلان (۶) مازندران (۶.۶۵) همدان (۰.۲۰)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی		
خوزستان (۳۵.۸۷) فارس (۳۴.۷۳) کردستان (۳۷.۳۸) گلستان (۳۹.۹۷) لرستان (۳۷.۵۸) همدان (۲۷.۶۸) گیلان (۲۳.۰۹) کرمان (۱) سمنان (۲۶.۰۹) (۲۲.۴۶)	رشد متوسط هزینه‌های غیر خوراکی		۱۳۸۸
قزوین (۱۱.۷۹) - خراسان رضوی (۱۱.۶۱) - تهران (۶.۷۸) - قم (۶.۲۲) - قزوین (۷.۴۴) - خراسان رضوی (۷.۴۴) - قزوین (۸.۴۶) - قم (۸.۲۲) - قزوین (۱۱.۶۱) - قم (۷.۲۲) - قزوین (۱۱.۷۹) - قم (۷.۲۲) - قزوین (۸.۴۶) - قم (۸.۲۲)	کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی		
خراسان رضوی (۴۹.۲۶) درصد و زنجان (۴۲.۴۶) درصد و قم (۴۸.۳۷) درصد و قم (۴۲.۴۶) درصد کهگیلویه و بویر احمد (۴۶.۸۴) و فارس (۴۰.۲۵) درصد استان‌های سیستان و بلوچستان (۳۳.۵۳) درصد و کرمانشاه (۳۰.۲۷) مرکزی (۳۳.۶۴) و یزد (۳۱.۳۳)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی		
کردستان (-۲۲.۴۲) و لرستان (۱۴.۴۵) - تهران (۳.۰۲) و قزوین (۴.۷۳) هرمزگان (۷.۳۸) و ایلام (۶.۱۶) بوشهر (۸.۹۴) خوزستان (۰.۷۴)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی		
سیستان و بلوچستان (۱.۲۶) - بوشهر (۸.۸۴) و خوزستان (۱۶.۶۱) - لرستان (۱۶.۸۰) و هرمزگان (-۱۲.۵۸)	رشد هزینه‌های غیر خوراکی		۱۳۸۹
لرستان به ترتیب (۱۴.۴۵) (-۱۶.۸۰)	کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی		
استان‌های هرمزگان (۸۷.۱۵) و لرستان (۸۱.۱۲) ایلام (۵۹.۱) مرکزی (۵۴.۲۰) آذربایجان غربی (۲۰.۵۱)	رشد متوسط		۱۳۹۰

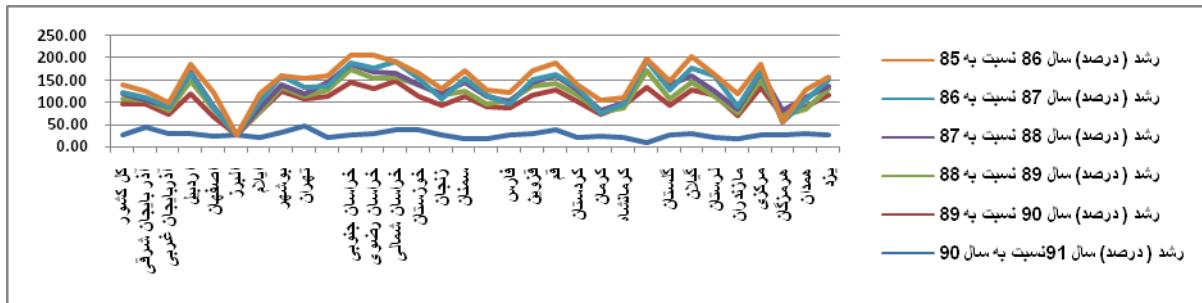
سال	کاهش و افزایش متوسط هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی در قبل از قانون هدفمندی بارانه‌ها
	اردبیل (۲۳.۱۰) اصفهان (۲۳.۳۶) تهران (۳۶.۶۵) چهار محال بختیاری (۲۴.۵۱) خراسان جنوبی (۳۴.۶۸) خراسان رضوی (۲۸.۳۶) خراسان شمالی (۲۱.۸۹) خوزستان (۲۸.۸۵) زنجان (۲۷.۷۵) سیستان و بلوچستان (۳۵.۲۰) قزوین (۲۴.۹۲) قم (۲۶.۴۴) کردستان (۲۴.۵۳) کرمان (۲۶.۶۹) کهگیلویه و بویر احمد (۳۵.۶۶) گلستان (۳۶.۸۴) گیلان (۲۲.۲۸) یزد (۳۰.۴۵).
	هزینه‌های خوراکی کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی آذربایجان شرقی (۲.۳۹)
	ایلام (۷۳.۷۶) بوشهر (۳۶.۹۸) تهران (۳۹.۵۳) چهار محال بختیاری (۳۱.۲۷) خراسان جنوبی (۳۶.۵۹) سیستان و بلوچستان (۴۵.۱۳) قزوین (۳۳.۵۴) مرکزی (۹۳.۵۴) لرستان (۴۸.۳۱) هرمزگان (۶۱.۶۲)
	هزینه‌های غیر خوراکی کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی خراسان رضوی (۱.۶۵) فارس (۹.۶۱) مازندران (۸.۵۵)
-	هزینه‌های خوراکی و غیر خوراکی کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی خوزستان (۰.۷۰) و زنجان (۰.۷۱). خراسان شمالی (۰.۶۳) یزد (۰.۶۱.۵) آذربایجان شرقی (۰.۵۷) و خراسان جنوبی (۰.۵۱)
	هزینه‌های خوراکی کاهش متوسط هزینه‌های خوراکی ایلام (۰.۱۴) قم (۰.۶) و لرستان (۰.۱۷)
۱۳۹۱	هزینه‌های غیر خوراکی کاهش متوسط هزینه‌های غیر خوراکی خراسان جنوبی (۰.۵۶.۴۰) خراسان شمالی (۰.۴۷.۹۹) خوزستان (۰.۴۷.۳۷) زنجان (۰.۴۲.۲۴) سیستان و بلوچستان (۰.۳۸.۳۶) یزد (۰.۳۷.۱۸)
	هزینه‌های غیر خوراکی کاهش هزینه های غیر خوراکی ایلام (۰.۳۴) لرستان (۰.۰۷) قم (۰.۰۵) و بوشهر (۰.۰۳).
	متوجه رشد و کاهش هزینه های خوراکی و دخانی و غیر خوراکی خوراکی و غیر خوراکی به ترتیب ایلام (-۱۳.۷۳) (-۳۳.۸۳)

جدول شماره ۴-۲۶- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در قبل از قانون هدفمندی یارانه ها و بعد از هدفمندی یارانه ها را نشان می دهد با توجه به داده های جدول بیشتر استانها در قبل از قانون هدفمندی یارانه درآمد شان پایین بود بعد از هدفمندی یارانه ها درآمد افزایش اندکی داشته است رشد درآمد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۱ در تما م استانها چشمگیر تر است. استان های هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد در سالهای قبل از هدفمندی یارانه ها و بعد از قانون هدفمندی یارانه ها کاهش درآمد داشتند این نمادی از شیوع فقر در این استانها تلقی می شود

جدول شماره ۴-۲۶- متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه

در سالهای مختلف

سال	رشد متoscطرآمد	قبل از قانون هدفمندی یارانه ها
۸۵	رشد	کرمان () اصفهان () رشد درآمد
۸۶	متoscطرآمد	یزد() هرمزگان () لرستان () کهگیلویه و بویر احمد کردستان () خراسان شمالی () کاهش بوشهر () درآمد
۸۷-به	رشدمتوسط	خراسان شمالی رشد درآمد
۸۶	درآمد	یزد() هرمزگان () گلستان () کهگیلویه و بویر احمد () کرمانشاه () کرمان () فارس () کاهش زنجان () چهار محال بختیاری () اصفهان () اردبیل () آذربایجان غربی درآمد
۸۷	رشدمتوسط	اردبیل (۲۰.۲۱) کهگیلویه و بویر احمد (۲۵.۶۸) گلستان (۲۸.۵۷) همدان (۲۵.۴۹) رشد درآمد
۸۸	درآمد به	آذربایجان شرقی (۲۰.۳۴)- خوزستان (۱.۷۹)- فارس (۲.۸۷)- آذربایجان غربی (۸.۹۲) اصفهان (۴.۱۴) بوشهر (۶.۱۲) تهران (۴.۷۵) خراسان جنوبی (۹.۸۰) خراسان شمالی کاهش زنجان (۱.۹۵) قزوین (۸.۸۸) کرمان (۲.۱۹) کرمانشاه (۹.۲۵) یزد (۵.۱۲) درآمد
		بعد از قانون هدفمندی یارانه ها
۸۸	رشدمتوسط	اردبیل () خراسان جنوبی () خراسان رضوی () خوزستان () خوزستان () زنجان () قزوین () رشد درآمد
۸۹	درآمد به	همدان () هرمزگان () لرستان () کرمانشاه () کاهش درآمد
۹۰	رشدمتوسط	کهگیلویه و بویر احمد () رشد درآمد
۹۰	درآمد به	هرمزگان کاهش درآمد
۹۱	رشدمتوسط	آذربایجان شرقی (۴۲.۰۹) بوشهر (۴۱.۶۴) تهران (۴۶.۰۶) خراسان شمالی (۳۶.۸۷) رشد درآمد
		خوزستان (۳۶.۷۱) قم (۳۷.۸۰) کاهش درآمد
		کهگیلویه (۸.۶۰) کاهش درآمد

نمودار ۲۱-۴ - متوسط درآمد استان های کشور و سهم رشد هر یک از استان ها به متوسط جامعه در سالهای مختلف

منبع: یافته های تحقیق

نتیجه:

بیشتر استانها در قبل از قانون هدفمندی یارانه درآمد شان پایین بود بعد از هدفمندی یارانه ها درآمد افزایش اندکی داشته است رشد درآمد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۱ در تما م استانها چشمگیر تر است. استان های هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد در سالهای قبل از هدفمندی یارانه ها و بعد از قانون هدفمندی یارانه ها کاهش درآمد داشتند این نمادی از شیوع فقر در این استانها تلقی می شود.

جدول ۴-۲۷- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمند یازی یارانه های را نشان می دهد. از قبل هم درآمد روستاییان خوب نبوده و درآمد روستاییان نسبت به قبل افزایش نیافته است. این نشانگر خامت اوضاع اقتصادی روستاییان قبل و بعد از قانون هدفمند سازی یارانه ها می باشد در زیر جدول ۴-۲۷- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمند یازی یارانه های را نشان می دهد.

جدول ۴-۲۷- درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها

جمع	درآمد واقعی خانوارهای روستایی قبل از هدفمندسازی یارانه‌ها	سال
۱۱	آذربایجان غربی (۶.۸۱)، بوشهر (۱۵.۳۶)- خراسان شمالی (۱۵.۳۶)-، خوزستان (۵.۸۸)-، سیستان و بلوچستان (۵.۳۳)-، کردستان (۱۰.۳۲)-، کهگیلویه و بویر احمد (۱۲.۳۷)-، لرستان (۱۲.۶۲)-، مرکزی (۰.۵۱)-، هرمزگان (۱۵.۵۶)-، یزد (۱۰.۲۷)	کمترین درآمد ۱۳۸۶
۴	اصفهان (۱۹.۲۶ درصد) خراسان رضوی (۱۳.۲۶ درصد) کرمان (۱۴.۹۱ درصد) مازندران (۱۲.۴۲ درصد)	
۲۹	کل کشور (۲۳.۹۰)-، آذربایجان شرقی (۱۲.۰۱)-، آذربایجان غربی (۲۸.۵۰)-، اردبیل (۳۲.۲۰)-، اصفهان (۱۱.۱۲)-، ایلام (۱۳.۹۲)-، بوشهر (۷.۹۰)-، تهران (۱۱.۴۷)-، چهار محال بختیاری (۳۴.۳۹)-، خراسان جنوبی (۲۳.۷۵)-، خراسان رضوی (۱۸.۱۵)-، خراسان شمالی (۱.۶۱)-، خوزستان (۱۲.۱۹)-، زنجان (۳۸.۶۲)-، سمنان (۱۷.۲۸)-، سیستان و بلوچستان (۱۳.۱۷)-، فارس (۳۱.۴۵)-، قزوین (۲۰.۴۴)-، قم (۲۴.۳۷)-، کردستان (۰.۰۶۴)-، کرمان (۳۵.۰۷)-، کرمانشاه (۲۸.۵۱)-، کهگیلویه و بویر احمد (۳۰.۱۳)-، گلستان (۳۸.۴۹)-، گیلان (۹.۳۷)-، مازندران (۲۲.۳۵)-، مرکزی (۲۴.۵۹)-، هرمزگان (۵۴.۵۴)-، همدان (۳۱.۸۹)-، یزد (۱۳.۱۶)-.	کمترین درآمد ۱۳۸۷
۱	لرستان (۷.۱۶ درصد)	
۱۶	کل کشور (۲۰.۰۱)-، آذربایجان شرقی (۱۲.۶۴)-، آذربایجان غربی (۱۳.۸)-، اصفهان (۶.۱۶)-، ایلام (۰.۰۱)-، بوشهر (۴.۱۸)-، تهران (۵.۷۳)-، خراسان جنوبی (۰.۵۰)-، خراسان شمالی (۰.۸۸)-، خوزستان (۱۲.۰۹)-، زنجان (۸.۳۵)-، فارس (۱۳.۱۷)-، قزوین (۱.۴۲)-، کرمان (۱۱.۱)-، کرمانشاه (۰.۱۰۵)-، مازندران (۰.۲۲)-، یزد (۴.۳۸)-	کمترین درآمد ۱۳۸۸
۴	سمنان (۱۰.۱۵ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۱۵.۳۸ درصد) گلستان (۱۸.۲۷ درصد) همدان (۱۵.۱۹ درصد)	
درآمد واقعی خانوارهای روستایی بعد از هدفمندسازی یارانه‌ها		
۲۳	کل کشور (۶.۸۴)-، آذربایجان شرقی (۱۰.۷۴)-، آذربایجان غربی (۱۲.۵۹)-، اصفهان (۰.۵۲)-، ایلام (۹.۵۷)-، بوشهر (۱۰.۷۸)-، تهران (۱۴.۷۶)-، چهار محال بختیاری (۳.۸۵)-، خراسان شمالی (۱۱.۶۹)-، سمنان (۹.۳۴)-، سیستان و بلوچستان (۱۳.۷۹)-، فارس (۰.۱)-، قم (۴.۳۰)-، کردستان (۵.۴۷)-، کرمان (۱۲.۰۸)-، کرمانشاه (۲۴.۸۸)-، گلستان (۴.۸۱)-، گیلان (۰.۸۶)-، لرستان (۲۴.۰۲)-، مازندران (۱۵.۵۵)-، مرکزی (۰.۸۲)-، هرمزگان (۲۰.۷۶)-، همدان (۲۶.۸۵)-، یزد (۴.۹۱)-	کمترین درآمد ۱۳۸۹
۲	خراسان جنوبی (۰.۵۸ درصد) کهگیلویه و بویر احمد (۱۶.۶۶)	
۱	البرز (-۳۶.۵۰)	کمترین درآمد ۱۳۹۰
۱۲	اردبیل (۵۳.۶۰ درصد)، بوشهر (۵۶.۵۸)، چهار محال بختیاری (۵۷.۲۱ درصد)، خراسان جنوبی (۸۰.۹۸ درصد)، خراسان رضوی (۶۷.۱۲ درصد)، خراسان شمالی (۷۴.۵۸ درصد) قم (۵۳.۹۶ درصد)، کهگیلویه و بویر احمد (۸۹.۳۸ درصد)، گیلان (۶۲.۵۲ درصد)، لرستان (۵۹.۹۹ درصد)، مرکزی (۷۰.۶۶ درصد)، یزد (۵۳.۹۲ درصد)	
۲۶	کل کشور (۶.۷۶)-، آذربایجان غربی (۴.۱۱)-، اردبیل (۳.۸۶)-، اصفهان (۹.۶۲)-، ایلام (۷.۱۱)-، بوشهر (۲.۱۶)-، چهار محال بختیاری (۱۴.۹۴)-، خراسان جنوبی (۶.۷۱)-، خراسان رضوی (۶.۰۶)-، زنجان (۷.۱۴)-، سمنان (۱۶.۶۶)-، سیستان و بلوچستان (۱۵.۶۰)-، فارس (۱۵.۶۰)-، قزوین (۷.۱۶)-، کردستان (۱۲.۶۹)-، کرمان (۱۱.۴۶)-، کرمانشاه (۱۴.۲۵)-، کهگیلویه و بویر احمد (۲۵.۲۰)-، گلستان (۹.۱۰)-، گیلان (۵.۹۸)-، لرستان (۱۳.۶۷)-، مازندران (۱۷.۴۶)-، مرکزی (۷.۴۱)-، هرمزگان (۸.۰۳)-، همدان (۵.۶۰)-، یزد (-۸.۷۰)	کمترین درآمد واقعی ۱۳۹۱
۱	تهران (۱۲.۲۶ درصد)	

منبع: یافته‌های تحقیق

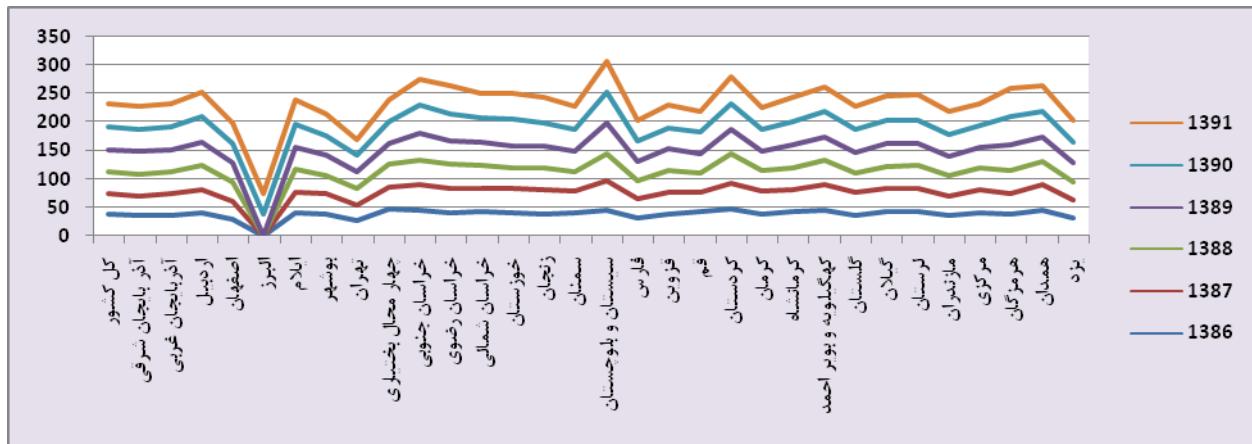
جدول شماره ۴-۲۸- و نمودار ۴-۲۲- طبقه بندی استانها بر اساس سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۱ را نشان می‌دهد بر اساس این طبقه بندی، خانوارهایی که دارای رفاه مطلوب در قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها (۱۳۸۶- ۱۳۸۹) از دو استان (اصفهان و تهران) به یک استان (تهران) کاهش یافته، افراد برخوردار از رفاه متوسط ۲۹ استان (کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، فزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد) قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها به ۲۸ استان بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها (کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، فزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، همدان، یزد) تنزل یافته‌اند، در مقابل خانوارهای روستایی برخوردار از رفاه نامطلوب از یک استان (سیستان و بلوچستان) به دو استان (سیستان و بلوچستان و هرمزگان) افزایش یافته است. در زیر جدول شماره ۴-۲۸- و نمودار ۴-۲۲- طبقه بندی استانها بر اساس سطح رفاه خانوارهای روستایی در سطح کشور بر اساس ضریب انگل از سال ۱۳۸۰ الی ۱۳۹۱ را نشان می‌دهد.

جدول ۲۸-۴- طبقه بندی سطح رفاه کل کشور به تفکیک استان بر اساس شاخص انگل

نامطلوب	متوسط	مطلوب	سطح رفاه	
۱۰۰-۵۱	۳۱-۵۰	۳۰-۰	ضریب انگل	
سطح رفاه جامعه بعد از هدفمندی یارانه‌ها				
سیستان و بلوچستان، هرمزگان	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، همدان، یزد،	تهران	سطح رفاه جامعه بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۹۱
سیستان و بلوچستان	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، البرز، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران	سطح رفاه جامعه بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۹۰
سیستان و بلوچستان	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران	سطح رفاه جامعه بعد از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۹
سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها				
	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۸
سیستان و بلوچستان	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۷
	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران، اصفهان	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۶
	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	تهران، اصفهان	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۵
	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد،	اصفهان	سطح رفاه جامعه قبل از قانون هدفمندی یارانه‌ها	۱۳۸۴

نام مطلوب	متوسط	مطلوب	سطح رفاه
	کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد.		
	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، ایلام، بوشهر، تهران، چهار محال بختیاری، خراسان، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد.	اصفهان	۱۳۸۳
سیستان و بلوچستان	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، چهار محال بختیاری، خراسان، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، کهگیلویه و بویر احمد، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد.	تهران	۱۳۸۲
کهگیلویه و بویر احمد	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، تهران، چهار محال بختیاری، خراسان، خوزستان، زنجان، سمنان، سیستان و بلوچستان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد.		۱۳۸۱
سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویر احمد	کل کشور، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، بوشهر، تهران، چهار محال بختیاری، خراسان، خوزستان، زنجان، سمنان، فارس، قزوین، قم، کردستان، کرمان، کرمانشاه، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان، همدان، یزد.		۱۳۸۰

منبع: یافته‌های تحقیق

منبع: یافته‌های تحقیق

کم ترین و بیش ترین ضریب جینی در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان به ترتیب مربوط به استان‌های ایلام (۰.۱۹۹۳ درصد) و استان مرکزی (۰.۳۵۹۶ درصد) است. سهم دهک اول از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان اصفهان (۰.۲۶۶ درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۰۵۴۶ درصد) بیش ترین بوده است.

سهم دهک دهم از هزینه ناخالص سرانه در سال ۹۱ در نقاط روستایی استان ایلام (۰.۱۹۰۵ درصد) کم ترین و استان گلستان (۰.۲۹۲۳ درصد) بیشترین بوده است. سهم بیست درصد فقیر ترین جمعیت در استان مرکزی (۰.۰۶۸۸ درصد) کم ترین و استان ایلام (۰.۱۱۹۴ درصد) بیش ترین مقدار بوده است. کم ترین سهم ۵ درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۳.۴۹ درصد) و بیشترین سهم ۵ درصد ثروتمندترین به ده درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان اصفهان (۱۰.۶۷ درصد) بوده است.

کمترین سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۲.۷۶ درصد) و بیشترین سهم بیست درصد ثروتمندترین به بیست درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۶.۳۹ درصد) بوده است.

کمترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان ایلام (۱.۹۹ درصد) و بیشترین سهم چهل درصد ثروتمندترین به چهل درصد فقیر ترین جمعیت مربوط به استان مرکزی (۳.۶۹) می باشد

نتیجه:

بطورکلی بررسی و مطالعاتی که انجام گردید در سالهای قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها سهم بیشتری از درآمد خانوارها صرف هزینه مواد خوراکی می شود.

که این امر می تواند نشانگر اهمیت خوراک به عنوان یک کالای موثر در بقا و ارتقای سطح سلامت خانوارها باشد. در عین حال با لا بودن این هزینه ها در مناطق روستایی می تواند دلالت بر وجود محدودیت های هزینه ای خانوارهای جهت توجه به سایر نیازهای خانوارها باشد تخصیص این سهم از هزینه های مصرفی خانوارها به خوراک موجب مغفول ماندن سایر نیازهای خانوار از جمله آموزش و بهداشت و تفریح می شود.

نشان می دهد بیشتر استانها در قبل از قانون هدفمندی یارانه درآمد شان پایین بود بعد از هدفمندی یارانه ها درآمد افزایش اندکی داشته است رشد درآمد در سال ۹۰ نسبت به سال ۹۱ در تما م استانها چشمگیر تر است. استان های هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد در سالهای قبل از هدفمندی یارانه ها و بعد از قانون هدفمندی یارانه ها کاهش درآمد داشتند این نمادی از شیوع فقر در این استانها تلقی می شود.

بررسی دادهای درآمد واقعی خانوارهای روستایی کل کشور به تفکیک استان در قبل و بعد از قانون هدفمندی یارانه های نشان می دهد. از قبل هم درآمد روستاییان خوب نبوده و درآمد روستاییانبه علت تورم و گرانی نسبت به قبل افزایش نیافته است. این نشانگر و خامت اوضاع اقتصادی روستاییان قبل و بعد از قانون هدفمند سازی یارانه ها می باشد.

آزمون *t-student*، تفاوت میانگین درآمد روستاییان را قبل و بعد از اجرای قانون هدفمندی یارانه ها با ضریب همبستگی $.75^{+0}$ ، سطح معنی داری $.95$ درصد و $Sig=0.000$ مورد تایید قرار می دهد.

با انجام تحلیل عاملی روی شاخص های درآمدی و رفاهی به منظور تقلیل ماتریس داده ها و امکان مقایسه وضعیتهای برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها مدل های متعدد تحلیل عاملی عملیاتی گردید و در نهایت با تقلیل ماتریس داده ها به ماتریس 4×4 و انجام آزمون معنا داری تفاوت بین سطوح برخورداری در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها در سطح $.99$ درصد معنادار گردید.

پرداخت یارانه به شیوه فعلی که به صورت غیر مستقیم به عموم خانوارها تعلق می گیرد نه تنها نقشی در تعديل تفاوت درآمد گروهها ندارد بلکه گروههای مرفه بیشتر از گروههای پایین درآمدی از پرداخت یارانه غیر مستقیم بهره مند می شوند. بررسی داده ها نشان از و خامت اوضاع اقتصادی خانوارهای روستایی در قبل و بعد از هدفمندی یارانه ها می دهد بنا بر این می توان گفت که بعد از هدفمندی یارانه ها کیفیت و رفاه و درآمد واقعی خانوارهای روستایی به علت گرانی و تورم تنزل یافته است

بنا بر این فرضیه تحقیق هدفمندی یارانه ها موجب افزایش درآمد روستایی شده ولی کیفیت و رفاه زندگی او را بهبود نبخشیده است پذیرفته می شود.

در راستای اهداف تحقیق اقدامات زیر درفصل پنجم در دستور کار قرار گرفت

- نتیجه تحقیق و ارائه راهکارها با توجه به موضوع مورد مطالعه مبحث بخش پنجم می باشد.

فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهادات

نتیجه

در کشورهای رو به توسعه، توزیع نا مناسب درآمد سبب تراکم امکانات و ثروت‌های جامعه در گروه کوچکی از طبقات بالا در آمدی می‌شود. و به خاطر پایین بودن درآمد سرانه ملی در این کشورها، گروه کثیری از اقشار مردم دچار فقر اقتصادی می‌باشند. این امر باعث می‌شود فقر و گرسنگی بخش عظیمی از مردم جامعه را تهدید کند که این امر خود می‌تواند روند توسعه این کشورها را مختل سازد آن‌چه که در عمل به عنوان قانون هدفمند کردن یارانه‌ها به مرحله اجرا درآمد نه هدمندی بلکه نقدی کردن یارانه‌ها می‌باشد زیرا هدفمندی مستلزم شناسایی دقیق اقشار فقیر و جهت گیری منابع به سمت آنها می‌باشد بررسی‌ها نشان می‌دهد که اجرای قانون یارانه‌ها به اهداف اولیه خود در خصوص کاهش شکاف طبقاتی، کاهش هزینه‌ها، توزیع عادلانه درآمد، افزایش رفاه جامعه دست نیافته است. مبالغ حاصله از دریافت یارانه‌ها صرف هزینه‌های مصرفی روستاییان شده، همان طوریکه داده‌ها نشان داده‌اند از قبل هم زندگی روستاییان کیفیتی نداشته و درآمد آنها پایین بوده است می‌توان ادعا کرد که کیفیت زندگی و درآمد روستاییان نسبت به قبل بهتر نشده است.

پیشنهادات:

۱. توجه ویژه مسئلان و سیاستگذاران در سیاستهای حمایتی به اقشار آسیب‌پذیر استانهای محروم (سیستان و بلوچستان، هرمزگان، کهگیلویه و بویر احمد)
۲. نظر سنجی از روستائیان در باره چگونگی بهتر اجرای این قانون و توجه به پیشنهادات هایشان در اجرای موفق این قانون
۳. شناسایی اقشار فقیر و با درآمد پایین و عدم قطع یارانه‌ها برای این اقشار ضعیف و همچنین با اجرای سیاست‌های اقتصادی مناسب سطح رفاه خانوارهای روستایی را افزایش و منجر به مهاجرت معکوس به روستاهای شود.
۴. اجرای متفاوت این قانون در جامعه روستایی نسبت به جامعه شهری، توجه به شرایط جوی و جغرافیایی زندگی افراد در اجرای این قانون
۵. کنترل گرانی و تورم بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها
۶. حمایت ویژه از کشاورزان بعد از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، کاهش تدریجی قیمت نهاده‌های کشاورزی

منابع:

۱. ابونوری، ا و خوشکار، آ " مقایسه توزیع درآمد استان هرمزگان با کل کشور طی برنامه های دوم و سوم توسعه اقتصادی - اجتماعی، فصلنامه بررسیهای اقتصادی، دوره ۴، شماره ۲، تابستان ۸۶ ص ۷۴
۲. آراسته خو، م (۱۳۸۱) " تامین و رفاه اجتماعی " تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور.ص ۲۸
۳. اعظم زاده شورکی (۱۳۸۸)، " بررسی اثر یارانه انرژی بر ارزش افزوده بخش کشاورزی "، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس
۴. افراخته، ح (۱۳۹۲) یارانه و کیفیت زندگی روستاییان، همایش علوم جغرافیایی ایران، دانشگاه تهران، دانشکده جغرافیا ص ۱
۵. اکبری، ا و بخشوده، م (۱۳۷۹). ارزیابی اثر قیمت نهاده‌ها بر ستانده‌های کشاورزی در کرمان. مجله اقتصاد کشاورزی و توسعه. (۲۹): ۱۳۲-۱۲۱.
۶. بخشی، ع. (۱۳۸۸)، تاثیر سیاست‌های حذف یارانه کود و سم و پرداخت مستقیم بر الگوی کشت و مصرف نهاده‌ها با تأکید بر پیامدهای زیست محیطی، رساله دکتری، دانشکده اقتصاد کشاورزی و توسعه، دانشگاه تهران
۷. تبریزی‌لی، ع (۱۳۸۸)، چالش فراری هدفمند سازی یارانه‌ها، به نقل از سایت تابناک ص ۳
۸. چکیده نتایج طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی سال ۹۲
۹. حاضری نیری، م. (۱۳۹۱) استادرهنما دکتر سید ابراهیم حسینی نسب رشته دکتری علوم اقتصادی، دانشگاه تربیت مدرس دانشکده مدیریت و اقتصاد ص ۲۳
۱۰. راهنمای جامع مدیریت روستایی، (۱۳۸۷) مجموعه اصول، قوانین و مفاهیم مورد نیاز دهیاران، معاونت آموزشی جهاد دانشگاهی ص ۲۰
۱۱. رحیمی، ع و رازینی، ع (۱۳۷۴). سیاست‌های حمایتی با تأکید بر سیاست‌های بازارگانی. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازارگانی.
۱۲. رحیمی، ع (۱۳۷۵)، بررسی اقتصادی یارانه‌ها، چاپ سوم، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازارگانی، ص: ۳۸۰.
۱۳. رحیمی بدر، ب. (۱۳۸۸) برآورد الگوی توزیع درآمد مناطق شهری و روستایی ایران (پارامتریک) برای منحنی لورنزا. فصلنامه راهبرد اقتصادی، سال دوم، شماره چهارم، بهار ۱۳۹۲ ص ۱۰۳
۱۴. زاهدی اصل، م (۱۳۸۱) مبنی رفاه اجتماعی، تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی: ۶۸-۲۴.
۱۵. سایت مرکز آمار ایران

۱۶. ستار زاده، د، و تقوی، ز "محاسبه شاخص درجه رفاه سکونتی خانوارها برای مناطق روستایی استان های کشور فصلنامه علمی - پژوهشی فضای جغرافیایی، سال یازدهم، شماره ۳۶، زمستان ۱۳۹۰

صفحات ۷-۶۳

۱۷. ستاری یوز باشکندی، س. (۱۳۹۰). بررسی اثرات تغییر روغن نباتی بر رفاه تولید کنندگان و مصرف کنندگان در ایران. استاد راهنمای صادق خلیلیان، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس ص ۳۰

۱۸. صادقی، ح و عصاری، ع و مسائلی، ا "رویکردی نوبه برآورد شاخص رفاه در ایران با استفاده از منطق فازی طی سالهای ۱۳۵۳-۱۳۸۵ " فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی - سال دهم - شماره سوم - زمستان ۱۳۸۹ - صص ۱۴۳-۱۶۶

۱۹. صیاد زاده، ع و احمدی، م (۱۳۸۵) بررسی رفاه اجتماعی آمارتیاسن در ایران، نامه مفید قم، شماره ۱۲۳-۱۲:۱۳۸

۲۰. عباسیان، ع و اسد بگی، ز. (۱۳۹۰) ارتباط هدفمند سازی یارانه‌های انرژی با رفاه اجتماعی از مسیر رشد اقتصادی. فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دوازدهم، شماره ۴۴.ص ۱۴۶

۲۱. عزیزان، ع. ۱۳۸۴. بررسی آثار رفاهی کاهش یارانه شیر در ایران) با استفاده از توابع عرضه و تقاضای شیر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران.ص ۸۴

۲۲. گزیده نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن، مرکز آمار ایران ۱۳۹۰

۲۳. محمودی، ا. ۱۳۸۱. بررسی وضعیت امنیت غذایی در قشرهای کم درآمد بعد از حذف یارانه نان. فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران: ۲۵۵-۲۵۶

۲۴. نجفی، ب (۱۳۷۶)، راههای اصلاح نظام کنونی سوبسید نان، درباره اقتصاد کشاورزی ایران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

۲۵. نجفی، بو شوشتريان، ا (۱۳۸۳) هدفمند سازی یارانه‌ها و حذف ناامنی غذایی: مطالعه موردی ارسنجان، فصلنامه پژوهشنامه بازرگانی، شماره ۳۱، تابستان ۱۳۸۳، ۱۵۱- ۱۲۷

۲۶. نیازی، ج (۱۳۷۵). حذف یارانه کود شیمیایی، سیاست‌ها و رهیافت‌ها. مجله اقتصاد کشاورزی و توسعه. (۳۶): ۱۵۹ - ۱۴۳

۲۷. نیازی کومله. ا (۱۳۹۲). مطالعه تاثیرات اجتماعی اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها در جامعه روستایی (مطالعه موردی در روستای بالا شکر کش و پروش بالا از شهرستان لنگرود در استان گیلان. پایان نامه کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه نهران ص ۱۲۹-۱۳۷

۲۸. نیکوکار، ا. (۱۳۸۱). بررسی آثار حذف یارانه سم و کود شیمیایی بر تولید چغندر قند خراسان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده کشاورزی. دانشگاه تهران. ۱۲ ص.
29. **Ward, Kristen, B.** (2003), “Evaluating producer response to water policies in agriculture: the role of input substitution, spatial heterogeneity and input quality,” Ph.D dissertation, University of California, Davis, USA.
30. **٣١..Be'rner, Verdier- Chouchane** (2007) Multidimensional Measures of Well-Being: Standard of Living and Quality of Life Across Countries; World Development Vol. 35, No. 7, pp: 1259 –1276.
31. **Dube** , Ikhupuleng.Impact of EnergySubsidies on Energy Gonsumption and supply in Zimbabwe: Do ihe urban poor Realy Benefit ? Energy policy Vol. 31,No.2,(2003):1635-1645
32. **Kochar(anjini)(2005)**,(an targeted Food programs Improve Nutrition An Empirical Analisiof Indias public Distribution system ,Economic Development And cultural change.No.63
33. **Uri, N.D.and Boyd ,R.**An Evaluation of the Economic Effects of Higher Energy prices in mexico , Energy policy Vol. 25,No.2,(1997):205-2150

پیوست ها

analyzing the results of targeted subsides act performing on rural earnings.

Abstract

Since the majority of developing countries include vulnerable class with low earning, one of the important responsibilities of the governments is to supply minimum necessities of public with proper price and proportionate to general income of the people. Targeted Subsides Act is approved in January 2010 by Islamic Council of Iran. The most important aim of this plan is analyzing the results of targeted subsides act performing on rural earnings. Research data is collected based on some documents and food, tobacco products, inedible average cost and rural families' average earning, separated according to provinces, from 2007 to 2012, that are analyzed by inferential statistics and calculating Engel coefficient. Research statistical population includes total rural families of the country separated by the provinces. The results show that rural earning and life quality are not optimized by performing targeted subsides act.

Keywords: subside, income, rural